

No. 3

16th March, 1960
(Wednesday)
26th Phalguna 1881 S.E.

Part II—Proceedings other than Questions and Answers

_____

	Pages
Announcement re : Constitution of the House Committee ...	202-203
Budget for the year 1960-61—Voting of Demands for Grants	
Demand No. II — Excise Department —Rs. 68,80,000	
Demand No. XXIV — Industries —Rs. 1,98,15,900	
Demand No. XLII — Capital outlay on Industrial Development — Rs. 3,39,63,400	
—Passed	203-288
Demand No. XXVIII — Electricity—Rs. 2,45,36,600	
Demand No. XLV — Capital Outlay on Electricity —Rs. 5,64,13,800	
—Not concluded	289

NOTE: *at the commencement of the speech denotes confirmation not received in time from the Member.

Printed by Ajanta Printers, Secunderabad,
for the Director, Government Printing Press, Hyderabad-A.P.

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
DEBATES

[Part II - Proceedings other than Questions and Answers]
OFFICIAL REPORT

*Fifty-sixth day of the Ninth Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly*

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Wednesday, the 16th March, 1960

The House met at Half Past Eight of the Clock

[Mr. Speaker in the Chair]

QUESTIONS AND ANSWERS

(SEE PART I)

ANNOUNCEMENT

Re-constitution of the House Committee

మిస్టర్ స్పీకర్: House Committee కి నేను వీరిని నియమిస్తున్నాను:

శ్రీ యల్. లక్ష్మణదాస్, ఛైర్మన్.

శ్రీ వి. కోదండరామరెడ్డి.

శ్రీమతి అరుట్ల కమలాదేవి.

శ్రీ చౌదరి సత్యనారాయణ.

శ్రీ ఫర్నాండస్.

శ్రీ పి. గున్నయ్య.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య.

వీరిని, ఇటువైపు కొందరిని, అటువైపు కొందరిని తీసుకొని House Committee కి నియమించినాను.

*శ్రీ పి. రామాచంద్ర (ధర్మవరం - జనరల్) : అధ్యక్షా! ఈ House Committee లో ఈ అసెంబ్లీ బిల్డింగుకు సంబంధించిన విషయములు కూడా include అయినాయా? ఎందువల్లనంటే, ఈ hall పైన సీలింగులో cracks ఉన్నాయో యేమోగాని పైనుంచి నీటిబొట్లు వడుతున్నాయి. కనుక అధ్యక్షుని సరిచేయడానికి మీరు ఏర్పాటు చేస్తే బాగుంటుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ : గౌరవ సభ్యులు ఇప్పుడు ఆ విషయం చెప్పారు గనుక, ఎక్షణమే ఆ విషయం కనుక్కొంటాను. ఇదే first time ఆ విధంగా వినడము. సెక్రటరీగారికి దాన్నిగురించి చెబుతాను అది P.W.D. వారు చేస్తారు.

BUDGET FOR THE YEAR 1960-61 VOTING OF DEMANDS FOR GRANTS

DEMAND No. II-Excise Department—Rs. 68,80,000

DEMAND No. XXIV - Industries—Rs. 1,98,15,900

**DEMAND No. XLII Capital Outlay on Industrial
Development Rs. 3,39,63,400**

*శ్రీమతి ఎ. కమలాదేవి (ఆలేరు) : అధ్యక్షా, మనము నిన్నటినుంచి, Co-operation, Excise, పరిశ్రమల విషయాలు discuss చేస్తున్నాము. Excise విషయంలో మనకు మొట్టమొదటి సారిగా ఈ హక్కుమాలికావా సమన్వయం ఉన్నది. రైతులకు తమ పట్టాభూములలో ఉండే చెట్లుగురించి, ప్రైవేట్ రాజాదు గవర్నమెంటు ఉన్నప్పుడు ఏ సంవత్సరానికి ఆ సంవత్సరం ఆ రైతులకు మనియార్డరు ద్వారా డబ్బు అందించే వద్దతి ఉండేది. కాని ఆంధ్రప్రదేశ్ అయిన తరువాత, రెండు, మూడు సంవత్సరాల్లో నష్టపోయిన వాళ్ళ చెట్లకు రావలసిన డబ్బు అందడం లేదు. రెండు మూడు సంవత్సరముల కొకసారి వారికి అందజేయడం జరిగింది. ఇప్పుడు రెండు సంవత్సరములనుంచి వాళ్ళకు డబ్బు రావడం లేదు. కనుక వెంటనే వాళ్ళకు రావలసిన డబ్బు, మనియార్డరు ద్వారా అందజేయ వలెనని కోరుతున్నాను. తరువాత Co-operative Societies ఉన్నాయి. Excise, Co-operative Societies విషయంలో group system పెట్టిన సందర్భాలలో ఆ వృత్తికి సంబంధించిన వారిని, సంబంధించని వారిని కూడా ఆ సొసైటీలలో చేర్చడం జరుగుతుంది. కనుక, tappers కానివాళ్ళను, ఆ వృత్తికి సంబంధించని వాళ్ళను ఆ సొసైటీలలో ఉండకుండా చేయాలని కోరుతున్నాను. ప్రత్యేకంగా శ్రీ కొండాఅత్తున్ గారు మంత్రి అయిన తరువాత ఈ విషయం ముఖ్యంగా చెప్పవలసిన అవసరం ఉన్నదని అనుకుంటున్నాను. చేనేత సహకార సంఘాలలో హరిజన చేనేత కార్మికులు ఉంటే దానికి వీలులేదని వారి కులము వేరు అనేవిధంగా చాలా రోజులునుంచి చెబుతూ ఉన్నట్లుగా నాకు తెలుసు. మిరియాలగుండెం మొదలయిన ప్రాంతాలలో హరిజనులను ఈ చేనేత సహకార సంఘాలలో చేర్చనివ్వలేదు. అదేవిధంగా ఇప్పుడు కల్లుగీత పారిశ్రామిక సొసైటీలు ఉన్నాయి. వాటిలోకూడా, ఆ వృత్తికి సంబంధించని వాళ్ళను ఉండకుండా చేయాలని కోరుతున్నాను. మున్ముందు ఆ విధంగా ఉండకుండా చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

అదేవిధంగా ఈ సొసైటీలలో బకాయీ దార్లందరుకూడా చేరుతున్నారు. ఇదివరకు ముస్తాజర్లుగా ఉండి వేలు నష్టము కలిగించి, బకాయీలు పెట్టిన వారంతా ఈ సొసైటీలలో చేరుతున్నారు. Co-operative Rules ప్రకారం బకాయీలు పెట్టినవాళ్లు సొసైటీలలో మెంబర్లుగా ఉండకూడదని ఉన్నది. కనుక ఈ నియమంకూడా పాటించేటట్లు చూడవలెనని కోరుతున్నాను. అంతేకాదు. రాజకీయాలలో తిరిగేవాళ్ళు, రాజకీయ సంబంధీకులు, ఈ Tappers కులానికి సంబంధం లేనివాళ్ళుకూడా, ఈ group system సొసైటీలలో చేరి వాటిని క్రిందుమీద చేయడము, లాభాలు సరిగా చూపించకపోవడము శష్టాలనుచూపించడము అనేది 1957-58 నుంచి కూడా చూస్తూ వస్తున్నాము. Groups ఇచ్చిన సొసైటీలలో అన్నిటిలోకూడా నష్టం వస్తున్నట్లుగా రంగారెడ్డిగారు ఆ మినిస్టరుగా ఉన్నప్పుడు మనకు చెప్పడం జరిగింది. అందువల్ల గ్రామాలలో ఏ గ్రామానికి ఆ గ్రామం సొసైటీలక్రింద ఇచ్చినట్లయితేనే ఆ tappers లాభపడతారు అనేది ఆలోచన చేస్తామని చెప్పారు. అయితే ఈ rules ప్రకారంగా, బకాయీ వడినవారు, వేలంపాటల్లో పాల్గొన కూడదని సొసైటీలలో ఉండకూడదని ఉన్నది. లక్షల కొలది బకాయీలు అయినప్పటికీకూడా, ఇప్పటికీ వారు వేలములో పాల్గొనడం జరుగుతూ ఉన్నది. మున్ముందు ఇటువంటిది మాత్రం జరగకుండా, కొత్తివారే అందులో పాల్గొనేటట్లున్ను, అదేకులానికి చెందిన వారికే అది చెందేటట్లు చూడాలని కోరుతున్నాను ఈ group system సొసైటీలు గురించి ఉదాహరణకు కరీంనగర్ సొసైటీ ఉన్నది. అది 1957-58లో ఇచ్చారని అనుకొంటాను. దానికి 48 వేలు లాభము వచ్చిందని గ్రామాలలో చెప్పుతున్నారు. వాళ్ళ accounts లో ఆ విధంగా ఉన్నది. అక్కడ గ్రామాలను పొందుపాటు చేశారు. Tappers లాభపడవలెననే ఉద్దేశంతో, వారికి సొసైటీలు ఇస్తే లాభపడతారని సొసైటీలు ఇస్తున్నారు. వేలములలో contractors వేలము పాటలు పట్టుకొనివచ్చి గ్రామాలను కొంతలాభం చూచుకొని పొందుపాటుచేసిన విధంగానే ఈ సొసైటీల విషయంలోకూడా గ్రూపు సొసైటీలు పెట్టి లాభం చూచుకొని గ్రామాలను పొందుపాటు చేయడం అనేది జరుగుతుంది. వాళ్లు తెచ్చిన ధరకుకాకుండా, ఏ గ్రామానికి ఎంతఅయితే ఉంటుందో దానికి ఆవిధంగా, ఏ గ్రామానికి ఆ గ్రామానికి తగిన విధంగా పొందుపాటు చేయడం జరుగుతుంది. కరీంనగర్ సొసైటీలో అన్ని గ్రామాలను పొందుపరచారు. ఆ సందర్భములో town లో రూ. 41,219-89 న. పై.లు నష్టం వచ్చినట్లు వాళ్ళ accounts చూపించారు. ఆ town వాళ్ళ ఇంకా ఒకటి చేస్తున్నారు. ఆ town లో ఉన్న అడ్డల్లో ప్రతిరోజు ఒక అడ్డపన్ను వసూలుచేస్తే 90 రూపాయలు వస్తాయి. ఆ అడ్డపన్ను వాళ్ళ accounts లో జమచేయడం లేదు. దానిని కల్లులో

మందులు కలపడానికిగాను ఎత్తిపెట్టు కొంటున్నారు. ఆ విధంగా accountsలో చూపించడం illegal కాబట్టి అది వేరే కాతాలో జమకట్టుకొని దానితో మందులు కొని కల్లులో కలుపుతున్నారు. ఆ 90 రూపాయలు అందుకు గాను నిల్వచేస్తున్నామని చెప్పడం జరుగుతుంది. అయితే town లో 41,219-89 న. పై. లు నష్టం వచ్చింది. గ్రామాలలో ఏమో చాల లాభము వచ్చింది. కాని ఆ లాభాలనుగాని ఈ నష్టాలనుగాని చూపించకుండా అక్కడి కక్కడికి సరిపోయిందని, లాభ నష్టములు ఏమీలేవని అన్నారు. గ్రామాలలో ప్రజలకు పొందుపాటుచేసిన సందర్భములో వాళ్ళు బాగా లాభ పడుతున్నారు. అయితే ఈ కరింనగర్ town అనామతు నడిపినప్పుడు town లో నష్టము వచ్చింది. కాని చివరికి అక్కడి కక్కడికి సరిపోయింది. నష్టంలేదు, లాభంలేదు అని చెప్పారు. గ్రామాలలో మొత్తం 431 వేలు లాభము వచ్చినా, town లో వచ్చిన నష్టమును ఒక తీరుగా చూపించి చివరికి లాభనష్టములు లేవన్నారు. దీనివల్ల జరిగించేమిటంటే, town లో ఉన్నవాళ్ళు లాభం పొందడం, గ్రామాలలో ఉన్న share-holders కు ఏమీ రాకపోవడము జరిగింది. అక్కడ కరింనగర్ సొసైటీలో తిరగడానికని ఒక జీవ్ పెట్టారు. ఎక్కడ ఏ గ్రామాలలో అయితే గ్రూపులు పెట్టారో, ఆ ప్రాంతాలలో ఎటుపోయినా మూడు మైళ్ళ కంటే ఎక్కువలేదు. ఆ మూడు మైళ్ళు తిరగడానికని ఒక జీవ్ పెట్టారు. ఆ జీవుకై రు. 8,242-09 న.పైసలు పెట్రోలుకై ఖర్చుపెట్టారు. దాని repairs గాను రు. 1,984-40 న. పైసలు ఖర్చుపెట్టారు. ఎటుపోవలసినా మూడు మైళ్ళు లోపే పోవలసియుంటుంది. అందులో సొసైటీక్రింద అవిలేకుండానే పొందుపాటు చేయడం జరిగింది. పొందుపాటు చేసినతరువాత ఈ జీవు repair కు, మూడువేలకు పైన పెట్రోలుకు ఎందుకు పెట్టారో అర్థంకావడం లేదు. ముఖ్యంగా మన గ్రామాలలో పొందుపాటు చేసినతరువాత వాళ్ళు నెల డబ్బు ఏవిధంగా అయితే తాళిలలో తెచ్చి కడుతున్నారో, అదేవిధంగా సొసైటీలో కట్టడం కూడా జరుగుతున్నది. ఈవేళ మొత్తం 5,298 రూపాయలు జీవు ఖర్చు చూపించారు. ఈ జీవు ఖర్చు ఇంత అని, ఇతరత్రా 41 వేలు నష్టము అని, అంతా కలిసి అది పంచుకోవడము, తినడము జరిగింది. దీనివలన గ్రామాలలో ఉండే tappers కు నష్టం రావడం, లాభం రాలేదని వారితో చెప్పడం జరిగింది. అందువల్ల ఈ గ్రూపు సిస్టం ఎక్కడైతే ఉన్నదో అక్కడ నిజమైన tappers కు, అంటే ఎవరైతే చెట్టు ఎక్కి కల్లు గిస్తారో వాళ్ళకు లాభము లేకుండా పోతోంది. కాబట్టి ఈ గ్రూపు సిస్టం తీసివేసి ఏ గ్రామానికి ఆ గ్రామ సొసైటీ ఇచ్చినట్లయితే tappers బాగుండతారు. ముమ్మందు ఆవిధంగా చేయాలని చెబుతున్నాను. పోయిన సంవత్సరం మినిస్టరుగారు ఈ లెక్కలు ఇచ్చేటప్పుడు వారి speech లో 15 గ్రూపు సొసైటీలు, 135 individual

గ్రామాల సొసైటీలు ఇచ్చినట్లు చెప్పారు. Allot చేసిన వాటిలో 23 గ్రామాల నుంచి tappers రాకపోవడంవల్ల వాటిని తిరిగి వేలం వెయ్యడం జరిగిందన్నారు.

అయితే ఎందుకు tappers రాలేదో ఆలోచించారా ? ఆ గ్రామాల ప్రజలకు అవసరంలేదా ? ఆ డబ్బు కట్టి తీసుకోగలుగుతారో, లేదో విచారించి చేశారా ? మేము దాదాపు 150, 200 అప్లికేషన్లు పంపించాము. వీరంతా సొసైటీస్ కావాలని కోరుతున్నారు. మేము యమ్. యల్. ఏస్ ను నల్లగొండ, కరీంనగర్ జిల్లాల గ్రామాల నుంచి లిస్టు యిస్తే అందులో నుంచి ఒకటి రెండు తప్ప ఏవీ తీసుకోలేదు. ఈ 23 గ్రామాలవారు రానప్పుడు తిరిగి ఇతర గ్రామాల వారు ఎవరైతే అప్లికేషన్లు పెట్టుకొన్నారో, వారిని పిలిచి కనీసం ఈ సొసయిటీలో వేలము వేసి ఆ సొసయిటీలకు యివ్వడం జరగలేదు. ఈవిధముగ ఆలోచించకుండా మనవారు చెప్పారకదా అని గబగబ పేర్లు పెట్టించడం, అవి వేలములో పోకపోవడం, అది జరగకూడదు. ఎక్కడ నుంచి అప్లికేషన్లు వచ్చినవో చూడాలి ; యమ్. ఎల్. ఏస్. పెట్టారు కాబట్టి, ఫలాని వార్టీవారికి చెందారు కాబట్టి ఆ అప్లికేషన్లకు యివ్వకూడదనే దృక్పథంతో చూడకూడదు. అదే విధంగా మహబూబ్ నగర్ సొసయిటీ ఉన్నది. అక్కడ కూడ ఒక కుటుంబము వారు, సత్తూర్ కుటుంబమువారు, ఆ సొసయిటీలలో ఎక్కువ మంది ఉన్నారు. వారు రిలక్షలు ప్రభుత్వానికి బకాయి ఉన్నట్లు విన్నారు. ఈ సంవత్సరం రిలక్షలు నష్టము వచ్చినట్లు చెబుతున్నారు. ఈ కరీంనగర్ సొసైటీ జమాఖర్చు లెక్కలు నేను చూచాను. ఆ లెక్కలు చూస్తే మహబూబ్ నగర్ సొసయిటీలో కూడ అదేవిధంగా చూపించారేమోనని అర్థము అవుతుంది. మహబూబ్ నగర్ సొసయిటీకి 2 లారీలు, 1 జీపు ఉన్నవి. అవి సొసయిటీవి కాదు, తమ స్వంతానివి అని చెప్పుకొనుట జరిగింది. సొసయిటీ డబ్బు పెట్టి కొన్నారో లేదో గాని, సొసయిటీ పేరుతో అవి తిరుగుతున్నాయి. ఈ గ్రూపు సిస్టమ్ పెట్టుట వల్ల ఆవిధంగా పెద్ద పెద్ద ముస్తాజర్లు ఆ సొసయిటీలలో జేరి, tappers కు అవకాశం లేకుండా చేస్తున్నారు. ఈ గ్రూప్ సిస్టమ్ లేకుండా ముందు ఇచ్చే సొసయిటీస్ ఏ గ్రామానికి ఆ గ్రామంవారికి యివ్వడం అవసరం. తరువాత వారి వద్ద లెక్కలు సరైనవి కావు అనుకొంటాను. కరీంనగర్ లెక్క చూడండి. రు. 90 లు అడ్డా పన్ను వేరే జమకట్టడం జరుగుతుంది. అది రిజిస్ట్రారు గారి దృష్టికి వచ్చింది. వారు ఏమీ చేశారో అర్థముకాదు. ఆ లెక్కలు క్రిందా మీదా, గోల్ మాల్ చేయడం వారికి బాగా తెలుసు. ఈ ఆఫీసర్లు కూడ వారితో కలిసి ఉంటారు కాబట్టి ఆవిధంగా చేస్తారు.

ఎక్ నైజా మరియు అమువరిశ్రమశాలల మంత్రి (శ్రీ కె. లక్ష్మణ్ బాపూజీ) : కమ్యూనిస్టు కోరిన గ్రామాలలోకూడ సొసైటీలు యివ్వడం జరిగింది. అక్కడ కూడ ఎట్లా జరిగిందో చెబితే మాకు మార్గదర్శకంగా ఉంటుంది.

ప్రశ్న ౧. కమలాదేవి: జమా ఖర్చు కాలేదు. సంవత్సరం పూర్తి అయితే లెక్కలు తయారు అవుతాయి. మొత్తంగా చూస్తే individual గ్రామాలకు యిచ్చినచోట బకాయీ లేకుండా ఎప్పటికప్పుడు ప్రభుత్వానికి డబ్బు కట్టడం జరుగుతోందని తెలుస్తున్నది. గ్రామాలలో నష్టము వచ్చినట్లు ప్రభుత్వానికి individual గ్రామాలలో నష్టము రావడంలేదు. కమ్యూనిస్టు కోరిన గ్రామాలలో సొసైటీలు యిచ్చామని మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. ఎక్కడ ఇచ్చారు? చొల్లపల్లిలో ఇచ్చారు. అది రా వి నారాయణరెడ్డిగారు నాయకుడు కాబట్టి వారి ఊరికి యిచ్చే అందుకు కమ్యూనిస్టు కోరిన 150, 200 గ్రామాలవారందరినీ తృప్తిపడమంటే ఎట్లా? అసలు కమ్యూనిస్టు గ్రామాలనికాదు. Tappers కోరుతున్న individual గ్రామాలకు యివ్వమని చెబుతున్నాను.

ఈ చెట్లకు రోగాలు వస్తున్నాయి. బద్దాడ అనే రోగం తగులుతుంది. అది తగిలితే చెట్లు మొదలుకే పోతున్నవి. అది అంటురోగముగా గ్రామాలలో ప్రాకుతోంది. రైలులో పోతున్నప్పుడు బీబీనగర్ నుంచి ఆలేరువరకు మొత్తం చెట్లన్నీ ఈ రోగంతో పోతున్నట్లు కనబడుతుంది. ఆ రోగనివారణకు ప్రభుత్వం ఏమీ చేయుటలేదు. మైదరాబాదు ప్రభుత్వం టైములో రంగారెడ్డిగారు చెప్పారు: రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటువారు ఏదో స్క్రీము తయారుచేశారని, 14 నూపరువై జర్లు కావాలని, 14 spraying machines కావాలని, దానికి 60, 70 వేలు డబ్బు ఖర్చు అవుతుంది, అది ఖర్చుపెట్టితే ఇకముందు రోగం రాకుండా చేయగలుగుతామని చెప్పారు. అది ఇంతవరకు అమలులో పెట్టలేదు. మనకు రు. 9 కోట్లు ఆబ్కారీ ఆదాయం వస్తోంది. ఈ చెట్లకు రోగనివారణకు 60, 70 వేలు ఖర్చు పెట్టుట పెద్ద సమస్యకాదు. అంత ఆదాయం వస్తున్నప్పుడు ఇంత చిన్న మొత్తము చెట్ల రోగాలు పోగొట్టుటకు ఖర్చు పెట్టుటవలన నష్టము రాదు. ఈ చెట్లను వేలము పాడుటలో, రోగము తగిలిన చెట్లనుకూడ కలిపి వేలమునకు పెట్టుటవల్ల, వాటినుండి కల్లు రాక tappers నష్టపడటం జరుగుతోంది. కాబట్టి రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటులో తయారుచేసిన స్క్రీమును అమలులో పెట్టి, ఈ రోగము ఇతరచోట్లకు ప్రాకకుండా చూడాలి.

ఇంతవరకు హాజరాబాద్ లో పెద్దవారు, భూస్వాములు వచ్చి వేలము పాడటం అలవాటుగా ఉన్నది. ఇప్పుడు tappers అభివృద్ధి అవుతున్నారు, తెలుసుకొంటున్నారు. అందువల్ల tappers తామే పాడుకొంటామని, భూస్వాములు పాడితే కల్లు గీయము అని అనడం, గ్రామాలలో జరుగుతోంది. అందువల్ల tappers ను బెదిరించడానికి కొందరు పట్టేదార్లు తమ భూమిలోని చెట్లను హాజరాబాదు మినహాయిస్తున్నారు. వాటికి హాజరాబాద్ అక్కరలేదు అంటున్నారు. డిపార్టుమెంటువారు కూడ వాటిని మినహాయిస్తున్నారు. కానీ,

మినహాయించిన చెట్లను ఊరికే ఉంచుటలేదు, జీతంమీద tappers ను పెట్టుకొని స్వతంగా చెట్లను గీయించుకొని లాభం పొందుతున్నారు. ఈ సంగతి బయటపడకుండా అఫీసర్లకు డబ్బు యిచ్చి కప్పిపుచ్చడం జరుగుతోంది. కొందరి పేర్లు ప్రభుత్వం వద్ద ఉన్నవి. అనంతరామన్ గారిని అడిగితే తెలుస్తాయి. ఎంక్వయరీ జరుగుతోంది. ఆవిధంగా చెట్లను సొనైటీనుంచి మినహాయించమని చెప్పినంత మాత్రాన మినహాయించకూడదు. అట్లా మినహాయించినందువల్ల ప్రభుత్వమునకు వచ్చే లాభముపోయి, పట్టేదార్లు స్వయముగా లాభము పొందుతున్నారు. అందువల్ల వాటిని మినహాయించకూడదని చెబుతున్నాను. ఆ లాభము ప్రభుత్వమే పొందాలి. వచ్చే సంవత్సరానికి ఈ సొనైటీల సంఖ్య 135 కంటే ఎక్కువ చేయాలి. సొనైటీలు యివ్వడానికి కొన్ని కండిషన్లు పెట్టారు. ఇన్ని చెట్లు ఉండాలని, ఇంత పెద్ద గ్రామం అని, ఇంత అడ్డపన్ను అని, లిమిటేషన్ పెట్టారు. ఈ లిమిటేషన్ లేకుండా అన్ని తాలూకాలలోను ఇవ్వాలి. ఒకే ముస్తాజరుకు యివ్వడంవల్ల బకాయీ ఎక్కువ ఉంటోంది. Individual గ్రామాలు tappers కు యిస్తే బకాయీలు ఉండవు, tappers బాగుపడతారు. ప్రభుత్వానికి కూడా లాభంగా ఉంటుందని చెబుతూ ముగిస్తున్నాను.

*శ్రీ బి. రామమూర్తి (విజయనగరం) : అధ్యక్షా! 1960-61 సం.లో Plan provision చూస్తే సుమారు 2.7% మాత్రం పరిశ్రమలక్రింద ఖర్చు చేయుట జరుగుతోంది. అంటే పారిశ్రామికాభివృద్ధి పట్ల ప్రభుత్వం వహిస్తున్న దృక్పథం ఆ విధంగా ఉన్నదని స్పష్టం అవుతోంది. ఈ సందర్భంలో పారిశ్రామికాభివృద్ధి ఎందుకు అవసరమోకూడా కొంతవరకు తెలియపరచవలసిన అవసరం ఉన్నది. మన దేశంలో జనబాహుళ్యం ఎక్కువ. రహ్యాను మినహాయిస్తే మొత్తం యూరప్ లో ఉండే జనాభా అంత, మన దేశంలో ఉన్నారు. కాని జీవిత ప్రమాణస్థాయి చూస్తే వారిలో మనది 11 వ వంతు ఉన్నది. వారికి ఉన్న goods and services మన దేశంలో తల 1కి ఉన్న goods and services కన్న 11 రెట్లు హెచ్చుగా ఉన్నట్లు స్పష్టం అవుతోంది. అధిక జీవిత ప్రమాణం సాధించాలంటే అది పారిశ్రామికాభివృద్ధి ద్వారావే సాధ్యమవుతుంది. ఇంకొకరకంగా కాదు. అంత పురోగమనాన్ని వ్యవసాయకంగా సాధించి పై దేశాలతో అందుకోలేము. అంతే కాదు. దేశంలో నిరుద్యోగము విపరీతంగా పెరిగిపోయింది. వృత్తి ఉపాధులు కల్పించాలంటే పారిశ్రామికాభివృద్ధి ఎంతైనా అవసరం. వ్యవసాయం మీద ఆధారపడి ఉన్న వారి జనాభా వత్తిడి ఎక్కువగా ఉన్నంతవరకు వ్యవసాయ రంగంలోకూడా అనుకొన్న అభివృద్ధిని సాధించలేము. వ్యవసాయరంగంలో నుంచి కొంతమందిని పారిశ్రామిక రంగంలోకి మార్చవలసిన అవసరం ఉన్నది. నిరుద్యోగం పోగొట్టడానికి, జీవిత ప్రమాణం పెంచడానికి, వ్యవసాయరంగంలో

వత్తిడి తగ్గించడానికి పారిశ్రామికాభివృద్ధి చాలా అవసరం - ఇందుకు ప్రభుత్వం వారు తీసుకొన్న చర్యలు చూస్తే ప్రభుత్వం ప్రదిర్శించే దృక్పథం చూస్తే, అనుకొన్నంత సంతృప్తికరంగా లేదు, అసలు ఆశాజనకంగా లేదు. మొదటి ప్రణాళికలో కేంద్రప్రభుత్వం పరిశ్రమల క్రింద 7½% ఖర్చుచేస్తే మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 2% ఖర్చుచేశారు అదేరకంగా రెండవ ప్రణాళికలో కేంద్రప్రభుత్వం 18½% పరిశ్రమలకు ఖర్చుచేస్తే, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 8 రిరి%, సుమారు 9% వరకు ఖర్చుచేశారు.

Rapid industrialization with particular emphasis on the development of basic and heavy industries అనేది రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళిక యొక్క ప్రధాన ఉద్దేశ్యమని ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. ఈ లక్ష్యానికి భిన్నమైన పద్ధతులలోనే మనం వ్యవహరించడం జరుగుతున్నదనేది స్పష్టమవుతున్నది. మూడవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో నైన ఈ లోపాన్ని తీర్చుకుంటామా అన్నట్లయితే అది కూడ కనబడదు. Spill over schemes క్రింద కేటాయించిన మొత్తం కొట్టివేసినట్లయితే మూడవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో 7½ శాతము మాత్రమే industries క్రింద కేటాయించడం జరుగుతుంది. రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో 9% కేటాయిస్తే మూడవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో 7½% మాత్రమే కేటాయించడం జరుగుతున్నది. ఇది మరింత దారుణమైన, విచారకరమైన విషయము. రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో మనకు అన్యాయం జరిగింది. సరైనటువంటి విధానంలో మనం ముందుకు పోలేకపోయాము. మనకు ఎన్నో అటంకాలు వచ్చాయి. 175 కోట్ల రూపాయల outlay మనకు రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో ఉంటే అది చాలతక్కువ అని మనం భావించాము. మొత్తం అన్ని states తాలూకు outlay లో అంధ్రప్రదేశ్ తీసుకున్నటువంటి outlay 7.8% మాత్రమే ఉన్నది. జనాభా దామాషాను బట్టి షహీదు 199 కోట్లు మనకు లభించాలి. కాని మనకు లభించినది 175 కోట్లు మాత్రమే. ముమారు 24 కోట్లు తక్కువగా లభించింది. అందుచేత కేంద్రం నుంచి పొచ్చుగా సంపాదించేదానికి మనం ప్రయత్నించేయాలి. దానికి తగిన కృషి, initiative, drive ఉన్నది. అటువంటి మంత్రిగారు క్రొత్తగా వచ్చారు కాబట్టి ఈ ప్రయత్నం వారు తప్పకుండా చేస్తారని నేను ఆశిస్తున్నాను. Third Five Year Plan లో Plan outlay పెంచడానికి ప్రయత్నించేసి Industrial improvement కు provision ఎక్కువ ఉండాలని నేను ఈ సందర్భంలో కోరుతున్నాను. కేవలం కేంద్రం వైపు చూస్తూ కూర్చోవడమే కాకుండా existing provisions ను కూడ సక్రమంగా వినియోగించుకోవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉన్నది. Industrial Financial Corporation అని ఉన్నది. Industrial Financial Corporation వారు

యిస్తున్న డబ్బులో 1% మాత్రమే ఆంధ్రరాష్ట్రానికి ముట్టింది. అందుచేత ఆ provision కూడ అదనంగా వచ్చేదానికి ప్రయత్నం చేసినట్లయితే మనం అభివృద్ధి సాధించేదానికి అవకాశం ఉంటుంది. ప్రజల సహకారం గాని, పెట్టుబడిదారుల సహకారం కాని ఎక్కువగా రావాల్సినట్లయితే మనం ఒక విషయం ఆలోచన చేసుకోవలసి ఉన్నది. వడ్డీ సమస్య ఒకటి ఉన్నది. ఇది చాల గడ్డు సమస్య. విదేశాల నుంచి 5% వడ్డీకి ఋణం తెచ్చుకుంటూ మన దేశంలో ప్రజల దగ్గర పుచ్చుకున్న డబ్బుకు 3%, 4% మాత్రమే యిస్తాము అంటే ప్రజలు అప్పులు మదుపు పెట్టేందుకు ముందుకు రావడం కష్టం. అందుచేత ప్రజల దగ్గర తీసుకున్న దానికి 6% వడ్డీ అయినా యిచ్చేందుకు ప్రభుత్వం పూనుకుని ప్రజల దగ్గరనుంచి డబ్బు సంపాదించేదానికి ప్రయత్నం చేయాలి. Industrial Financial Corporation దగ్గరనుండి పాచ్చు మొత్తాలను సంపాదించేందుకు ప్రభుత్వం నిర్ణయం చేసుకోవాలి. ఇంతే కాదు. మనం ఏ జాతీయకరణ మూత్రాన్ని ప్రధానమైన ధ్యేయంగా, లక్ష్యంగా పెట్టుకున్నామో దానికి భంగకరమైన పరిస్థితులు వాటిల్లుతున్నాయని మనం ఈ సందర్భంలో గమనించక తప్పదు. ప్రభుత్వం నిర్వహిస్తున్న పరిశ్రమలలో సరైన విధానాలు ప్రవేశపెట్టాలి. ఇప్పుడున్న పరిస్థితులను చూచుకున్నట్లయితే అన్ని విధాల అధ్యాన్నమైన పరిస్థితులున్నాయి. Estimates Committee ఒకప్పుడు వారి report ను పంపించినప్పుడు "except in the case of a few industries, all the rest are on the point of liquidation" అని అన్నారు. ఇంతకు మించిన పరిస్థితి ఏమిలేదు. ఈ సందర్భంలో నేను విడివిడిగా వేరువేరు పరిశ్రమలలో ఉన్న పరిస్థితిని చెప్పాడం సాధ్యం కాదు. ఉన్న time చాల తక్కువ. ఒక్క విషయము మాత్రము Nizam Sugar Factory గురించి తెలియవరచవలసిన అవసరం ఉన్నది. ఇది మొత్తం ఆసియాఖండములోనే చాల పెద్దది. ప్రైవేటు పారిశ్రామికాలు నడిపిస్తున్న factory లతో పోల్చి చూసుకున్నట్లయితే అక్కడ మనం పాచ్చు మదుపు పెట్టుకున్నాం. కాని లాభము మాత్రము తక్కువ తీసుకుంటున్నాం. పరిస్థితి ఏమి అభివృద్ధి కావడంలేదు. Private agency కి యిస్తే వారు సక్రమంగా నిర్వహించడం లేదు అని ప్రభుత్వమే నడిపిస్తున్నా అదే స్థితిలో ఉన్నది. ఏమి అభివృద్ధి కాలేదు. Bombay లో బెల్లాపూర్ sugar factory capacity 1000 టన్నులు. ఇక్కడ capacity 3,200 టన్నులు. దాదాపు 3 రెట్లు పాచ్చు. Capacity ఉన్న Nizam Sugar Factory లో 40 లక్షలు లాభం వచ్చినట్లయితే వారికి 34 లక్షలు లాభం వస్తున్నది. దరిదాపు 3 వంతులు తక్కువ capacity ఉన్న పరిశ్రమలలోకూడ మనతో సరిసమానమైన లాభాలు వారు తీసుకుంటున్నారు. 10, 20 వేల ఎకరాల భూమి యిక్కడ ఉన్నప్పుడు productive expenses పాచ్చై పోతున్నాయి. Charges

పొచ్చే పోతున్నాయి. Yield per acre తక్కువై పోతున్నది. ఎందువల్ల ఈ రకంగా ఖర్చు అవుతున్నది అని ఎప్పటికప్పుడు మనం అనుకోవడమే జరుగుతున్నది గాని పరిస్థితులను అభివృద్ధి చేయడానికి మనకు ఎప్పుడూ వీలుపడడం లేదు. ఈ పరిస్థితులలో మంత్రులు ఒక నూతన దృక్పథంతో, ఒక drive తో push తో పనిచేయవలసింది అని మనవిచేస్తున్నాను. ఇప్పుడు ఉన్నటువంటి managing agency system ను తీసివేసి క్రొత్త managing ఏజెన్సీ ఏర్పాటు చేయాలి. ఇది చాల అవసరం అని నేను మనవి చేస్తున్నాను. Managing Agency system ను రద్దు చేసిన తరువాత Statutory Corporations ప్రభుత్వం వేసినట్లయితే బాగుంటుంది. ఆ Corporations ద్వారా వీటి తాలూకు అజమాయిషీ, నిర్వహణ, పెత్తనం సర్వము చూసినట్లయితే బాగుంటుందని నా సూచన. కేవలం ఉద్యోగస్థులను మాత్రమే వేసినట్లయితే వారు administrative practices and procedure లో పడి commercial enterprise లో, new situations ను face చేయడం కష్టం అవుతుంది. అందుచేత ఉద్యోగస్థులను, అనధికారులను కలిపి ఒక కమిషన్ నో కార్పొరేషన్ నో పరిశ్రమలకు ప్రత్యేకించివేయాలి. మొట్టమొదట వాటి condition గురించి enquiry చేసేందుకు ఒక కమిటీని వేయాలి. తరువాత దానిని బాగుచేసేందుకు ఒక Corporation ను నెలకొల్పడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేయాలి. ఆ రకంగా కేంద్రప్రభుత్వం చేసినటువంటి ఉదాహరణలు కూడా ఉన్నాయి. 1959 అక్టోబరులో Oil and Natural Gas Commission అనే దానిని వేయుటకు ప్రభుత్వం నిర్ణయం చేయడం జరిగింది. Statutory Corporation ను గాని, Commission గాని వేసి వాటిపెత్తనానికి అవి అప్పగించాలని కోరుతున్నాను. చాల ముఖ్యమైన సూత్రం ఒకటి ఉన్నది. Principle of Workers participation in management అనేది కేంద్రప్రభుత్వం అంగీకరించి నటువంటి ప్రధానమైన సూత్రం. ఇది సోషలిస్టు సమాజలక్ష్యానికి చాలా అనుకూలమైనది, అనుగుణ్యమైనది కూడ. 1958 వ సంవత్సరంలో ఢిల్లీలో జరిగినటువంటి Seminar లో Labour-management Corporation కావాలని నిర్ణయం చేసి recommendation చేసిన తరువాత Joint Workers and Management Councils పెట్టమని కూడా వారికి recommendation చేయడం జరిగింది. తదనుగుణంగా వారుకొన్ని సందర్భములలో కొన్ని factory లలో సూచనలు చేయడమే కాకుండా వాటిని అమలు చేయడం కూడ జరిగింది. 1958 వ సంవత్సరం సెప్టెంబరులో Hindustan Machine Tools, Bangalore వారు ప్రత్యేకించి ఇటువంటి Councils ఏర్పాటు చేశారు. 1959, అక్టోబరులో D.D.T. Projects of Hindustan Insecticide in Alwaye and Delhi లో కూడా వాళ్ళు ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. Worker's cooperation

and participation in the management అనేది చాలా అవసరం. ఇది చాలా ప్రధానమైన సూత్రం కాబట్టి దీనిని కూడ అమలు చేయటకు ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేయాలని నేను మనవి చేస్తున్నాను.

*శ్రీ టి. హయగ్రీవాచారి (ధమ్మసాగర్) : అధ్యక్షా, భారీ పరిశ్రమల గురించి వివిధ సభ్యులు వెలిబుచ్చిన అభిప్రాయాలతో నేను పూర్తిగా ఏకీభవిస్తున్నాను. చరిత్ర చరణమే అయినప్పటికీ రాష్ట్రంలో పరిశ్రమలు అభివృద్ధి కావాలనే విషయంపైన తీవ్రమైన ఆందోళన, అభిప్రాయాలు వెలిబుచ్చడం అవసరం అనేది నేను మరొకసారి పునరుద్ఘాటిస్తున్నాను. చిన్న పరిశ్రమలు, కుటీర పరిశ్రమల అభివృద్ధికొరకు చాల భారీఎత్తున డబ్బు వ్యయపరచి అనేక రంగాలలో అనేక విధాలుగా కృషిజరుగుతున్నది. వ్యక్తిగతంగా పరిశ్రమలు ఏర్పాటు చేసినవారికి, సహకార సంఘాల ద్వారా కృషిచేసినవారికి ఆర్థిక సహాయం, technical aid యిచ్చి ప్రోత్సహిస్తున్నందుకు సంతోషించవలసి ఉన్నది. సహకార సంఘాలలో పనిచేసేవారికి ఎట్టి వ్యక్తిగత అభిప్రాయాలు లేకుండా రాజకీయ అభిప్రాయాలు లేకుండా ఉండే ప్రయత్నం ప్రభుత్వం కొంతవరకు చేస్తున్నది. అయినా యింకా పూర్తిగా అందరికీ సమ్మతంగా లేనట్లుగా గోచరిస్తున్నది. సహకార సంఘాలలో వ్యక్తులకు ప్రాముఖ్యత యివ్వడం, లోపాలు చేసినప్పటికీ వారిని సమర్థించడం అనేది ఆ ఉద్యమానికి గొడ్డలిపెట్టుగా ఉంటుందేమోనని నాకు భయంగా ఉన్నది. సహకార సంఘాలను ఏర్పాటుచేసి, వాటి ద్వారానే వస్తుఉత్పత్తిచేయాలనే ఖచ్చితమైన అభిప్రాయానికి ప్రస్తుత మంత్రిగారు వచ్చినట్లు విని చాల సంతోషించాము. సహకారోద్యమాన్ని పెంపొందించేయడం చాల అవసరం. సహకార సంఘాలలోని వ్యక్తులు అనుభవం లేకనో, లేక మరే దృష్టితోనో లోపాలు చేసినట్లయితే వాటిని సవరించడానికి వెంటనే పూనుకోకపోతే ఆ ఉద్యమానికి అది చెరువు అవుతుంది. ఒకటి, రెండు దృష్టాంతములు మీ ద్వారా నేను మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువస్తాను. వాటిని తొందరగా సవరించాలని మనవిచేస్తున్నాను. వరంగల్ లో చేనేత సహకార సంఘం ఉన్నది. దానిలో 4 వేల మంది సభ్యులు ఉన్నారు. సంవత్సరం నుంచి అది సక్రమంగా పనిచేయడంలేదని, దానిలో కొన్ని లోపాలు ఉన్నాయని మంత్రిగారికి కూడ తెలుసు. ఇటువంటప్పుడు మేము, మరికొంతమంది సభ్యులు ప్రయత్నం చేసి దానిని supersede చేయడం జరిగింది. Supersede చేయడం మంచిదికాదనే వాళ్ళలో నేనుకూడ ఒకడిని. కొన్ని లోపాలు జరిగితే ప్రభుత్వాలే supersede అయినప్పుడు సంఘాలను supersede చేయడం, అందులో మంచికొరకు supersede చేయడం తప్పుకాదు. Supersede చేసి, మూడు సంవత్సరాలు అయింది. మూడు సంవత్సరాల తరువాత ఒక Special Officer ను appoint

చేశారు. అతను ఏవో తెక్కలు తయారుచేశాడు. తెక్కలు తయారుచేసేటప్పుడు అనేక విధాల ఒత్తిడి, **personal influences** ఆతని మీద పడడంచేత అతను సరిగా పనిచేయలేకపోతున్నాడు. ఒకరో యిద్దరో ఆఫీసర్లు మారినారు. మూడు సంవత్సరాలు జరిగింది. మూడు సంవత్సరాల నుంచి యింత పెద్ద సహకార సంఘం కుంటుపడిపోవడం చేత ఎంత నష్టమో, ఎంతమంది పారిశ్రామికులకు పనిలేకుండా పోతోందో వేరే చెప్పవలసివ్వ అవసరంలేదు.

సుమారు 30, 40 వేల రూపాయలు దీనిలో లోటుజరిగిందని, తెక్కలలో తప్పుతేలిందని ఒక రిపోర్టు తయారుచేయబడినట్లుగా తెలిసింది. ఆ రిపోర్టును పరిశీలించి, ఆవిధంగా నిజంగా జరిగినట్లయితే శిక్షించవలసినవారిని శిక్షించి, వాటిని సవరించి తిరిగి ఎన్నికలు జరిపి దానిని సరియైన మార్గములో పెడితే అక్కడి పారిశ్రామికులకు లాభం కలుగుతుంది చేనేత పరిశ్రమ అభివృద్ధి చెంద వలయునని, చేనేత పారిశ్రామికులకు ఆర్థికంగా సహాయపడవలయునని, ఈ పరిశ్రమకు అన్నివిధాలైన ప్రోత్సాహమును కలుగజేయవలయునని ఒకవైపున చెబుతూ నాలుగువేల మంది పారిశ్రామికులతోకూడిన ఒక పెద్ద సంస్థ మూడు సంవత్సరాలుగా మూలపడివుంటే, దానిని పరిష్కరించకుండా, అట్లనే వదలి వేయడం సరియైన విధానంకాదు. కనుక ఆ వ్యవస్థలోనున్న లోపాలను దిద్ది దానిని పునర్వ్యస్థీకరించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

ఈనాడు ఆయా ప్రాంతాలలో కొన్ని పరిశ్రమలు ఏర్పాటు చేయబడు తున్నవి. అయితే ప్రాంతాలయొక్క అవసరాలను దృష్టిలోకి తీసుకొనకుండా, పరిశ్రమల అవశ్యకతను గమనించకుండా వీటిని ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. దంపుడు బియ్యం సంఘాలు, తాటి బెల్లం పరిశ్రమ ఇందుకు వుదాహరణలు. కొన్ని జిల్లాలలో వీటిని ఏర్పాటు చేయడం, మరికొన్ని జిల్లాలలో ఏర్పాటు చేయక పోవడంవలన funds అన్నీ కొద్దివోట్లనే వుండిపోవడం, యితర ప్రాంతాలలో వుండే ఉత్సాహవంతులకు ప్రోత్సాహం లేకపోవడంవలన, యీ పరిశ్రమలకు దోహదం చేయడంలేదు. అందువలన ఈ పరిశ్రమలను ఏర్పాటుచేసేముందు ఆయా ప్రాంతాలయొక్క అవసరాలు, ఆ ప్రాంతాలలో నెలకొల్పబోవు పరిశ్రమలకు కలుగు దోహదమును గుర్తించి మరి వాటిని ఏర్పాటు చేయవల సిందిగా కోరుతున్నాను. ఈ విషయాలను గమనించుటకుగాను పూర్వపు మైద రాబాదు ప్రభుత్వములో రాష్ట్రస్థాయిలో ఒక 'అడ్వయిజరీ బోర్డు' ఉండినట్లు గానే ఇప్పుడుకూడ ఒక 'అడ్వయిజరీ బోర్డు'ను ఏర్పాటు చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. జిల్లాకు ఒక ప్రతినిధి చొప్పున experts ను, అనుభవంకలవారిని యిందులోకి తీసుకొనవచ్చును. అదేవిధంగా తరువాత జిల్లా స్థాయిలోకూడ ఒక అడ్వయిజరీ బోర్డును ఏర్పాటుచేస్తే బాగుంటుందని నా వుద్దేశం.

ఇంక ఆర్థిక విషయమున్నది. కల్లుగీత పారిశ్రామిక సంఘాలను ఏర్పాటుచేస్తున్నారు. రాష్ట్రంలో ఒక క్రొత్త మద్యపాన నిషేధం అమలులో నుండడం, మరొక ప్రక్క లేకపోవడం బాగుగాలేదను విషయముతో నేనుకూడ ఓకీభవిస్తున్నాను. మద్యపాన నిషేధం రాష్ట్రం అంతటికీ వర్తింపజేస్తే బాగుం డేది, లేనిది ప్రభుత్వం ఆలోచించవలసియున్నది. ఆ విషయాన్ని ఇప్పుడు నేను చర్చనీయాంశంగా చేయదలచుకొనలేదు. ఈ వ్యవహారములో మద్య దళారులను తీసికొని సహకార సంఘాలద్వారా అమ్మకం చేయించుటవలన పారి శ్రామికంగా లాభకరమేగాక, పెట్టుబడిదారులకు అవకాశంకూడ లేకుండా పోతుందని నా అభిప్రాయం. ఇందులో కొన్ని పెద్ద groups వున్నవి. వరంగల్, నల్గొండ, కరీంనగర్ యివి పెద్ద groups క్రిందకు వస్తవి. ఇటువంటిచోట్ల దాదాపు లక్ష రూపాయలవరకు పెట్టుబడి కావలసిన స్తుంది. అంతపెద్ద మొత్తం పారిశ్రామికులు భరించలేరుగనుక వారు పెట్టుబడిదార్లను ఆశ్రయించడం జరుగు తున్నది. వారిచే పెట్టుబడి పెట్టించడం, వారినే ప్రెసిడెంట్లుగా చేయడం వారు పెట్టుబడులను తిరిగి చేకూర్చుకుని పారిశ్రామికులకు నష్టంకలుగజేయడం జరుగు తున్నది. అందువలన సహకార సంఘాలద్వారా మద్యమును అమ్మించాలనే ప్రభుత్వ అభిప్రాయంకూడ వమ్ము అయిపోతుందేమోననే అనుమానంకూడా కలుగుతున్నది. అందువలన యీ పెద్దపెద్ద groups ను విడదీసి, చిన్నచిన్నవిగా ఏర్పాటుచేసి, ఆదాయము సంపాదించడమేగాక, కష్టపడే బీదపారిశ్రామికులకు వృత్తి కల్పించవలసి యున్నది. తద్వారా ప్రజాస్వామ్యములో పెట్టుబడిదారు లకు, మద్యదళారీలకు అవకాశం లేకుండా చేయాలి.

ఇంకొక విషయము మనవిజేసి నేను ముగిస్తాను. తెలంగాణాలో యింక ఒకటి, రెండుకోట్ల రూపాయలవరకు బకాయాలు రావలసి వుంది. వాటి కొరకు ఈ మద్య బకాయదార్ల సంఘంగా కొంతమంది ఏర్పడి, ఆందోళన చేస్తున్నారు. మంత్రిగారిని కలిశారు. మంత్రులు గాకముందు కొంతమంది వాగ్దానాలు కూడ చేశారు. ఇప్పుడు మంత్రులు అయిన తరువాత ఆ వాగ్దాన ములను మరచిపోయినా రనుకుంటాను. రెండు సంవత్సరములనుండి యీ ఉద్యమం నడుస్తున్నది. ఇకనైనా ఆ విషయాన్ని ప్రభుత్వం గమనించకపోతే వారిలో ఎంతో అసంతృప్తి ప్రబలుతుంది. మంత్రులుకూడ యీ విషయాన్ని ఎంతోకాలంగా అవరిష్కారంగా ఆట్టేపెట్టి, రోజూ వారిని తమ యిల్లుచుట్టూ త్రిప్పుకొనడం బాగుండలేదు. కనుక వెంటనే యీ విషయం యోచించి, ఎంతో కొంత మాఫీ యివ్వడానికి ప్రయత్నించవలసిందిగా కోరుతూ నేను యింతటితో విరమిస్తున్నాను.

*శ్రీ జి. అచ్చన్న (పోంపేట) : అధ్యక్షా, పరిశ్రమలు, ఎక్సైజు డిమాండ్లపై జరిగిన చర్చలు పరిశీలిస్తే నేను సభ్యులనందరిని అభినందించవలసియుంటుందని మనవి జేస్తున్నాను. ఎందుకంటే — ప్రతిపక్షం, ప్రభుత్వ పక్షం అనే భేదం అనేమీ లేకుండా ప్రస్తుతపు పరిశ్రమల పాలసీగాని, excise policy గాని ఏమాత్రం జాగాలేదని ప్రతి ఒక్క సభ్యుడు తమ అభిప్రాయంగా ప్రకటించారు. అయితే కోత తీర్మానాలను బలపరచడానికి ప్రభుత్వ పక్షమువారికి ఒక పెద్ద నిర్బంధంవుంది. అందువలన దానిని గురించి మనమేమీ అనుకోనవసరం లేదు. అయితే ప్రస్తుతం వున్న మంత్రివర్గంపై యీ వాగ్దానాలు వున్నవని చెప్పటానికి అవకాశం లేదుగాని, వారు సభ్యులు ప్రకటించిన థావాలను దృష్టిలో పెట్టుకుని, తమయొక్క విధానాలను సవరించుకుంటారని ఆశిస్తున్నాను.

Excise Department కు సంబంధించిన విషయాలను ఆలోచిద్దాం. ఇంతకుముందే గౌరవసభ్యులు హౌయగ్రీవాచారిగారు ప్రొహిబిషన్ సమస్య తీసుకు వచ్చారు. దీనిలో యిటీవలకూడ చాల అలజడి, ఆందోళన జరిగింది. ఒకే రాష్ట్రంలో ఒక ప్రక్క నిషేధ మేమిటి ; మరొక ప్రక్క అమలులో నుండడ మేమిటి, దీనిపై వెంటనే చర్య తీసుకొనబడాలి, లేకపోతే మేము నిరసనప్రతం చేస్తామని, ప్రాణాలు తీసుకొంటామని కొంతమంది భూదాన కార్యకర్తలు, పెద్దలు ప్రకటిస్తున్నారు. ఈ రోజుల్లోకూడ యీ విధంగా బాధ్యతా రహితంగా ప్రకటనలు చేయడం ప్రభోధాలుచేయడం, అభిప్రాయాలు ప్రకటించడంకంటే — ఒక నెడు అలవాటును నివారించడానికి గల అవకాశాలను ముందు సృష్టించి, ఆవిధంగా నివారించడానికి పూనుకొనలేని వివేకం — 'వివేకం' అంటే పెద్ద పదం అవుతుందేమో, ఆలోచనలేకపోవడం చాల శోచనీయమైన విషయం. ఇంతకు ముందు ఆంధ్రరాష్ట్రములో మద్యపానమునకు సంబంధించిన అనుభవం, దాని వలన కలిగిన తీవ్ర పరిణామాలు ప్రభుత్వానికి తెలుసు. అయితే యీనాడు ప్రభుత్వ పరిపాలనా యంత్రాంగం ఎంతో నీతిమూలిన నీచావస్థలో నున్న సంగతి ఏ వ్యక్తికూడ కాదనడానికి వీలులేదు. అది యధార్థ సత్యం, ఆ విషయాన్ని గుర్తించకుండా 'ప్రోహిబిషన్, బ్రొహిబిషన్' అనే మాటలు చెప్పేదానికంటే దీని మీద ఆధారపడిన లక్షలాది జనానికి వేరేవృత్తులు కల్పించి ఈ సమస్యను పరిష్కరించవలసివుంది. ఆవిధంగా గాక — సర్వం ప్రజల కొరకు, దేశం కొరకు నిస్వార్థంగా సేవచేయవలయునని భేద్యంగా పెట్టుకొన్న సర్వోదయ సమాజమువారు ప్రాణాలు వదులుతామని, ప్రచారాలకు బయలుదేరడం సముచితం కాదని తమ ద్వారా యీ సభ ద్వారా నేను ప్రత్యేకంగా విజ్ఞప్తి చేయదలచుకున్నాను

అది చాల పొరపాటైన ఆలోచన అవుతుంది. ఇప్పటికే మన రాష్ట్రంలో విపరీతమైన పరిణామాలున్నాయి. Excise Department పరిపాలన విషయములో అనేకమంది సభ్యులు అనేక విధాలైన అభిప్రాయాలు ప్రకటించారు. శ్రీకళా వెంకటరావుగారు ఆహ్లాదకరమైనట్టిగా ఉండగా శాసనసభలో 'గీత పారిశ్రామికుల వృత్తులను సుస్థిరపరచి వారి ఆదాయాల నభివృద్ధిచేయడానికి సహకార సంఘాలు పెడుతున్నాము' అని ప్రకటించారు ఈనాడున్నటువంటి పరిస్థితి చూస్తే వారు తగినంతగా అభివృద్ధి చెందలేదని ప్రస్తుత మంత్రివర్గం తప్పనిసరిగా అంగీకరిస్తుందని నా సంపూర్ణ విశ్వాసం కొంతవరకు అభివృద్ధి జరిగిందని తెక్కలు చెప్పవచ్చు. కాని, అది సరికాదు, తగినంతగా అభివృద్ధి జరగలేదు. గత ఏడాది ఒక ప్రమాదకరమైన నిర్ణయమును మన మంత్రివర్గం తీసుకున్నది, పెద్ద పెద్ద గ్రూపులను సహకార సంఘాలు సక్రమంగా నిర్వహించ లేవని మధ్య దశారులకు విడిచిపెట్టాలనేది ప్రభుత్వ విధానంగా ఉన్నది. వరంగల్లు లోని సొసైటీ 2 లక్షల రూపాయలు బకాయిఉన్నదని పెద్ద గ్రూపులను సహకార సంఘాలు నిర్వహించలేవు అంటున్నారు. అవి మధ్యదశారీలు కొట్టుకోడానికి విడిచిపెట్టాలంటున్నారు. గీత పారిశ్రామికుల తరపున ఎన్ని మేమోరాండము లిచ్చినా ప్రస్తుత ప్రభుత్వానికి బాధ్యతహీనమైన పెద్దలు సరిగా చూచుటలేదు. అన్నిటికీ సమానంగా సరైన నిర్ణయం తీసుకోవాలి కాని, ఒకరికి ఒక పద్ధతి, ఇంకొకరికి ఇంకొక పద్ధతి అమలు చేయడం బాగుగ లేదని ఇదివరకు స్పష్ట పరచినా, పూర్వపు మంత్రివర్గం పట్టుపట్టి, కావాలని, పెద్ద గ్రూపులు ఇవ్వబడవు అన్నారు. అయితే, పెద్ద గ్రూపులను చిన్న గ్రూపులుగ చేస్తారా, లేదా అంటే అవసరమైతే చేస్తామని శాసన సభలో ప్రకటించారు. పెద్దవాటిని చిన్నవిగా చేయడానికి ఆలోచిస్తాము గాని, పెద్దవి మాత్రం ఇవ్వడానికి వీలులేదనే నిర్ణయం తీసుకున్నామన్నారు. ఇది, సహకార భావంతో, సమాన తత్వంతో, socialistic pattern తో కూడుకున్న నిర్ణయ మేమో, తమరు గమనించాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఇది సరైన నిర్ణయం కాదు, తప్పనిసరిగా ఈ నిర్ణయాన్ని మార్చాలి. పెద్దవాటిని చిన్నవిగా చేయాలి. అవన్నీ సహకార సంఘాలకు ఇచ్చితిరాలి తప్ప మరొక విధంగా చేయడానికి వీలులేదని మనవి చేస్తున్నాను. ఈనాడు బకాయిలు పడివుండడానికి కారణాలేమిటో పరిశీలించాలి. కాని ఒకచోట ఒక సొసైటీ బకాయిపడిందని మిగతా అన్ని సొసైటీలనుకూడ రద్దు చేయాలనే ఆలోచన సరైనదికాదు; సక్రమమైన పద్ధతికూడ కాదని మనవి చేస్తున్నాను. ఈనాడు గీత పారిశ్రామికులకు ఒక్కొక్కరికి నెలవారీ జీతం రు. 90-లు ఇప్పించాలని నిర్ణయించాము. రు. 90 లు ఇచ్చుకొని సొసైటీలు పెట్టుకొండి అంటే చాల బాగుంటుంది. గీత పారిశ్రామికులకు అందరికీ జీవిత ఆదాయం పెరగడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ప్రస్తుతం వున్న

మంత్రివర్గం యీ విధంగా ఆలోచిస్తుందని నేనాసిస్తున్నాను. ప్రస్తుత ఆబ్కారీ మంత్రిగారు “నీరా సొసైటీలు సక్రమంగా నడవడం లేదు కాబట్టి, వాటిని రద్దుచేసి, జెల్లం పరిశ్రమలను నడిపిస్తాము” అని బందరులో ఉపన్యసించినట్లుగా ప్రతికలలో వార్తలు వచ్చాయి. దీనిని గురించి వారి ఉపన్యాసములో వారి విధానాన్ని స్పష్ట పరుస్తారని ఆశిస్తున్నాను; వాస్తవములో నీరా ఏ విధంగా పరిణమిస్తున్నదనే విషయము గురించి ఒక మనవి చేయాలి. నీరా సారాగా అమ్ముతున్నారా, కల్లుగా అమ్ముతున్నారా అదే విషయమై విచారణ అవసరమని నా అభిప్రాయము. ప్రతివారికి కూడ ఇందులోని యధార్థం తెలుసు. ఈ దౌర్భాగ్య పరిస్థితికి బాధ్యులెవరని ప్రశ్నిస్తున్నాను. నీరా సారాగానే ఉండాలా; ఏ విధంగా కల్పవం గాని, కరప్షన్ గాని లేకుండా వుండాలా అనేది ఉన్నది. గీత పనివారికి నెలకు 80 రూపాయల జీతం ఇచ్చి డిపార్టుమెంటుద్వారా నీరాయో సారాయో తెచ్చి అమ్మతం చేస్తారో, స్వర్గలోకానికి సంపించు కుంటారో - ఇష్టం వచ్చినట్లు చేసుకోవచ్చు. దీనికి ప్రజలెవ్వరూ ఏ విధమైన అభ్యంతరమూ చెప్పరని నేను మనవి చేస్తున్నాను. నీరా సక్రమంగా అమ్మడం లేదనే మాట పోలీసు వారినడిగితే తెలుస్తుంది. ఇక్కడ శాసన సభ్యులము వున్నాము. నీరా ఉన్నదో, సారా ఉన్నదో భాగాలు వుచ్చుకొంటున్నారా లేదా అనేది మనము మాట్లాడుకుంటే ప్రస్తుతం, అధిక ప్రసంగము అవుతుందని నేరఖిప్రాయ పడుతున్నాను. అయితే, ఒక్క విషయం విచారించాలి. ఈనాడున్నటువంటి శాసనసభ, ఈనాడున్నటువంటి ప్రభుత్వము ఐక్య కాంగ్రెసు ఎన్నికల ప్రణాళిక యొక్క పరిణామ స్వరూపమే కాని మరొకటి కాదు. దీనినుంచి తప్పించుకోదానికి ఈ ప్రభుత్వానికి అవకాశం లేదు. హక్కులేదు. దీనినుంచి ఏమాత్రం ఒక్క అడుగువేసినా బాధ్యతారహితంగా ప్రవర్తించిన ప్రభుత్వమే అవుతుంది. అవకాశం వచ్చినప్పుడు అవసరము వచ్చినప్పుడు ప్రజలే తగిన బుద్ధి చెప్పక తప్పదని నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఎన్నికల ప్రణాళికలోని మొదటి షరతును, అనాటి పరిస్థితులను జ్ఞాపకం చేసుకొండి, తెలంగాణా నుంచి వచ్చిన శాసన సభ్యులు దానితో మాకు నిమిత్తము లేదని చెప్పవచ్చు. కాని,.....

మిస్టర్ స్పీకర్ : నేను ఒక విషయం చెబుతున్నాను. ఇకనుంచి ప్రతి సభ్యుడుకూడ strict గా స్పీకరునే address చేయాలి కాని, ఇంకొక విధంగా మాట్లాడవద్దు. అట్లా చేస్తే excitement తగ్గుతుంది. Speaker ద్వారా మాట్లాడితే బాగుంటుంది,

శ్రీ జి. లచ్చన్న : తమ ద్వారానే నేను మాట్లాడుతున్నానని అనుకొంటున్నాను. ఒకవేళ అట్లా జరుగకపోతే ఉమించాలని కోరుతున్నాను. మేము తప్పనిసరిగా తమ ద్వారానే మాట్లాడవలసియున్నది.

మిష్టర్ స్పీకర్ నేను general గా అందరి గురించి చెప్పాను కనుక ఇందులో జమాపణ ఏమీలేదు. I am only proposing and you must agree.

శ్రీ జి. లక్ష్మన్న : తమ ద్వారానే వారి దృష్టికి తెస్తున్నాను. ఐక్య కాంగ్రెసు అనేపేరుతో ప్రకటించిన ఎన్నికల ప్రణాళికలోని మొదటి పరమను గమనంలో ఉంచుకోవలసిన జాబ్యత, అవసరం, కర్తవ్యవిధి, binding యీ ప్రభుత్వమీద ఉన్నదని తమద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. దానినుంచి కదలిపోవడానికి వీలులేదు. Prohibition వల్ల నిరుద్యోగం కలిగే గీత పారిశ్రామికులకు పునరావృత్తులు కల్పిస్తామనీ, అట్లా కల్పించలేక పోయినప్పుడు వారి వృత్తిని వారికి సంక్రమింపచేసి, ఆ పరిశ్రమను ఇతోధికంగా అభివృద్ధి చేస్తామని అందులో స్పష్టంగా వ్రాసుకున్నటువంటి విషయం. ఆనాడా విషయం వ్రాయుటలో రాష్ట్రస్థాయిలో ఉన్న కాంగ్రెసు పెద్దలు సంకోచిస్తే, నెహ్రూగారి సమక్షంలో వారి ఆమోదంతో వ్రాయడం జరిగిందని యీనాడు మీ ద్వారా జ్ఞాపకం చేస్తున్నాను. దానిని మరచిపోవడానికి వీలులేదు. గీత కార్మికులకు కొత్తవృత్తులు ఇచ్చితిరాలి. పునరావృత్తులిచ్చి వారి వృత్తిని నిషేధించడానికి అవకాశం ఉన్నదే గాని పునరావృత్తు లివ్వకుండా ఆ వృత్తిని నిషేధించే అధికారం ఇప్పుడున్న ప్రభుత్వానికి లేదని తమద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. ఈ విషయం వారు జాగ్రత్తగ గమనించాలి. నీరా సొసైటీలను గురించి తమకు ఒక విషయం మనవిచేయాలి. లై సెన్సు షన్ను అను పేరుతో చెట్టు ఒక్కటికి ప్రతి మనిషినుంచి రూ. 3-4-0 వసూలుచేయాలని మన ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. ప్రభుత్వం ఇచ్చేది ఒక్కటే లై సెన్సు. ప్రతి మనిషికి, చెట్టు ఒక్కటికి రూ. 3-4-0 అన్నారు. 20 చెట్లకు లై సెన్సు ఇస్తారు రీస్ రూపాయలు వసూలు చేస్తున్నారు. సంవత్సరానికి 3 రూపాలు లై సెన్సులు ఇస్తారు. ఈ విధంగా సంవత్సరానికి $3 \times 3 = 9$ రూపాయలు వసూలు చేస్తున్నారు. దిక్కుదివాణం లేక అలోలక్షణా అని ఏడుస్తూ పస్తులుపడివుండే గీత పారిశ్రామికుని దగ్గరనుంచి సంవత్సరానికి 195 రూపాయలు వసూలు చేస్తోంది యీ ప్రభుత్వం. గీత పారిశ్రామికులకు ఆప్టిపాస్తులు లేవు. నివసించడానికి గుడిసెలుకూడ లేవు. వారిదగ్గరనుంచి ఇంతడబ్బు వసూలు చేస్తున్నారు ఇంతకంటే పచ్చిదుర్మార్గం ఇంకొకటుంటుందో, ఉండదో తమరే విచారించాలని మనవి చేస్తున్నాను. ప్రభుత్వం tree tax వేయడం unconstitutional అవుతుందని ఎడ్వకేటు జనరల్ గారు అభిప్రాయం ఇచ్చారని దానిని తప్పించుకోడానికి licence fees అనే పేరుతో, కొంటినెన్సంట్ కుయుక్తితోచేసిన పనిఇది ఇది శుద్ధ మోసము. ఆత్మవంచనయైన విధానము. 'మీకు' ధైర్యంఉంటే.

మిష్టర్ స్పీకర్ : 'వారు' అనాలి.

శ్రీ జి. లచ్చన్న : మంత్రివర్గానికి ధైర్యం ఉంటే పూర్వపు పద్ధతిని పునరుద్ధరించి సక్రమంగా నిర్వహించాలని మీరు సలహా ఇవ్వగోరుతున్నాను.

మిష్టర్ స్పీకర్ : మీ సలహా మీరు ఇవ్వండి.

శ్రీ జి. లచ్చన్న : ఇది చాల ఘోరమయిన విషయం. దీనికి తోడు నంబరులు వేయడం ప్రారంభించారు. చెట్టుకు రూ. 3-4-0 లు కాకుండా నంబరుకు మరొక రూపాయి ఇచ్చుకోవాలి. ఇద్దీ అందరు ఎరిగిన పరమరహస్యం. చెట్టుకు రూ. 4-4-0 లు చొప్పున ప్రభుత్వానికి చెల్లిస్తూడడంగా ప్రతి సొసైటీ కూడ నెలకు వెయ్యి రూపాయల ప్రయివేటు ముడుపులు తీస్తూవుంటే 'ఇది ఎంత ఘోరమండీ! నీటికి నిలబడాలి' అని చెబుతూనే దగ్గర ఉండి ప్రయివేటు ముడుపులకు, పంపకాలు వేయించి ఇక్కడకువచ్చి మాట్లాడడం ఎంతవరకు సబబు అని అడుగుతున్నాను.

ఇది ఎంతవరకు సబబైన విషయం ? ఒకచేతకానివని చేతకాతేదని చెప్పుకోడంలో సర్వోదయ సిద్ధాంతం కాని, గాంధీమహాత్ముని ధర్మంకాని పాటించినవారవుతారు కాని, సాగరు, అపజయమైనది, అయితే ఏమి చేస్తామని చెప్పుకోవడం అత్యవసరం అవుతుందని నా మనవి. ఈ విషయాలన్నీ ప్రభుత్వం జాగ్రత్తగా ఆలోచించి తై సెన్సు ఫీజు పేరుతో వసూలు చేస్తున్న చెట్టుపన్నును రద్దుచేయవలసిన అవసరం ఉంది. బెల్లం సొసైటీలను రద్దు చేశారు. బెల్లం సొసైటీలలో తయారవుతున్న బెల్లం, నీరా సొసైటీలతో తయారవుతున్న నీరా అంతా దేవతా స్వరూపులే వచ్చి పుచ్చుకుంటున్నారు. అంతా మన సమాజంలోని భాగస్థులే. జరుగుతోంది—జరుగలేదని ఈ సభలో అంతా సత్యంగా జరుగుతోందని చెప్పడం—ఎవరై నా చెప్పాలని చెప్పుకోవాలికాని నేను చెప్తేను. ఈ అక్రమా లిన్నింటికి లోపం ప్రభుత్వం విధానంలోనిదే. ప్రజలు అమాయకులు ; తిండికి లేదు. వారికి మరొక దారిలేదు ; మరొక బ్రతుకులేదు. ఈ రోజు దాడులు జరుగుతున్నాయి. లక్షలకొద్ది రూపాయలను ప్రొహిబిషన్ కోసం ఖర్చుచేస్తున్నారు. మొబైల్ సబ్ ఇన్ స్పెక్టర్లను ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. వారు డైరీలను చూపించాలి. వారానికి ఒకరోజు బైలుదేరుతారు. ఎక్కడకు ? మామూళ్ళు ఇచ్చిన పెద్దమనిషి ఇంటికి వెళ్ళరు. వెడతారు ఎప్పుడు ? ఆదివారం పూట వెండిగ్లాసులలో కాఫీలో మంచి సుగంధంతో కూడిన ద్రావకాలనో పుచ్చుకోడానికి వెడతారు. కాని దండయాత్రకు మాత్రం వెళ్ళరు. దండయాత్రకు వెళ్లేది అమాయకులైన రూపాయి రూపాయిన్నర కూలికి పనిచేస్తున్న గీతపారిశ్రామికుల కొంపలమీదకు అర్ధరాత్రిపూట—మానవత్వాన్ని కూడ

మరచిపోయి భార్యాభర్తలు ఇంట్లో పడుకుని వుంటే ఇంట్లపై దాడిచేసి భార్యప్రక్కనే పడుకున్న భర్త జుట్టు లాగిన కిరాతకచర్య మన ప్రభుత్వంలో ఈనాడు జరుగుతోంది. ఇంతకంటే శోచనీయమైనది మరొకటి లేదు. ఎంత కాలమో సహిస్తారని అనుకుంటే పొరపాటని మనవి చేస్తున్నాను. దీనిని నవరించండి. చేతకాకపోతే రద్దు చేసుకోవాలికాని, అధ్యక్షా, అదేపనిగా ఏదో చేశాము. చేసినదే చేస్తుంటాము, పోనీయండి అని చెప్పుకునే ఈ విధానం శోచనీయమైనదని మనవి చేస్తున్నాను. ప్రభుత్వం పూర్తిగా పరిస్థితుల నన్నింటిని విచారించాలి. మీ ఇష్టంవచ్చిన వారిని Experts Committee గా వేసుకోండి. మా ప్రతిపక్షం నుంచి కమిటీలలోనికిగాని సహకారసంఘాలలోనికిగాని వేసుకోవలసినదని ప్రాధేయపడే దౌర్భాగ్య స్థితిలో ఎవరూ లేరని మాత్రం మనవి చేస్తున్నాను. ప్రభుత్వం ఇష్టంవచ్చిన రీతిగా కమిటీలను నిర్మాణం చేయవచ్చు. దీనిని పరిశీలించండి; లేదా, అధికారం ఉంది. నిర్బంధంతో చేస్తామని అంటే తప్పని సరిగా వచ్చే పరిణామాలకు వారే, బాధ్యులు అవుతారు, ప్రజాభిప్రాయాన్ని అరికట్టి నిలువగలమని అనుకున్న అనేక రాజ్యాలు అంతరించి పోయాయి. మన మంత్రివర్గంలోనే మొన్న మొన్న wonderful - మార్పులువచ్చాయి. ప్రజలు ఏమి బాధపడుతున్నారో, ప్రజల అవసరాలు ఏమిటో, మంచి చెడ్డ ఏమిటో పరిశీలన చేయాలి. మొట్టమొదటనే మనవిచేసినట్లు, చెట్టుపన్ను పేరుతో వనూలు చేస్తున్న కృత్రిమ లైసెన్సు ఫీజు రద్దు కాకపోతే దానిని అనుసరించి ఎటువంటి ఉద్యమమో, ఆందోళనో, అలజడియో వచ్చినా దానికి ప్రభుత్వమే బాధ్యత వహించవలసి ఉంది. నీరా సొసైటీలను రద్దు చేస్తామని అంటున్నారు. కాని, అటువంటి చర్య జరుగదు, జరుపలేరు అని మాత్రం తమ ద్వారా ఈ మంత్రి వర్గానికి మనవిచేస్తున్నాను. జరుపలేరు; వారికి సాధ్యంకాదు; అది జరిగే పని కాదు! అది అసాధ్యమైన విషయం. ఈ విషయాలు జాగ్రత్తగా పునరాలోచన చేయాలి. ఇప్పుడే దేశంలో చాలా అలజడిగా ఉంది. తెలంగాణా ప్రాంతంలో ఆత్కూరి చట్టాన్ని, విధానాన్ని వెంటనే సవరించాలి. రాబోయే సంవత్సరానికి సహకార సంఘాలకు ఇచ్చినా సంతోషం. ప్రతీది చిన్నది చేసి సహకార సంఘాలకు ఇవ్వాలేకాని ప్రత్యేకంగా కొంతమంది పెద్దలు కేటాయించుకునే పాత విధానం అనుసరించడం మాత్రం చాల అరాజకానికి, ఆందోళనకు, అనవసరమైన ప్రజా అలజడికి దారితీస్తుంది. ఇది పొరపాటు వద్దతి అవుతుంది. ఆఖరు సారిగా మనవిచేసేది. వెలకు గీతపనిచేసేవారికి 90 రూపాయలు అని నిర్ణయించి ఆంధ్రలో కాని తెలంగాణాలో కాని నీరా, సారాయి ఏమిచేసుకున్నామాకు అభ్యంతరంలేదని చెప్పండి; లేదా అధ్యక్షా, వారికి కావలసిన అవకాశాన్ని సృష్టించు కలిగించి ప్రభుత్వానికి రావలసిన అదాయాన్ని పుచ్చుకోండి. దానికేమీ అభ్యంతరంలేదు. ఈ విషయాలు పునరాలోచించాలి. పరిశ్రమలను

గురించి చాల మంది పెద్దలు చెప్పి ఉన్నారు. ఇప్పుడున్న మంత్రిగారు పరిశ్రమ లలో ప్రత్యేకమైన అనుభవం, శ్రద్ధ, ఆసక్తి కలిగిన పెద్దలని పదిమంది అభి ప్రాయపడుతున్నారు. వారి అధ్యర్థాన ఏవిధంగా పరిశ్రమ లుమార్పు చెందు తాయో చూడాలి. ప్రయివేటు రంగమైనా, ప్రభుత్వ రంగమైనా, సహకార రంగమైనా, ప్రజలకు కావలసింది వస్తూన్నట్టి, వస్తువులు చౌకగా దొరకడం. ఈరోజున వస్తువులు బజారులో ఉంటాయి; కంటికి కనపడవు. ఇనుము కోటా విషయం చూడండి నాలుగైదు సంవత్సరాలనుంచి పరిశ్రమలు పై లులో ఉంటాయి; బజారులో కావలసినంత సరుకు. మంత్రిగారికి అవసరమైనా బ్లాకుమార్కెటులో కొనుక్కుంటేకాని గతి ఉండదు. ఇటువంటి దౌర్భాగ్యస్థితి ఈనాడున్నది. దీనికి కేంద్రప్రభుత్వ బాధ్యత లేదని అనను. ఉన్న పరిస్థితిని చక్కబెట్టడానికి తగిన చర్య, శ్రద్ధ తీసుకోవాలని మనవిచేస్తూ నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు కృతజ్ఞత తెలియజేస్తున్నాను.

*శ్రీ టి. జియ్యరుదాసు (ఓంగోలు - రిజర్వుడు) : అధ్యక్షా, భారీపరిశ్రమల విషయం ఆలోచించినపుడు ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఎక్కువగా ఉన్న తోళ్ళపరిశ్రమ నాలుగవ స్థానాన్ని ఆక్రమించింది. భారతదేశానికి కావలసిన విదేశమారక ద్రవ్యాన్ని కూడ ఇది సంపాదించిపెడుతున్న విషయం అందరికీ తెలిసినదే. Statistics ను బట్టి చూస్తే నూటికి 90 పాళ్ళు ఈ తోళ్ళపరిశ్రమ ఆసుపంశికంగా చర్యకారకులవల్ల జరుగుతున్నట్లు ద్యోతకం అవుతుంది; ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్య మంత్రి హరిజను డగుటచేతకాని, ఆయన విజ్ఞానవంతు డగుటచేత కాని ప్రధాన మైన ఈ తోళ్ళపరిశ్రమకు గల సాధకబాధకాలను విచారించడానికి ఒక High Power Committee ని నిన్ననో, మొన్ననో నియమించి దానిని ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో మూడు మాసాలు పాటు పర్యటించవలసిందిగా చెప్పారు. అందుకు వారికి సభాముఖంగా నా కృతజ్ఞత తెలుపుకుంటున్నాను. ఇప్పుడే చెప్పినట్లు, పరిశ్రమలలో సిద్ధహస్తుడైన కొండాలత్తుల్ బాపూజీగారు కూడ దీనికి దోహదం ఒనగివారు. వారికి కూడ నా ధన్యవాదాలిస్తున్నాను. భారతదేశంలోనే కాక ఖండంతరాలలో కూడ కీర్తిప్రతిష్ఠలు తెచ్చుకుని an international authority on a specific process of tanning డాక్టర్ నాయుడమ్మ గారిని ఈ కమిటీకి చైర్మన్ గా వేయడం నిజంగా ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కు గొప్ప విషయమని మనవిచేస్తున్నాను. వారి సేవలే ఈ కమిటీకి అందితే హరిజనులంత గొప్పవారు ఇతరు లుండరని నేను మనవిచేస్తున్నాను. రోజుకు 24 గంటలున్నాయి; అయితే అందులో నాలుగు గంటలే ఇండియాలో ఉంటారు; మిగతా 20 గంటలు ఖండంతరాలలో ఉంటారు! వారితో మూడు మాసాల కాలంలో ఈపని ఈ ముగించాలంటే—

శ్రీ కె. లక్ష్మణ్ బాపూజీ : వారు ఒప్పుకున్నారు.

శ్రీ టి. జియ్యరుదాసు దానికి నేను కృతజ్ఞత వెల్లడించాను ముందుగానే. అవసరమైతే, మూడు మాసాల కాలం చాలకపోతే, దానిని extend చేయడానికి ప్రభుత్వం అంగీకరిస్తుందని ఆశిస్తున్నాను. Terms of reference ఇస్తూ రెండు విషయాలు చెప్పారు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కు కావలసిన అవసరాలను గురించి ఒకటి, రెండవది ఆయా పరిశ్రమలను అభివృద్ధిపరచడానికి కావలసిన విషయాలు, ఈ రెండింటినీమాత్రం స్థానిపులకాన్వాయంగా చూడమని చెప్పారు. నేను ఇతర పరిశ్రమల జోలికి పోకుండా కేవలం ఒక్క తోళ్ళపరిశ్రమ గురించి మట్టుకే మనవిచేసుకుంటాను. ఇతర పరిశ్రమలకంటే దీనికి ఒక విశిష్టమైన సాంఘిక దురాచారం అంటగట్టబడింది. ఎవరైతే చర్యకారకం చేస్తున్నారో వారిని సాంఘికంగా బహిష్కారం చేశారు. ఈ కారణంవల్ల ప్రచండతాండవం చేస్తున్న అస్పృశ్యత మా హరిజనులపాల పడిందని మనవిచేస్తున్నాను. మరి, terms of reference లో ఆంధ్రప్రదేశ్ లో కలిగిన 15 వేల గ్రామాదు లున్నాయి. 15 వేల గ్రామాదులలో సుమారు సగటున ఆరు కుటుంబాలు అయినాసరే చర్యకారకం చేసేవారున్నారు. ఆ గ్రామాదు లన్నిటినీ పర్యవేక్షణ చేసి, అచటవారు అనుభవిస్తున్న నికృష్టమైన, అమానుషమైన శాధలు ఏవి ఉన్నవో వాటికికూడ కమిటీ పరిశీలన చేయాలి. అయితే నేను ముందు పునవిచేసినట్లు మనకు విదేశమారకద్రవ్యం చర్యకారకం సంపాదించిపెడుతుంది. దాని గొప్పతనం శాసనకర్తలకు, ప్రభుత్వానికి తెలిసినవిధముగా దానికిగల సాంఘికమర్యాద తెలియలేదని మనవి చేస్తున్నాను. ఇది ఏదో ప్రారబ్ధవశాత్తు నేడు హరిజనులు, అంటరానివారు అనే మా తెగకు వచ్చిపడింది గాని ఈ యొక్క వృత్తి పూర్వం మాది కాదు. అగ్రజులైన బ్రాహ్మణులదే. అంతేకాదు వేదయుగంలో కేవలం మహాశివునిదే నని ఋజువుచేస్తాను. ఋగ్వేదంతీసుకోండి. ఋగ్వేదంలో ఒక వచనం ఉంది :

వహస్యదా ఇచ్చైద్యస్య క్రిష్టస్య చర్మామ్నా జమితో జనాః

అంటే ఆ యుగం నాటికే—మన చారిత్రక యుగానికి పూర్వం మాట చెబుతున్నాను. ఆ నాటికే 'క్రిష్టస్య' అంటే వ్యవసాయం చేసుకునేవాడు, 'చర్మామ్నా' అంటే చర్యకారకం చేసుకునేవారు. ఇద్దరు మాత్రమే సంఘంలో గౌరవస్థానం పొందుతూ ఉండేవారు. మరి, అటువంటి మహోన్నత స్థానాన్ని పొందిన ఈ చర్యకారకం యీ రోజున మేము చేస్తుంటే మమ్ములను వారి ఊళ్ళకు మూడు మైళ్ళ దూరాన కూర్చోబెట్టి వారి ఇష్టం వచ్చినట్లు చెండాడుతున్నారు. దానిని గురించి కూడ యీ కమిటీ చూడాలని మనవిచేస్తున్నాను.

ఆ తరువాత నేను చెబితే బహుశః వేదయుగంలోనని మీరు అనుకుంటారు, సుహాశివునకీ విరుదులు అన్నీ ఉన్నాయి, మా కేమీ లేవు.

సుహాద్వాః, కట్వాంగం, పరశురజనం, ఘస్మవతినః, కపాలయం చేతి వరడత్ తంత్రోపకరణం.

మావికా వీ తంత్రోపకరణాలు. మహాశివునకే ఇచ్చారు ఒక గొడ్డలి, విరిగిపోయిన మంచం, ఒక ఎద్దు చర్మం, ఘస్మం, ఇవన్నీ మహాశివుని తంత్రోపకరణాలు. మావి కానే కావు. ఇవన్నీ మా పాలికి ఎట్లా వచ్చివచ్చాయి? మేము ధరిస్తే ఈసడింపు కలుగుతున్నది. దేవతలను వదలిపెట్టి మనుస్మృతిలోకి రండి. మనువు వచ్చిన కాలంనాటికి కూడ ఇది మా పనిలో లేదు. సంఘపరం చేశాడాయన. దేవుడి పరం కూడ తీసిపారేసి ఏ సంఘమైతే ఉందో ఆ సంఘంలో ఏ యజమాని ఉన్నాడో, పశు స్వామి, ఆ పశు స్వామి చేసినటువంటిదిగా ఉంది గాని హరి జనులమగు మా ముఖాన ఈ గీటు గీసినట్లు ఎక్కడా లేదు.

కర్ణాచ చర్మచ వాలాంద వస్తుం

స్నాయంచ రోచనాత్ పశుః స్వామినాం

దద్వాతు ముమనేతు అంకాని దధ్యత్

అని ఉంది. అంటే పశు స్వామికి ఇచ్చారు గాని మా పాలిట ఏమీ లేదే ఇది. మాకు తీసుకువచ్చి అంటగట్టి మమ్ములను హింసించడం మంచి పని కాదు. ఈ ఋషిమైన విషయంలో కూడ శ్రద్ధతీసుకోవలసినదిగా మనవిచేస్తున్నాను. అసలు ఏది అయినా సరే పరిశ్రమ అంటే చేయు పని. ఏ పనిని చేసినా సరే గీతా వచనంలో ఏముందంటే అన్నోత్పాదకంగా ఉండాలి. “అన్నోత్పాదకం కానటువంటి ఏ పని చేసినా సరే తామసం యజ్ఞం” అన్నారు దానిని. మారువుడు చేయవలసిన పని కాదన్నారు. అన్నోత్పాదకం అంటే యితరచేశాలనుంచి, ఖండాంతరాలనుంచి మనకు foreign exchange ద్రవ్యం సంపాదించి పెట్టే మాయొక్క వృత్తిని నీచంగా పరిగణించచేసి దూరంచేయడం మంచిపనికాదు. అందుకని

విధిహీనమసృష్టాన్నం

మంత్రహీనమదక్షిణం

శబ్దావిరహితం యజ్ఞం

తామసం పరిత్యజేత్.

అని మన గీతావచనంలో ఉంది. మరి అట్లా ఉన్నప్పుడు, అంటే మహాపాపకారం చేస్తున్నట్లు గీతలో ఒప్పుకుంటారు. వారంతా హిందువులు, మేము వారిని నమ్ముకుని ఉన్నాం తరతరాలనుంచి, మా కర్మ ఇట్లా కాలించుతున్నారని కనుక ప్రత్యేకమైన విశిష్టమైన భారతదేశ సాగరికతకు అవమానం తీసుకున్న

అస్పృశ్యతను నివారణచేయు విషయమై యీ కమిటీ ముందుకువెళ్ళి ప్రత్యేక శ్రద్ధ చూపించవలెనని మనవిచేస్తున్నాను. అయితే మొట్టమొదట నేను ఇంత వరకు హిందూ సాంప్రదాయము గురించి మనవిచేశాను. హిందూ సాంప్రదాయమే అవసరంలేదు. మహమ్మదీయుల కాలంలో కొంచెం తలెత్తి మేము కూడ మొనగాళ్ళమేనని నడిచాం కాని వాళ్ళకు సాంఘిక బాధ తప్పలేదు, పాపం! మమ్ములను వదలిపెసి ఒకరకమైన తురుష్కులు యీ వ్యాపారం చేయడం మొదలెట్టారు. వారే పైన బ్రిటిషు నామ్రాజ్యంలో ఈస్టిండియా కంపెనీ వ్యాపారం చేస్తున్న గోజులతో వారికి తాబేదారులుగా ఉండినారు. ఆ తురుష్కులు మా వృత్తి చేశారు, పాపం. చేస్తేమాత్రం ఈ శాపం ఎక్కడికి పోతుంది. వాళ్ళనే లబ్ధిలను పేరుపెట్టి పేరుతెగచేసి యీ ఉన్న తురుష్కులకు వారికి సంబంధం లేకుండా సాంఘికంగా బాధపెట్టారు వారిని కూడా. ఇప్పుడు మా చేతికి వచ్చింది. పూజ్య బాపూజీ అస్పృశ్యతా నివారణ సంఘాన్ని ఒక దానిని హరిజన సేవా సంఘం అనే పేరుతో ఏర్పాటుచేశారు. దాని తరువాత Village Industries Board ఒకదానిని ఏర్పాటు చేశారు. దానిలో ఏం చేస్తున్నారు. ఎంతవరకు economic development తీసుకువస్తుంది. దీనివల్ల భారతదేశానికి ఎంతవరకు ఉపకరిస్తుంది? అని ఆ దృష్టితో చేస్తున్నారు, కాని ఇంత దీర్ఘకాల చరిత్రలో ఒక మహోన్నత స్థానాన్ని ఆక్రమించిన చరమకారణం ఏమహానుభావునివల్లనో, ఏ పుణ్యాత్మునివల్లనో దుర్గతిపాలై తిరతిరాలుగా క్రిందపడిపోయి నీచత్వానికి పొందిన కారణాన్ని అన్వేషించవలెనని మనవి తూరి మనవిచేస్తున్నాను. రాష్ట్రపరిపాలనలో గలిగిన ఒక వ్యత్యాసాన్ని మనవి చేసి విరమించుకుంటాను ఇటీవల కో-ఆపరేటివు సొసైటీల ద్వారా అంటే సహకార శ్రేయోరాజ్యము ద్వారా మనందరము ఒక స్వరాజ్యాన్ని సమపాక్షించుకోవాలని ఆశించుతున్నాము, ప్లానులు వేసుకుంటున్నాము. ఇవి ఎట్లా జరిగిపోయిందంటే Co-operative Field లో నుంచి నూ Leather Industrial Co-operatives మాత్రం Industrial Co-operatives కి వెళ్ళి నాయి. అప్పటికాలపు పరిశ్రమలమంత్రి శ్రీ అనగాని భగవంతురావుగారు ఆత్మతతో, ఆశితో చేశారు. చేస్తే దానిలో రూపొందించిన విషయాలు మాయొక్క సంఘాలకుమాత్రం కొంచెం గొడ్డలిపెట్టులాగ పనిచేస్తున్నాయి. కారణం ఏమంటే Co-operative Law క్రింద సంఘాలు సృష్టించబడాలి. పరిపాలించబడడం industrial వారితో, నాకు పూర్తి పద్ధతి రారుగాని ఒక పద్ధతిగాగ్గా జ్ఞాపకం వస్తున్నది, “తనయు డారాన్యండు, వల్లి రామానుజ మతస్తురాలు” అన్నట్లుగా ఉంది. Co-operative Law ప్రకారం చిన్న ఉద్యోగి C. S. R. హోదాతో ఉంటాడు. ఆయన District Assistant Director of Industries and Commerce కి అంటగట్టారు. అంటగట్టితే

ఆయన “Co-operative Law ప్రకారంగా ఏదయినా పరిశ్రమ అభివృద్ధి కావడానికి ఉపకారం చేశావా, నీ తాట ఒలుస్తాను, నీ ఉద్యోగం ఇవ్వాలతో ఎగిరిపోతుంది Co-operative Law ప్రకారం” అంటారు. సాపం, మెకానికల్ ఇంజనీరింగు చదువుకున్న ఆయనకు బహుశః leather technology రాదు. ఇతర technology అంతకంటే రాదు. ఆయన భయం అంతా నిజముగా “నా ఉద్యోగం పోతుందేమో Law ప్రకారం” అని భయపడి యేమీ చేయకుండా ఉంటున్నాడు. ఈ రెండింటికీ ముడిపెట్టి నమన్వయం చేయడంగాని, సాధించడంగాని వీలవుతుందా? వీలుకావడం లేదు. దీనిని ఒకతూరి సర్గార్ లచ్చన్నగారు మాటలాడినట్లు నీరా సొసైటీలవతనో, వీవర్సు కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీలవతనో ఇంతకంటే ప్రాముఖ్యమైన పరిశ్రమ కనుక దీనినిమాత్రం ఆహ్వానించు తొలగించి మళ్ళా Co-operative Law తీసుకురావడానికి శ్రద్ధ వహించవలసిన దని తమద్వారా ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ : డిబేటు ముగింపజేస్తున్నాను. (శ్రీ) రామచంద్రరావు గారు అయిదు నిమిషాలు మాడలాడుతారు.

శ్రీ వీ. రామచంద్ర రావు (ఆసక్త నగర్) : अध्यक्षजी। इंडस्ट्रीज के फ्रील्ड में अपना देश कितना पीछे पड़ा हुआ है इस सम्बन्ध में विशेष कहने की तो आवश्यकता नहीं। इतना कहना पर्याप्त समझता हूँ कि इस क्षेत्र में अपना देश नवें स्थान पर है। आंध्र प्रदेश की स्थिति के ताल्लुक से हमारे इंडस्ट्रीज के मिनिस्टर साहब ने सविस्तार रूप से बतलाया कि इसकी स्थिति कितनी दयनीय है। इस ताल्लुक से रचनात्मक ढंग से सोचने के बाद रूलिंग पार्टी के कुछ लोग और इधर अपोजीशन के कुछ लोगों ने अपने अपने ढंग से कुछ कारण बतलाये। रूलिंग पार्टी के लोगों ने यह बतलाया कि सेंट्रल गवर्नमेंट की जो कमअकली हुई है वह लोकलाइजेशन के ताल्लुक से जोर देकर डीसेंट्रलाइजेशन आफ इंडस्ट्रीज (decentralisation of industries) का जो अच्छा प्रिन्सिपल (principle) है उसपर विचार न करते हुए जहाँ तहाँ ज्यादा इंडस्ट्रीज देकर स्टेट्स के अन्दर रीजनल इम्बेलेन्स (regional imbalance) पैदा किया है और वह एक पाप है। यह उसका कारण है। यह रूलिंग पार्टी का विचार है। अपोजीशन के लोगों ने यह बतलाया कि यह हमारी सरकार की इनफ्रीक्वेंसी (inefficiency) है जिस की वजह से हमारी इंडस्ट्रीज की स्थिति दयनीय है। अगर मुझ से पूछा जाये तो मैं यह कहूँगा कि यह दोनों कारण हैं। इन दोनों वजूहात की बिना पर आज हमारे स्टेट्स में इंडस्ट्रियल पाइंट आफ विव (industrial point of view) से रीजनल इम्बेलेन्स (regional imbalance) है। और हमारी स्थिती बिल्कुल दयनीय है। हमारी इस बुरी दशा को सुधारने के लिये और तरकी के लिये जहाँ हमारे बड़े इंडस्ट्रीज के मिनिस्टर साहब एक इंडस्ट्रियल डेवलपमेंट कारपोरेशन की नींव डालने की सोचते हैं वहाँ स्माल स्केल इंडस्ट्रीज के मिनिस्टर साहब भी एक कदम आगे बढ़कर फरमाते हैं कि हमको भी एक स्माल स्केल इंडस्ट्रीज डेवलपमेंट कारपोरेशन बनाना है। मैं इन दोनों मिनिस्टर साहबान से यह कहना चाहता हूँ कि वह उडीसा की

उदाहरण से सबक सीखें। वहाँ भी इसी तरह का एक इंडस्ट्रीयल डेवलपमेंट कारपोरेशन बना है। मैं ने सुना है और शायद इस में बहुत हद तक सचाई है कि इस में ६० प्रतिशत इनवेस्टमेंट (investment) गवर्नमेंट का है। इतनी सहायता देने और टेक्नीशंस इसको चलाने की जिम्मेदारी लेने के बावजूद कुछ दिन यह इंडस्ट्रीज़ चलाने के पश्चात उनमें घाटा आता है। यह हमको अच्छी तरह से मालूम है। इस उदाहरण से भी हमारी मिनिस्टर साहबान सबक सीखें मैं यही बतलाने के लिये अग्रसर होता हूँ। सिर्फ इंडस्ट्रीयल डेवलपमेंट कारपोरेशन बनाकर उसके जरूरे पैसा देने मात्र से लोगों में यह साइकोसिस (physocis) पैदा नहीं होता कि हम इंडस्ट्रीज़ को डेवलप करें। आज हमारे पास केपीटल बिल्कुल शई (shy) है। लोग इंडस्ट्रीज़ की स्थापना के लिये आगे नहीं बढ़ते। वह जहाँ तक हो सके किसी न किसी तरह से पैसा छुपाकर रखना चाहते हैं। इस के कई कारण हैं। मैं इन कारणों में जाकर अपना समय व्यर्थ करना नहीं चाहता सिर्फ इतना कह देना चाहता हूँ कि आप जो इंडस्ट्रीयल डेवलपमेंट कारपोरेशन बनाने के बारे में सोचे हैं वह ठीक है। इस में पैसा इनवेस्ट कीजिये। फ़ाइनांस होना चाहिये। फ़ाइनांस से ही इंडस्ट्रीज़ बनती हैं। जब तक फ़ाइनांस नहीं मिलता इंडस्ट्रीज़ नहीं बनती। फ़ाइनांस आप जरूर दीजिए। इनवेस्टमेंट ट्रस्ट को इंकरेज कीजिये। लेकिन साथ ही साथ प्राइवेट इन्टरप्रेन्योर्स (Private entrepreneurs) को प्राइवेट इनडिविजुवल्स (Private individuals) को और जो साधारण मध्य श्रेणी के लोग होते हैं उनको भी इंडस्ट्रीज़ के उत्थान में सहकारी बनने के लिये मौक़ा दीजिये। इस तरह का प्रोत्साहन दीजिये। जब तक सरकार के हर प्रयत्न में लोगों का सहकार नहीं मिलता, जब तक केवल इंडस्ट्रीयलिस्ट्स ही नहीं सर्वसाधारण जन समाजी भी उसके अन्दर पार्टीसिपेट (Participate) नहीं करते देश में कोई चीज़ तरक्की नहीं करसकती। इसलिये मैं हमारे इंडस्ट्रीज़ के मिनिस्टर साहबान से चाहे वह स्माल स्केल इंडस्ट्रीज़ के हों या लार्ज स्केल इंडस्ट्रीज़ के दोनों से प्रार्थना करता हूँ कि जहाँ आप इंडस्ट्रीयल डेवलपमेंट कारपोरेशन बनारहे हैं वहाँ इंडस्ट्रीयल ट्रस्ट इनकेज करने की कोशिश कीजिये। जब तक यह चीज़ नहीं होगी तब तक लोग पार्टीसिपेट नहीं करेंगे और जब तक लोग पार्टीसिपेट नहीं करेंगे हमारे स्टेट का कोई उपक्रम कामयाब नहीं नहीं। होसकता।

శ్రీమతి టి. లక్ష్మికాంతమ్మ (అమ్మం - జనరల్); అధ్యక్షా, మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన ఇండస్ట్రిస్ అండ్ ఎక్స్‌లైట్ డిమాండును బలపరుస్తూ కొన్ని విషయాలను మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకురాదలచుకొన్నాను. పారిశ్రామికంగా మనం వెనుకబడివున్నట్లు, రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో ఎక్కువ అభివృద్ధిని సాధించలేకపోయినట్లు మంత్రిగారు ఇచ్చిన నోటులో తెలియపరచబడింది. ఏ రోజుమైనా వ్యవసాయకంగాను, పారిశ్రామికంగాను సమానంగా అభివృద్ధి చెందినప్పుడే అది అభివృద్ధి అయినట్లు అవుతుంది. మంత్రిగారు తమ నోటులో అనేక విషయాల గురించి చెప్పారు. దానిలో కొన్ని సంతోషకరమైన విషయాలు ఉన్నాయి. మన రాష్ట్రంలో వున్న నిధులను ఏ విధంగా ప్రమోట్ చేయాలి? ఏ విధంగా ప్లాన్ ను ఆర్గనైజ్ చేయాలి? అనే విషయాలు స్టడీ

చేయటానికి ఒక ఇండస్ట్రియల్ డెవలప్ మెంట్ కార్పొరేషను ఏర్పాటుచేస్తామన్నందుకు నేను ఈ ప్రభుత్వాన్ని ఎప్రిషియేట్ చేస్తున్నాను. ఈనాడు ప్రైవేటు రైల్వారులో ముందుకురావటానికి భయం కలుగుతున్నది, ప్రభుత్వం ఎప్పుడు ఏ పాలసీని అవలంబిస్తుందోనని. ఇప్పుడు ఇటువంటి హామీ వుంటే వారి వద్ద వుండే ధనము మర పారిశ్రామికాభివృద్ధికి తోడ్పడేటట్లు చేయటానికి వీలుంటున్నందుకు నేను సంతోషిస్తున్నాను. మన రాష్ట్రంలో అనేక నిధులు వున్న సంగతి అందరకూ తెలుసు. సిమెంటు ఫ్యాక్టరీని స్థాపించి ప్రోత్సహించటానికి మన ప్రాంతంలో కావలసినంత లైసెన్స్ వుంది. చినగాలపల్లిలో బొగ్గుగనులు వున్నట్లు తెలుస్తున్నది. దానిని ఇన్వెస్టిగేట్ చేయి స్టే రాయల సీమలో ఇండస్ట్రిని డెవలప్ చేయటానికి చాల తోడ్పడుతుంది. అదేవిధంగా అనంతపురం జిల్లాలోని రామగిరిలో బంగారపు గనులు వున్నట్లు తెలుస్తున్నది. చింతామణి అంటే కోరిన కోర్కెలను తీర్చే మణి తన దగ్గర వుంచుకొన్న వ్యక్తి తన వద్ద ఎమీ లేదని బాధపడినట్లుగా మన దగ్గర ఈ నిధులన్నీ వుంచుకొని కూడా ఇబ్బందులకు లోనౌతున్నాము తప్ప వాటికి 4, 5 కోట్లు ఖర్చు అయినా సరే ఆ మైన్స్ అన్నిటిని ప్రభుత్వం నిర్వహించాలని కోరుతున్నాను. అలాగే వజ్రకపూర్ లో వజ్రాలు వున్నట్లు విదితమవుతున్నది. దానిని కూడ ఎక్స్ ప్లొరేట్ చేయవలసినదని నేను ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. కడప జిల్లాలో ఎల్లోఒకర్ లభ్యం అవుతుంది. ఆది ప్రైంటింగ్ కు ఉపయోగించవచ్చు. మంత్రిగారిచ్చిన నోట్ లో మనకు కావలసిన ఐరన్ ఓర్ వుందని దాని ద్వారా స్టీల్ ను డెవలప్ చేయవచ్చునని తెలియపర్చబడింది. వాటి ద్వారా ఆటోమొబైల్ ఇండస్ట్రిని డెవలప్ చేసుకోవచ్చు. అదేవిధంగా ఆదిలాబాద్, వరంగల్, కర్నూలు మొదలైన ఏజెన్సీ ప్రాంతాలలో కార్డ్ బోర్డ్, చిక్ బోర్డ్ ఫ్యాక్టరీలను ఏర్పాటు చేయటానికి అవకాశాలు వున్నాయి. వాటిని డెవలప్ చేయటానికి అవసరమైన సామగ్రి ఆ ప్రాంతాలలో లభ్యమవుతుంది. కనుక అక్కడో ఫ్యాక్టరీని స్థాపించటానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నించాలని కోరుతున్నాను. ఒకనారి ఇతిర దేశాలనుండి హరిశ్చంద్రప్రసాద్ గారు కొన్ని సాంపుల్స్ తీసుకువచ్చారు. అలాంటి వస్తువుల కేవరికైనా ఇంటరెస్ట్ ఉన్నవారికి ఆ ఫ్యాక్టరీ స్థాపించుకొనటానికి అవకాశాలు కలుగజేయాలని కోరుతున్నాను. నిజామాబాద్ లో కావలసిన షుగర్ కేన్ పిప్పి దొరుకుతుంది, అది న్యూస్ ప్రింట్ కు పనికివస్తుంది. ఆ విషయం గురించి చెన్నారెడ్డిగారు చెప్పారు. ఆ విషయం గురించి సెంట్రల్ ప్రైవేట్ టీసుకువచ్చి అయినా సరే దానిని సాధించాలని మనవిచేస్తున్నాను. అదేవిధంగా చిన్నతరహా పరిశ్రమలను, ముఖ్యంగా వెదురు పరిశ్రమను అభివృద్ధిచేయవలసి ఉంది. దానికి అవసరమైన raw materials ఉన్నాయి కాబట్టి దానిని అభివృద్ధిచేయాలని కోరుతున్నాను. మనరాష్ట్రములో సాగనార అనేది ఎక్కువగా ఉంది. Waste

lands లో cultivate చేయిస్తే ఒక్కొక్క ఎకరానికి 200, 300 రూపాయల ఆదాయం రావడానికి అవకాశం ఉంది, దానివల్ల రోస్, బాన్స్, బ్రష్ మొదలైనవి మాన్యుఫాక్చర్ చేయవచ్చును. అదేవిధంగా లక్కపరిశ్రమను ప్రోత్సహిస్తే రైతులు తీరికసమయాల్లో పనికల్పించుకొనటానికి అవకాశం ఉంటుంది. అది ఎలక్ట్రికల్ సామగ్రికి, పెయింట్స్ కు ఉపయోగపడుతుంది కనుక దానిని అభివృద్ధిచేయాలని కోరుతున్నాను. అదేవిధంగా స్టూట్ కానింగ్ అండ్ ప్రొసెసింగ్ ఇండస్ట్రీని, కాన్యుప్ ఆయిల్ ఇండస్ట్రీని డెవలప్ చేయిస్తే పెయింట్స్ కు, వార్నిషులకు ఉపయోగపడుతుంది. అదేవిధంగా పెన్సిల్ ఇండస్ట్రీని కూడా డెవలప్ చేయాలని ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తూ నాకే అవకాశం ఇచ్చిన మీకు నా ధన్యవాదాలు అర్పిస్తూ ఇంతటితో సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ జి. వెంకటస్వామి : అధ్యక్షా, నాకు అవకాశం రాలేదు. ఇస్తామని మీరు చెప్పారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ : వాగ్దానాలు లాభంలేదు. టైమ్ ఉంటే ఇస్తానని అర్థం. మీరు జనరల్ డిస్కషన్ లో మాట్లాడారు కదా ?

శ్రీ జి. వెంకటస్వామి : ఇంతవరకు నేను మాట్లాడలేదు అధ్యక్షా !

మిస్టర్ స్పీకర్ : మీరు మాట్లాడారు. నావద్ద లిస్టు ఉంది. ఎవరెవరు ఎంతసేపు మాట్లాడారో టైమ్ చేయించి నా దగ్గర పెట్టుకొన్నాను.

శ్రీ జి. వెంకటస్వామి : నేను గట్టిగా చెబుతున్నాను. నేను మాట్లాడలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఇప్పుడు టైమ్ లేదు. ఇప్పుడు పిల్లలమట్టి వెంకటేశ్వర్లు గారికి అరగంట ఇస్తున్నాను. ఆ తరువాత టైములో మంత్రి లిద్దరూ మాట్లాడతారు.

(Srimati T. Lakshmikanthamma in the Chair)

*శ్రీ పిల్లలమట్టి వెంకటేశ్వర్లు (నందిగమ): అధ్యక్షా, ఈ డిమాండు యొక్క ప్రాముఖ్యతను పేరుగా చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. గతంలోని బడ్జెటులను, ఈనాడు ఈ పంచవర్ష ప్రణాళికలలోని బడ్జెటులను చూస్తుంటే పరిశ్రమల ప్రాధాన్యం ఎంత ఉన్నదో అర్థమవుతుంది. అయితే దానికి కేటాయించిన డబ్బు ఆ కాలంలో వినియోగించబడడనే విషయం మంత్రిగారు చదివిన ఉపన్యాసంవల్ల తెలుస్తుంది. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో పరిశ్రమలు ఏవిధంగా అభివృద్ధి చెందలేదో మంత్రిగారు తమ ఉపన్యాసంలో చక్కగా చెప్పారు పరీ కాపిటా ఇన్వెస్ట్ మెంట్ ఇన్ ఇండస్ట్రీస్ ఆంధ్రప్రదేశ్ లో 10 మాత్రమే ఉందని, బొంబాయిలో 46 ఉందని, వెస్ట్ బెంగాల్ లో 60 ఉందని తెలుస్తున్నది. అలాగే పరీ

కాపీటా ఇన్ కమ్ 8 ఉందని, ఆల్ ఇండియా మొత్తం మీద 20 ఉందని తెలుస్తున్నది. కేంద్రం మనమీద చూపుతున్న విచక్షణాభావానికి మరకు చాలా బాధ కలుగుతున్నది. ఆ విషయాన్ని మేము పార్టీ ప్రయోజనాలకోసం చెప్పడం లేదు. ఏ పార్టీలో నున్నా, ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఉన్నవారికి చాలా అసంతృప్తిగా ఉందని చెబుతున్నాను. స్టేట్ ఇన్ కమ్ చూస్తుంటే, మనకు ఆదాయం కావాలంటే, మన ప్రాజెక్టులకు డబ్బు చేకూరాలంటే, మన నిర్మాణ కార్యక్రమాలకు డబ్బు కావాలంటే ఎంతసేపటికీ రైతులమీద, వ్యవసాయంమీదా పన్నులు వేయటం తప్పితే పరిశ్రమలమీద వచ్చే ఆదాయం పూజ్యంగా కన్పిస్తున్నది. మొత్తం మీద చూస్తే నూటికి మూడు వంతులు పరిశ్రమల ద్వారా వస్తుందని తెలియపరచబడింది. ఇది చాలా తక్కువ అని, మన రాష్ట్రములో అధికభారం రైతులమీద పడుతున్నదని మంత్రిగారు అనేకసార్లు చెప్పి చివరకు డబ్బు కావాలంటే మరల రైతుదగ్గరకే వెళ్ళవలసివస్తున్నది కాని, పరిశ్రమల వద్దకు వెళ్ళి ఆదాయాన్ని సంపాదించలేకుండా ఉన్నాము. దానికి కారణం మనం పారిశ్రామికంగా వెనుకబడి ఉండటమే నని మనవిచేస్తున్నాను. మేజర్ అండ్ మీడియమ్ ఇండస్ట్రీలకు సంబంధించి మనకు రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళికా కాలంలో మనకు చాలా అన్యాయం జరిగింది. రెండవ ప్లానులో మనవారు తీసుకొన్న టార్గెట్స్ ఏమిటని చూస్తే 8 షుగర్ ఫ్యాక్టరీలను తీసుకొన్నారు. వాటిలో నాల్గింటికి లైసెన్సులు ఇస్తామన్నారు. చివరకు 1960-61 సంవత్సరం వచ్చేటప్పటికి రెండింటికి మాత్రమే మెషినరీ తెప్పించుకోగలమని చెబుతున్నారు, అటువంటి పరిస్థితి ఆంధ్రప్రదేశ్ కు కలిగిందంటే అది చాలా విచారకరమని మనవిచేస్తున్నాను. ఆంధ్రప్రదేశ్ పేదరాష్ట్రం కాబట్టి ఇక్కడ డబ్బులేక బాధ పడుతున్నామనే సంగతి కేంద్రప్రభుత్వంవారు తెలుసుకొని మనకు సహాయం చేయాలి. కాని సౌత్ ఇండియా అంటే మద్రాసు అనే అభిప్రాయాన్ని పెట్టుకొని వ్యవహారం జరుగుతున్నది కాని, మనకు ప్రత్యేకంగా ఏమీ ఎక్కువ జరగటం లేదు. రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో ఆంధ్రా పేదరుమిల్లను ఎక్స్ ప్లెండు చేయటానికి మిషనరీకి ఆర్డరు ఇవ్వాలి అని అనుకున్నాము. 1957 లో ఆ నిర్ణయం చేసుకున్నా ఈనాటివరకు అది పూర్తి కాలేకపోయింది. మన డిపార్టుమెంటు వారు శ్రద్ధ వహిస్తూనే ఉన్నారు, లెండర్లు పిలుస్తూనే ఉన్నారు, సంప్రదింపులు జరుపుతూనే ఉన్నారు. కాని ఒకనారి ఫారెన్ ఎక్స్ ఛేంజీ అని, ఇంకోసారి ధర ఎక్కువ అయి, మరోసారి 1962 కి అవుతుందని అంటున్నారు. మంత్రిగారు తమ ఉపన్యాసంలో ఇది ఫైనలైజ్ అయింది అని చెప్పారు కాని, ఏ విధంగా అయిందో చెప్పలేదు. లెండర్లు వచ్చేయనీ, జవనీస్ కంపెనీకి ఇచ్చినట్లు తెలుస్తోంది. జవనీస్ కంపెనీ లెండరు పెట్టిందా లేక లెండరు లేకుండానే నెగోషియేషన్లు ద్వారా - ఫైనలైజ్ చేయదలచుకొన్నారా అనే విషయాన్ని వారు

స్పష్టం చెయలేదు. జపనీస్ కంపెనీ పెట్టందనో, పెట్టలేదనో, దానిని మేము ఒప్పుకొన్నామనో టరమ్ ఎంతో మంత్రిగారు చెబితే బాగుంటుంది. కెండల్లు పెట్టకుండానే వారికిస్తే అది తీరని అనుమానాలకు దారితీస్తుందని మంత్రిగారే మనవిచేస్తున్నారు. అది ఎవరికీస్తే మంచిదో, ఆ టరమ్ లో రేటు ఆఫ్ ఇంట్రస్టు ఎంత ఉండాలో ఆలోచించి చేయాలని మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. ఇండస్ట్రీయల్ డెవలప్ మెంటు ఫైనాన్సియల్ కార్పొరేషనును స్థాపించినందుకు నేను వారిని అభినందిస్తున్నాను. పరిశ్రమల వ్యాప్తి మేనేజ్మెంటును తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. ఆ విధంగా వీరు తెసుకుంటారని అనుకుంటున్నాను.

అయితే మంత్రిగారి ఉపన్యాసములో ఇంకొక విషయము చెప్పారు. **Synthetic Drug Plant, News Print Factory, Low Temperature Carbonization Plant**—ఈ మూడింటిని మన State లో పెట్టటానికి అంగీకరించారు. వీటిని స్థాపించవలసినది ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళికలోనా, లేకపోతే తృతీయ పంచవర్ష ప్రణాళిక అంతములోగానా? ఎప్పుడు స్థాపిస్తారు? అసలు ముందు వీటికి **investigation** అయినా పూర్తి అయినదా? అని చూస్తే, ఏటి యొక్క వివరాలు ఇందులో లేవు. **Carbonization Plant** విషయములో మాత్రము గత హైదరాబాదు ప్రభుత్వము హయాములోనే పరిశోధన అంతా పూర్తి అయినట్లుగా తెలుస్తున్నది. అలాంటప్పుడు అసలు మనకు ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళికలో కేంద్ర ప్రభుత్వము నుంచి **industries** వద్దుక్రింద ఇచ్చింది చాలా తక్కువే. దీనిని ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళిక **period** లోనే పెట్టటానికి కేంద్ర ప్రభుత్వము అంగీకరించారని చెబుతున్నారు. ప్రభుత్వము కూడ అది ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళికలోగానే వచ్చేటట్లుగా ఒత్తిడితేవలసిన అవసరము ఉన్నది. ఒత్తిడి అంటే ఎగతాళిగా మాట్లాడవచ్చు. అయితే చేయవలసింది ఏమిటి? అధికారమును చేపట్టి కేంద్ర ప్రభుత్వములో కూర్చుని ఉన్న నాయకులకు నచ్చచెప్పి పవిధముగనైన మనకు వీటిని ద్వితీయ ప్రణాళికలోగా పెట్టేటట్లుగా ప్రయత్నించమని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. మనకు ఈ ప్రణాళిక క్రింద యిచ్చే **quota** లో నుంచి వీటిని స్థాపించటానికి నిర్ణయించేటట్లు చేయమని కోరుతున్నాను. ఇదిగాక ఇంకొక విషయము కూడ చెప్పారు. **Medical Equipment** ను తెయారుచేయటానికి **Soviet** వారి సహాయముతో హైదరాబాదులో ఒక **Plant** పెట్టుకామని అన్నారు. కాని ఇక్కడ ఉన్న నీరు వనికీరాదని అన్నారని ఈ మధ్య **papers** లో వచ్చింది. ఒకవేళ అలాంటి **Technical objections** వల్ల హైదరాబాదులో పెట్టటానికి వీలులేకపోతే, అది మన ఆంధ్రప్రదేశ్ లోనే ఇంకా ఎక్కడనైనా పెట్టటానికి ప్రయత్నించాలి. కాని, దానిని మన రాష్ట్రములోలేకుండా బైట ఎక్కడో ఏ పశ్చిమబెంగాల్ కో,

ఏ హామీలు, ఇంకా ఏ మద్రాసుకో తరలించుకుని పోకుండా ప్రయత్నించాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. మంత్రిగారు చెప్పినంతవరకు మాకేమీ అభ్యంతరము లేదు. కాని వారు చెప్పవలసినవి యింకా ఎన్నో విషయములు ఉన్నవి. అవి అన్నీ చెప్పకుండా ఎందువల్ల వదిలివేశారో నాకు విధేయములేదు. కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పంపినవి కొన్ని schemes ఉన్నవి. అవి ఏమిటో మాకు తెలుసు. వాటి విషయములో కేంద్ర ప్రభుత్వమువారు ఇచ్చిన సమాధానములు ఏమిటో ఇక్కడ సభ ఎదుట పెట్టాలంటున్నాను. రాష్ట్ర ప్రభుత్వము జాత్యంతో వ్యవహరిస్తున్నప్పుడు, వారు యిచ్చిన సమాధానములు చూస్తే ఏ రాష్ట్ర ప్రభుత్వమును కూడ గౌరవించే విధముగ లేవని తెలుస్తున్నది. ఒక యూనిటర్ విషయములో కేంద్ర ప్రభుత్వమువారు యిచ్చిన సమాధానము చూస్తే “ఇమీడేట్ మీ correspondence ను కట్టిపెట్టండి” అని వ్రాసినట్లుగా తెలుస్తున్నది. జాత్యంత గల రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి అలాంటి సమాధానములు వివేకము ఎంతవరకు గౌరవప్రదమో గుర్తించాలి. మాకు ఫలానా పరిశ్రమలు కావాలి అని, వాటికి కావలసిన ఖర్చు ఫిరస్తాము, వర్గీకరణ ఇవ్వండి అని కోరినప్పుడు “చాలు మీ correspondence ను కట్టిపెట్టండి” అని చెప్పడం ఎంతవరకు సమంజసముగా ఉన్నది? ఇదేనా! చెప్పవలసిన సమాధానము? ప్రేగా, ఆ సమయము వచ్చినప్పుడు చూస్తాము అని అన్నారట. ముఖ్యంగా Iron and Steel Plant ను గురించి అడిగితే, ఎక్కడైతే పెద్దపెద్ద పరిశ్రమలు పెట్టారో వాటికి సన్నిహితముగ, అనుబంధముగ పెట్టవలెనని అన్నారని తెలిసింది. అది ఎంతవరకు నిజమో మంత్రిగారు చెబుతారని ఆసక్తి ఉన్నాను. Technical గా చూస్తే అది మంచి సలహా అనే అనుకోవచ్చు. కాని regional backwardness ఉంటున్నప్పుడు, మనకు వెనుకబడిన ప్రాంతాలు ఉన్నప్పుడు, వాటికి అన్యాయము జరగడము రప్ప మరేమీ లేదు. వారు చెప్పేది చూస్తే, వాటికి అనుబంధముగ లేకుండా వేరే చోట్లలో పెట్టేటట్లయితే, ఎక్కువగా ఖర్చు అవుతుందని కాబోలు. కాని ఇలాంటి objection raise చేయడము మంచిదికాదు. Backward areas లో పెట్టేటట్లయితే, ఆ ప్రాంతాలుకూడా అభివృద్ధి అయ్యే అవకాశము లున్నవి. అవి తప్పించి, పెట్టిన చోటనే పెట్టితే, అభివృద్ధి అయ్యే ప్రాంతాలనే మరింత అభివృద్ధిచేయడము తప్ప మరేమీ లేదు. ఆ విధముగ అయితే రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ఏ విధముగ అర్థికంగా బాగుపడగలవు? అలాంటి సలహాలు మాత్రము మనము అంగీకరించకూడదు. నీరు ఒకచోట మంచిది కాకపోతే, మన రాష్ట్రములో తగిన నీరు ఎన్నో చోట్లలో ఉన్నది. మనకు ఎన్నో సీమలు ఉన్నవి. మన డబ్బు ఖైటికి పోతుందంటే, మన రాష్ట్రములోనే లేబరు కూలి రూపములో ఉంటుంది. దానికోసము జాత్యంత వలసిన పనిలేదు. కాబట్టి మన రాష్ట్రములో ఎక్కువ భాగము backward

areas ఉన్నవి గనుక అలాంటి ప్రాంతాలలోనే పెట్టువానికి కూనుకోవాలి. అందుకోసము తీవ్రమైన ప్రయత్నములుచేసి చర్యలు తీసుకోవాలని మంత్రి వర్గానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఏ ఏ పరిశ్రమలను మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వము కోరిందో, కేంద్ర ప్రభుత్వము ఏవేవి ఇస్తామని అన్నారో తెలియజేస్తాను. మనకు యిక్కడ కొన్ని పరిశ్రమలు ఉన్నవి. Industrial Trust Fund సహాయముతో పూర్వము వైదరాశాదు ప్రభుత్వము స్థాపించినవి, కొన్ని పరిశ్రమలు ఉన్నవి. వాటిని గురించి మంత్రిగారు ఒక్కమాట అయినా చెప్పక పోవడము చాలా లోపమయిష్టముగా ఉన్నది. సింగరేణి కాలరీసు, అల్విన్ మెటల్ వర్కుస్, ప్రాగాటూల్సు, ఆజంజాహిమిల్సు వగైరాలు ఉన్నవి. వీటిలో ఉన్న ప్రస్తుత పరిస్థితులు ఏమిటి? ఇందులో ప్రభుత్వము 51% వరకు షేరు ధనము క్రింద పెట్టుబడి పెట్టింది. మేనేజింగు ఏజంట్లుగా ఏ అల్లాఉద్దీన్ కంపెనీకో, ఏ ఖాన్ బహుగూర్లకో ధారాగతం చేశారు. వారి చేతులలో యీనాడు అది ఉన్నది. దివాలాతీసే పరిస్థితులకు వచ్చినవి. వాటిని గురించి కారణములు ఏమి చెబుతారు? గత ముఖ్యమంత్రి సంపదరెడ్డిగారి చేతిలో పరిశ్రమలకాఖ ఉండియున్నది. వాటిని గురించి ఏమి చెబుతారని అడిగితే ఆలోచిస్తున్నామని అన్నారు. అంతటితో చెల్లుఅయి తరువాత వాటివిషయమే ఎత్తుకొలేదు. తరువాత Leader of the Opposition తోనో, ఆ సంస్థలకు సంబంధించిన representatives తోనో సంప్రదించారు. కానీ వారి సలహాలు ఏమిటో అడగ లేదుపోనీ, ఇక్కడ శాసన సభలోనైనా, వాటి విషయమును గురించి చర్చలు అయినా అవకాశము ఇవ్వలేదు. ఈనాటివరకు వాటి ప్రస్తావన రానేలేదు. కొన్నికొన్ని విషయాలుమాత్రము తెలుస్తున్నవి. ముఖ్యంగా Allwyn Metal Works కు సంబంధించిన వ్యవహారమును చూస్తే, చాలా అనుమానాస్పదముగ ఉంటున్నది. అనుమానించటానికి హేతువులు కూడ ఉన్నవి. త్వరలోనే వాటిని గురించి తెలియజేస్తాను. కొన్ని పరిశ్రమలు liquidate అయిపోయినవి నాకు తెలిసినంతవరకు Industrial Trust Fund లో నుంచి 9 కోట్లదాకా పెట్టుబడి పెట్టారు. అందులో ఇప్పటికి మిగిలింది ఏ అయిదుకోట్లు మాత్రమే. అందులో వారికి రావలసిన quota బహుళ ఏ మూడుకోట్ల చిల్లర్లో ఎంతో ఉన్నది. ఆ మూడుకోట్ల చిల్లర్లో annual instalment payments కొన్ని చేయాలి. అని అన్నీ చేయబడుతున్నవా? ఉదాహరణ చెప్పాలంటే చిల్లా కంపెనీ అధికార్లు ఒక్కొక్క సంవత్సరమునకు 19 లక్షలదాకా కట్టవలసి యున్నది. ఇదికూడ రెండుమూడు సంవత్సరములనుంచి కట్టకుండా ఆపదల చేసినట్లుగా తెలుస్తున్నది. వారు ఎందువల్ల కట్టడము లేదో తెలియదు. మొత్తం మీద అది దివాలా తీసేటట్లుగా ఉన్నదని తెలుస్తున్నది. అందులో పెట్టిన పెట్టుబడి అంతా రావలసిందే గదా? మిగిలిన వాదందరు కూడ ఆ property

మీద first charge గా పెట్టుకుని ఉంటారు. ప్రభుత్వము వచ్చేటప్పటికి మనకు చిట్టచివరికి వచ్చేది ఏమీ లేనట్లున్నది. ఆ పరిస్థితికి వచ్చేటప్పుడు మనము చేయ గలిగినది ఏమిటి? ఈ విషయాన్ని గురించి మంత్రిగారు చెప్పలేదు. కాని నేను point out చేస్తున్నాను. ఇంకా కొన్ని పరిశ్రమలు ఉన్నవి. సింగ రెణి కాలరీసు ఉన్నవి. ఇది మన రాష్ట్రములోనే ఉన్నది, ఇందులో కేంద్ర ప్రభుత్వము కూడ పెట్టుబడి పెట్టింది. మన State Government 60% కేంద్ర ప్రభుత్వము 40% పెట్టుబడి పెట్టడము జరిగింది. కేంద్ర ప్రభుత్వము మన ప్రభుత్వము కంటే తక్కువగ పెట్టుబడి పెట్టినను, Management Control వారికే కావాలని అన్నారు. ఎందువల్ల కావాలంటున్నారు? 'నేహూ' పండితుడుగాని, మురార్జీ దేశాయ్ గాని, స్వయముగ వచ్చి అక్కడ కూర్చుని management చేస్తారా? లేదు. వారి అధికార్లను పంపి అందులో కూర్చో పెట్టుకున్నారు. పోనీ ఆఫీసర్లను అయినా మనకు ఎక్కువ పేర్లు ఉన్నవి కాబట్టి మన ప్రభుత్వము వారిని స్వాధీనములో పెట్టుకుని వారిచేరి పని చేయిస్తే పోయింది ఏమిటి? అందువల్ల ఈ విషయమును గురించి పరిశీలించ మని కోరుతున్నాను. అదే విధముగ ప్రాగాటూల్సు విషయము ఉన్నది. ఇందులో కూడ మేము పెట్టిబడి పెట్టేటట్లైతే మేనేజిమెంటు మాకు ఇవ్వండి అని కేంద్రప్రభుత్వంవారు అంటున్నారు. వారికోసం మనకు అప్పుకొస్తున్నారు. అప్పు క్రిందనో, మరిచినో క్రిందనో తరువాత చూచుకోవచ్చు. Management రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఇస్తే పోయిందేమిటి? ఈ నాడు మనము కూడ Industrial Corporation అనేది ఒకదానిని ఏర్పాటు చేసుకుంటున్నాము. దాని మేనేజిమెంటు Industrial Corporation ద్వారా జరుపుకోవడానికి వీలు ఉన్నది. ఆ విధముగ ఎందువల్ల చేయకూడదు? అదే విధముగ ఆజంజాహిమిల్సు ఉన్నవి. ఇది మాత్రము సక్రమముగ నడుస్తున్నదని అనుకుంటున్నాను. ఇది కూడ Industrial Corporation ద్వారా నడిపించవలసి ఉంటుంది. ఆ విధ ముగ చేయకుండా, మేనేజిమెంటును తీసుకుని వెళ్ళి కేంద్రప్రభుత్వము కోరి నంతమాత్రాన, వారికి అప్పుజెప్పము పొరబాబు అని అంటున్నాను. కేంద్ర ప్రభుత్వము అలాంటి షరతులు కోరకూడదు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ఎక్కువ పేర్లు తీసుకున్నప్పటికీనీ, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు తక్కువ అధికారాలు యిచ్చి, వారు ఎక్కువ బాధ్యత తీసుకునేటట్లుగా చూడాలికాని, అధికారం, Control of management అంతా తమ చేతులలో పెట్టుకుంటామని, మేము ధీరులము అని చెప్పుకోవడము పొరబాటు.

ఇంకను కొన్ని పరిశ్రమలు ఉన్నవి. ముఖ్యంగా Allwyn Metal worksను గురించి చెప్పవలసి యున్నది. 1956 వ సంవత్సరము వచ్చేటప్పటికి అది State

Concern అయిపోయింది. 5% ప్రభుత్వము చేతులలోకి వచ్చింది కా **Managing Agency** వల్ల కొంత కష్టము ఉంటుంది, దానికి అనేక కారణములు చెబుతారు. వారు చూపించే లెక్కలు అన్నీ తప్పుడు లెక్కలే. చెప్పేది ఒక్కటికూడ నిజముకాదు. వారుచెప్పే కారణములు కూడ నమ్ముతగినవికావు. **Disturbances** వల్ల నష్టము వచ్చిందని చెబుతున్నారు. చిట్టచివరకి మాస్తే 1952 వ సంవత్సరములో ఎప్పుడైతే **Production** బాగా ఉన్నదో ఆ రోజులలోనే నష్టము చూపించారు. నష్టము చూపించింది ఎంత? 54 లక్షలదాకా చూపించారు. కాని ఈ నష్టము ఎవరిది? ప్రభుత్వానిదే. అందులో ఉన్న షేర్లు ఎవరివి? ప్రభుత్వానివి. నష్టమువచ్చిందని, అది పూర్చుకోవడానికి చెప్పి షేరు ఒకటికి రు. 2—8—0 లు చొప్పున **Share value** తగ్గించి, ఎచ్చిన నష్టము అంతా తీసివేసి ప్రభుత్వానికి దాదాపు 25 లక్షలుదాకా నష్టము తీసుకునివచ్చి పెట్టారు. ఈ నష్టము సంగతి తెలియగానే దానిని బిల్లావారి మేనేజిమెంటుకు యిచ్చారు. ఈ విధముగ ఎందువల్ల చేయవలసి వచ్చింది? ప్రాగాటూల్సు విషయములో కూడ ఇదేమందిరి వచ్చింది. అందులో నష్టము వస్తే షేరు వాల్యూ 50 రూపాయలు ఉంటే దానిని 35 రూపాయలకు తగ్గించారు. బిల్లావారు కోరగానే 50 రూపాయలనుంచి రు. 2-8-0 లకు తగ్గించారంటే అది ఎవరి తారసొమ్ము అని తగ్గించి బిల్లావారికి యిచ్చారు? అది ప్రజలసొమ్ము కాదా? ప్రజలసొమ్ము ఈ విధముగ పరాయివాళ్ళకు ధారాగతము చేద్దామని అనుకున్నారు. ఇది ఎందువల్ల చేశారో నాకు అర్థము కావడములేదు. ఇలాంటి పరిస్థితులున్నవి గనుక వీటిని ఏ **Independent Tribunal** ఎదుట పెట్టి, అన్ని సంగతులు బాగుగ పరిశీలించవలసిన అవసరము ఉన్నదని మాత్రము ఖచ్చితముగ చెబుతున్నాను. అంతకంటే ప్రాగాటూల్సు విషయములో 55 రూపాయలనుంచి 35 రూపాయలకు తగ్గించారు. ప్రభుత్వము యొక్క **Managing Agency** కేంద్రప్రభుత్వము అడుగుతున్నది. ప్రభుత్వము చేతులలో ఉన్నదానిని తీసుకునిపోయి బిల్లావారికి ఎందువల్ల ఇవ్వవలసివచ్చింది? దానికి ఏవేవో కారణములు చెబుతున్నారు. పోనీ బిల్లావారు పెట్టుబడులు ఏమైనా పెట్టారా అంటే ఒక్క డమ్మిడిఅయినా పెట్టలేదు.

Sri Vasudev Krishnaji Nayak : May I know whether any permission of the High Court was obtained and if so, when the share value was reduced?

శ్రీ పిల్లంమట్టి వెంకటేశ్వర్లు : హైకోర్టు పరిష్కారము తీసుకున్నారు. దానికి పరిష్కారము మన Cabinet ఇచ్చింది. Cabinet ఇవ్వడము పొరబాటు. Legalగా ఉండడానికి పరిష్కారము హైకోర్టువారే ఇవ్వాలి. ఇప్పుడు Cabinet ఇచ్చినదానికి

ఎలాంటి bearing ఉన్నదో నాకు అర్థముకావడములేదు. బిల్లావారు ఒక్క దమ్మిడి పెట్టుబడి పెట్టకపోయినా తీసుకునే లాభాలు మాత్రము విపరీతముగా ఉన్నవి. షేరు చాల్యూ 50 రూపాయలు అయితే, రు. 2-8-0 లకు తగ్గించారంటే దరిదాపు 25 లక్షలు నష్టము వచ్చింది. ఈ విషయమును గురించి తప్పకుండా విచారించాలని అంటున్నాను. ఈ విధముగ చేయడము సబబుకాదు. Tribunal ను వేసి తప్పకుండా విచారించటానికి ఏర్పాటు చేయాలి.

తరువాత fertilizer factory ని పెట్టమని ప్రభుత్వము కోరింది. దరిదాపు ఆరు ఏడు కోట్ల విలువగల fertilizers మన ఆంధ్ర రాష్ట్రము కొంటున్నది. Fertilizer Factory మన ఆంధ్ర రాష్ట్రములో పెట్టటానికి కేంద్ర ప్రభుత్వము ఒప్పుకోలేదు. నిజమే. 25 కోట్లు తీసుకోవలసిందే. అందులో శప్పేమీ లేదు Fertilizer Factory కొత్తగూడెంలో పెట్టటానికి ఏర్పాటుచేస్తున్నారు. Arrangements అన్నీ సాగిపోతున్నవి. అయితే fertilizer factory విషయములో దై రెట్టర్లుగా ఉండటానికి మన ఆంధ్రప్రదేశ్ లో లేరా? ఎందువల్ల Non-Andhras ను తెచ్చిపెట్టవలసి వచ్చింది? కారణము ఏమిటో బోధపడడము లేదు. ఎందువల్ల పెట్టారో ఇప్పటివరకు ఏమీ తెలియకుండా ఉన్నది. అందువల్ల అటువంటిదేమైన ఉండేట్లయితే, ఆ పొరబాటును సరిదిద్దవలసిన అవసరం ఉన్నదని అనుకుంటాను. అసలు Fertilisers Factory కేంద్రము ఇక్కడే పెట్టి ఉండవలసిందని నా అభిప్రాయము. అంతేకాకుండా Iron and steel plant కావాలని ఆంధ్ర ప్రభుత్వము కోరింది. ఆంధ్రప్రభుత్వపు కోరికను నిరాకరించి దానిని West Bengal కు తరలించారు. West Bengal లో ఒకటి, Bihar లో ఒకటి పెట్టారు. మీరు కోరుతూ ఉండండి, మీ కోరిక మన్నిస్తామని మనకు సమాధానము చెప్పారు. తరువాత Low Temperature Carbonate Plant Hyderabad Government ఏదో కృషిచేసిచేస్తే, ఇప్పటికి sanction చేశామన్నారు. ఈవిధంగా Central Government వారి attitude ఎప్పటికప్పుడు చాలా deplorable గా ఉన్నదని విమర్శించవలసి యున్నది, కనీసం ఇప్పటికయినా అది sanction అయినందుకు మంత్రిగారి సంతోషముతో. నేనుకూడా కొంతభాగము పంచుకొంటాను. తరువాత Heavy Electrical Equipment Plant Vizag లో గాని రామనముద్రంలో గాని పెట్టాలని మనము కోరితే కేంద్రము తీసుకుపోయి భోపాల్ లో పెట్టింది. మనవాళ్ళు పాపముకోరుతూనే ఉన్నారు. అయితే మనవాళ్ళలో పొరబాటు లేదా అంటే పొరబాటు ఉన్నదని చెప్పుతున్నాను. అయితే Diesel Engine Factory వైజాగ్ లో పెట్టామన్నారు. కాని దాని మీద correspondence చూస్తే దీన్ని గురించి కేంద్ర

ప్రభుత్వము మన మంత్రులకు పంపించినట్లు తెలుస్తుంది. "The Government of India wanted to close the correspondence on the subject." అంటే ఏమీ చేస్తుందో నాకేమీ అర్థం కాలేదు. వరుసన schemes తయారు చేయమనో, investigate చేస్తామనో, committees ను ఏర్పిస్తామనో, అదేదీ లేకుండా correspondence అధిరుకు అక్కరలేదన్నారు. తరువాత carbon block plant అనేదాన్ని గురించి Union Government తో correspondence చేస్తే, దాన్నిగురించి కూడా ఇదివరకు ఏమీ చేయలేదు. అదేవిధంగా Factory for Forges and Surgical Instruments విషయంలో కూడా "not agreed as the Centre wants to develop an urgent Steel Plant" అని అన్నారు. వీటన్నింటిని కావాలంటే Steel Plant దగ్గరగా పెట్టుకొంటామంటారు. ఒక పెద్ద industry కి దగ్గరగా అనేకం పెట్టవచ్చు. దేశంలో ఉన్నటువంటి industries అన్నీకూడా తీసుకొనిపోయి ఒక machine building industry దగ్గర పెట్టవచ్చు, అదేనా కేంద్రప్రభుత్వము యొక్క విధానము? నిన్న చెన్నారెడ్డిగారు ఒక విషయం బయటపెట్టారు. Regional consideration లో వీటిని Third Five Year Plan లో తీసుకొంటామని చెప్పారు. కాని అదేమీ కనిపించదు. Third Five Year Plan లో రాష్ట్ర ప్రభుత్వము లి్ కోట్ల రూపాయలు పరిశ్రమలకు పెట్టుకొన్నదట. పరిశ్రమలంటే major and medium industries అని అనుకోవోకండి. మరి, ఈరోజున లి్ కోట్ల రూపాయలతో ఏమీ చేయబోతున్నారని అడుగుతున్నాను. Private sector లోను. Central Government ఇచ్చేది, తరువాత public sector అంటే State Government పెట్టేది అన్నీకలిపి 120 కోట్ల రూపాయలు ఐదు సంవత్సరాలలో ఖర్చు పెట్టవలసియున్నదని సుబ్బారెడ్డిగారు అన్నారు. కాని వాటికి plans లేకుండా ఉన్నాయి. అసలే మన కోర్కెలంటే Central Government వారు భగ్గుమని మనకు ఏమీ చేయకుండా కూర్చుంటారు. అటువంటప్పుడు వాటికి మనం plans ఎందుకు చేయడంలేదు. ఈ సందర్భంలో ఒక విషయం చెప్పదలచుకొన్నాను. మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వము Irrigation schemes గురించి ఉన్నవీ లేనివీ త్రవ్వి అన్నీ శ్రద్ధగా పంపిస్తున్నారు. ఏదో తంటాలు పడుతున్నారు. అదేవిధంగా పరిశ్రమలలోకి వచ్చేటప్పటికి ప్రత్యేకంగా ఏవో కొన్ని పంపించారు. కాని వాటిని పూర్తిగా investigate చేయించి plans తయారుచేసి పంపించారా? పంపించలేదు. మద్రాసు ప్రభుత్వము, ఇతర ప్రభుత్వాలు foreign experts ను తీసుకొనివచ్చి investigate చేయించి, అన్ని ప్రాంతాలకు చెప్పుతున్నాయి సహాయంకావాలని. దేశాభివృద్ధికొరకు మీకు ఇతరులనుండి సహాయం కావలసియున్నప్పుడు కమ్యూనిస్టు దేశాల నుంచి favourable terms వస్తున్నప్పుడు, వారు వచ్చి పరిశీలనచేసేటట్లయితే మన రాష్ట్రములో కొన్ని పరిశ్ర

మలు రావడానికి వీలు ఉన్నప్పుడు, వారిచేత పరిశీలనచేయించుకోవడానికి మీకు ఎందుకు అభ్యంతరం ఉండాలి? Soviet experts వచ్చినా, East Germany వాళ్లు వచ్చినా, దేశంలో అన్ని ప్రాంతాలలో తిరుగుతారు గాని, మన ఆంధ్ర ప్రాంతములో కాలుపెట్టలే. వారు కాలుపెట్టకుండా చేసింది మన ప్రభుత్వమే కదా. లేకపోతే వారు ఎందువల్ల రారు? మన ప్రభుత్వము వారిని తీసుకొని వచ్చి ఎందువల్ల investigate చేయించలేదు. మద్రాసు రాష్ట్రంవారు ఆహ్వానిస్తారే, ఈ anti-communism వాళ్ల బుర్రలో కూడ ఉన్నది కదా, మన మెందుకు ఆహ్వానించము. అంతేకాదు, ఇంకొకటి కూడా చూస్తున్నాము. బ్రిటన్ దగ్గర నుంచి గాని, ఇతర పెట్టుబడిదారీ దేశాల నుంచి మనము అప్పు తీసుకొన్నట్లయితే, 5 percent పెట్టుకోవలసివస్తుంది. రష్యా దగ్గర నుంచి తీసుకొన్నట్లయితే 2½ percent మాత్రమే ఇవ్వవలసియుంటుంది. నేనేమీ anti-communism గురించి చెప్పదలచుకోలేదు. కాని మనమంతా కూడా Soviet సహాయంతో మన పరిశ్రమలను అభివృద్ధిచేసుకోవాలని గట్టిగా కోరుతున్నాను. అమెరికా నుంచిగాని, బ్రిటన్ నుంచిగాని మనకు సహాయంరాదేమోననే అనుమానం నాకు బాగా ఉన్నది. వచ్చినా కూడా మనదేశంలో పరిశ్రమలను ఎక్కువ అభివృద్ధిచేసే అంత రాదేమోననే అనుమానం కూడా ఉన్నది. వచ్చినా కూడా వాటికి ఎక్కువ డబ్బు మనము పెట్టుకోవలసివస్తుంది 2½ percent వడ్డీతో మాత్రమే రష్యా ఇస్తున్నప్పుడు, కేంద్రప్రభుత్వము గాని, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు గాని, వారి వద్ద నుంచి ఆ సహాయం ఎందుకు తీసుకోవడంలేదు? వారి వద్ద తీసుకోవడంలో తప్పు ఏమిటి? ఎందువల్ల దానికి కృషిచేయదు? ముఖ్యంగా Andhra Paper Mills లో చూచాము. 1957 నుంచి చూచుకొంటే, foreign exchange దొరకలేదని చెప్పుతున్నారు. కాని సోవియట్ ప్రభుత్వాన్ని “అయ్యో, మాకు ఇది కావాలి” అని అడిగామా? ఎందువల్ల అడగకూడదు? కృశ్చేవ్ గాని, మరెవరు గాని మన దేశానికి వస్తే అక్కడే ఆగిపోతారు గాని, ఇక్కడికి తీసుకొనిరావడానికి కూడా మనం ప్రయత్నం చేయమే. అందువల్ల ఈ ప్రభుత్వము అవలంబించేటటువంటి political outlook దేశాభివృద్ధికి, పరిశ్రమల అభివృద్ధికి ఆటంకంగా ఉన్నదనే విషయం మీదృష్టికి తీసుకొని వస్తున్నాను. మనలో మనకు తగాదాలు ఉంటే తేల్చుకోవచ్చు. కాని దేశాభివృద్ధికి ఆటంకం కలిగించడమెందుకు? Third Five Year Plan లో 35 కోట్ల రూపాయలు మాత్రమే ఖర్చు పెడుతున్నారు. కేంద్రం ఎంత ఖర్చుపెడుతున్నదో తెలియదు. మినిష్టరుగారి లెక్కలలో 120 కోట్ల రూపాయలైతే, అంతా సరిపూర్ణతామని అన్నారు. అదికూడా అంతేమి సంతృప్తికరంగా లేదని మాత్రం విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. తరువాత ఇప్పుడు ఉన్నటువంటి industries గురించి ఏమిచేయాలి అనేటటువంటి సమస్య ఉన్నది.

Private sectors లో ఉండేటటువంటి పరిశ్రమల పరిస్థితి ఎమీ తెలియజేయడం లేదు. వాటి విషయం ఈ House కు తెలియజేయడం పరిశ్రమల మంత్రిని నేను సవినయంగా అడుగుతున్నాను అది మనము తెలుసుకోవలసినటువంటి అవసరం ఉన్నది. ఎందుకంటే Second Five Year Plan లో మన ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో వాటికొరకు కేంద్రము ఒక దమ్మిడికూడా ఖర్చుపెట్టలేదేమో అనుకొంటాను. మహాఖర్చుపెట్టి ఉంటే కొత్తగూడెంలో 80 లక్షలలో, ఒక కోటి రూపాయలలో మాత్రమే ఖర్చుపెట్టి ఉండవచ్చుగాని ఇంకెక్కడకూడా ఖర్చు పెట్టలేదు అనే విషయం మనకు బోధపడుతున్నది అందువల్ల, ఈ రోజున కేంద్ర ప్రభుత్వము Third Five Year Plan finalise చేసేముందు మన రాష్ట్రము యొక్క వాటా ఏమిటి? మాకు ఈ పరిశ్రమలు కావాలి, ఈ స్కీములు ఉన్నాయి. ఇవి develop చేయడానికి వీలున్నది, ఇవి మాకు కేటాయిస్తారా, లేదా అని మిగిలిన రాష్ట్రములు ఏవిధంగా వత్తిడి చేస్తున్నాయో అదే విధంగా మన ప్రభుత్వముకూడా వత్తిడిచేస్తున్నదా? వారు ఏమిచేస్తారో తెలుసుకోండి. అంతేకాదు, ఇంకొక విషయంనూడా బోధపడడం లేదు, మన Co-operative Sugar Factories కు licences రావడం కష్టం ఎట్లా అవుతుంది? అదే గనుక వ్యక్తులు పెట్టుకుంటే, ఈ ప్రభుత్వములో licences తేలికగా వస్తున్నాయే. ఇప్పుడు foreign exchange సమస్యఉన్నది. ఇవన్నీ కేంద్రప్రభుత్వములో ఉన్నటువంటి పొరబాట్లు. Cabinet level లో అది take up చేయవలసిన అవసరం ఉన్నది. తప్పకుండా ఆ విషయాన్ని take up చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను. తరువాత Sugar Factories ను గురించి ఇంకొకటి మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకొని వస్తున్నాను. Sugar Factories మాత్రమే కాదు. చాలా కంపెనీలయొక్క డైరెక్టర్లు, ఆఫీసులు మద్రాసులో పెట్టుకున్నట్లు తెలుస్తుంది. ఎందువల్ల అవి అక్కడ ఉండాలి. ఏదో వ్యాపారదృష్ట్యా చూస్తే, కావల్సినదే ఒక sub-office గాని, ఒక గుమాస్తాగాని అక్కడ ఉండి అక్కడి పని అంతా చూసుకోవచ్చు. అంతేగాని ఆ Board of Directors, ఆ main offices అక్కడ ఉండవసరం లేదు. వాటిని తీసుకువచ్చి హైదరాబాదులోనో ఇంకెక్కడో ఆంధ్రప్రదేశ్ లోనో ఎక్కడో పెట్టించేదానికి తగినటువంటి చర్యలు తీసుకోవాలని నేను విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఆంధ్ర పేపర్ మిల్సు గురించి, ఇంకా అభివృద్ధిచేయాలని చెప్పురు. కాస్టిక్ సోడా ప్లాంట్ కొనుటకు మన ప్రభుత్వము లైసెన్సు తీసుకొన్నది. కాని ఆ లైసెన్సును ఒక ప్రయివేటు కంపెనీకి సర్రెండర్ చేశారు. దానికి చెప్పిన కారణాలు ఇవి. మనకు cost of production ఎక్కువ అవుతుందిట, మనకు కావలసినది 1 1/2 టన్నులు అయితే వారు 12 టన్నులు ఉత్పత్తి చేస్తారట. కాని మనము paper production 10 టన్నుల నుంచి 20 టన్నుల

వరకు పెంచాలనుకొంటున్నాము. పెంచితే 6 1/2 టన్నుల కాస్టిక్ సోడా సరిపోతుందా? మన దేశంలో paper scarcity చాల ఉన్నది. ఈనాడు మొత్తం భారతదేశంలో 60 వేల టన్నుల పేపరు కొరత ఉన్నది. పోను పోను యింకా స్కెర్సిటీ పెరుగుతుంది. అందువల్ల మన పేపరు మిల్సు కెపాసిటీ 100 టన్నులకు పెంచినా నష్టము ఉండదు. ఈ పరిస్థితులలో కాస్టిక్ సోడా ప్లాంట్ దీనికి adjunct గా పెట్టుకొని develop చేసుకొనే పరిస్థితులు ఉన్నప్పుడు ప్రైవేటువారికి ఆ లైసెన్సు సర్రెండర్ చేయుట పొరపాటు. పవర్ ఆల్కహాల్ గాలన్ 1-12-0 ఉంటే 0-14-0 చొ॥ బిల్లాస్ కు ఇచ్చారు. తరువాత 1-8-0 కు పెంచితే బిల్లాస్ కు కోపమువచ్చింది. ప్రభుత్వానికి కట్టే డబ్బు ఏదో కట్టనని బిగించుకు కూర్చోన్నాడు. ఈ విధంగా మన ప్రభుత్వం చేస్తున్నారు. నేను అడిగేది, కాస్టిక్ సోడా ప్లాంట్ లైసెన్సు ప్రైవేటువారికి ఎందుకు ఇచ్చారు? పోనీ వారికి ఏమైనా షరతులుపెట్టి ఇచ్చారా అంటే లేదు. వారు తయారుచేస్తే ప్రభుత్వానికి రిక్త టన్నులు కచ్చితంగా తీసుకొంటామని సర్రెండర్ అయినారు. మన నాగార్జున సాగర్ ప్రాజెక్టుకు సిమెంట్ ఫ్యాక్టరీకి లైసెన్సు ఇచ్చినప్పుడు ఒక షరతుపెట్టాము, ఫలాని తేదీకి ఇస్తావాలేదా, అని ఆ విధంగా షరతుపెట్టారు. కాని కాస్టిక్ సోడా లైసెన్సు ఇచ్చే టప్పుడు వారికి ఎటువంటి షరతులు పెట్టలేదు. రాజమండ్రిలో కాస్టిక్ సోడా ప్లాంట్ కట్టే స్థలముకూడ ప్రక్కకు మార్చినట్లు తెలుస్తోంది. పబ్లిక్ సెక్టర్ లో కట్టవలసిన ఫ్యాక్టరీకి తీసుకొన్న లైసెన్సు ఏ షరతు లేకుండా ప్రైవేటువారికి సర్రెండర్ చేయుట చాల పొరపాటు. కనీసం తక్కువధరకు ఇస్తావా అని కూడా అడగకుండా ఇచ్చేశారు. అంతేకాదు. మన పేపరుకు కావలసిన పల్పు (pulp) ఏ స్విడ్జర్ లాండ్ నుంచో, స్కాట్లండ్ నుంచో ప్రతి సంవత్సరం లక్షలు ఖర్చుపెట్టి తెచ్చుకోవలసి వస్తోంది. మనకు ఇంకొక పేపర్ మిల్ బోధన్ లోనో ఎక్కడో రాబోతోందని అంటున్నారు. దీనికికూడ పల్ప్ విదేశాలనుంచి తెప్పించుకోవలసి వస్తుంది. ఒక pulp factory ఆంధ్రప్రాంతంలో అక్కడ రాజమండ్రిలో గాని ఇక్కడ తెలంగాణాలో గాని ఎక్కడయినా పెట్టవచ్చును. ఈ అవకాశం తీసుకొని ఇదంతా ఒక యూనిట్ గా పెట్టుకోవచ్చును. కనుక pulp factory కూడ పెట్టడానికి ప్రయత్నించవలెనని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఇంకా అనేక పరిగ్రమలలో ప్రభుత్వం పెట్టుబడులు పెట్టిందని చెబుతున్నారు. అవి దివాళాతీస్తున్నాయ్ కూడ. చాల సంస్థలు కట్టవలసిన instalments కట్టుటలేదు. అందులో సిర్ సిల్క్ ఫ్యాక్టరీ ఒకటి.

ఇంకా చిన్నచిన్న పెట్టుబడులు ఉన్నవి ఎట్లా రాబట్టగలుగుతారు? ఇప్పటికీకూడా కొన్ని పరిశ్రమలలో ప్రభుత్వమునకు 50% పైన చేర్చు ఉండి

మేనేజింగ్ ఏజన్సీ గాని, సెక్రటరీషిప్ గాని స్టేట్ చేతుల్లో ఉంటే, కేంద్రం అడిగినా, ఎవరు అడిగినా, నష్టం వచ్చినా సరే, ఆ పరిశ్రమలు వదిలిపెట్టుకొనుట పొరపాటు. ఇండస్ట్రియల్ ప్రైవేటైజ్ కాంపైరేషన్ ఉన్నది కనుక, ఆ ఏజన్సీ ద్వారా వీటిని నడపడానికి ప్రయత్నించాలి. ఆర్విన్ మెటల్ వర్క్సులాంటి వాటిల్లో ప్రభుత్వమునకు 51% షేర్స్ ఉండికూడ బిల్లాస్ వారికిగాని, మిగతా వారికి గాని సక్రెడర్ చేసిన మేనేజింగ్ ఏజన్సీస్ ఉంటే తిరిగి రాబట్టుకొనుటకు ప్రయత్నం చేయాలి.

స్కాల్ స్కేల్ ఇండస్ట్రిస్ విషయంలో, వాటిని డెవలప్ చేయవలసినదే గాని, అసలు జరుగుతున్న దేమిటి? ఎంత డబ్బు దుర్వినియోగం అవుతోంది? ఈ చిన్న తరహా పరిశ్రమలకు సహాయం పేరిట డబ్బు తీసుకొని ఎంతమంది తింటున్నారో చెప్పడానికి అలవికాకుండా ఉన్నది. మంగుళూరు పెంకులు తయారుచేసే ఫ్యాక్టరీ లాంటూ డబ్బు తీసుకొంటున్నారు. నాకు తెలుసు. తెనాలిలో ఒకరు తీసుకొన్నారు. సామర్లకోట వద్ద ఒకటి పెట్టారు. కాని ఒక్క పెంకుకూడ తయారుచేయకుండా ప్రభుత్వమువద్ద లక్షలు కాజేస్తున్నారు. అదేవిధంగా సోప్ ఫ్యాక్టరీస్ పెద్దామని డబ్బు తీసుకొంటున్నారు. వీటిమీద check ఉన్నదా? అక్కడ ఏమీలేకుండా, వారికి ముందుగానే డబ్బు యివ్వకుండా, మెషినరీ కొనుక్కొనుటకు foreign exchange కొరకో, ఇండస్ట్రిప్లార్ట్ చేసిన తరువాతనో యిస్తే, డబ్బు దక్కుతుందిగాని, లేకపోతే small scale industries పేరుతో జరిగే మోసము ఇంత అంతకాదు. ప్రభుత్వాన్ని మోసము చేయడమనేది ఒక small scale industry గా తయారయినది గాని, ఇంకొకటి ఏమీలేదు. ఈ చిన్న పరిశ్రమలవల్ల industrial potential పెరిగిందా? ఎంత మందిని employ చేయడానికి పిలుపుతోంది? ఈ small scale industries కొరకు 7 కోట్ల పైచిలుకు ఖర్చుపెడుతున్నారు, ఇందులో ఎంత డబ్బు దుర్వినియోగం అవుతోందో జాగ్రత్తగా పరిశీలించాలి. ఈ చిన్న పరిశ్రమలపేరుతో జరిగే కరప్షన్ పోతేనేగాని, ప్రభుత్వ విధానాలు సక్రమంగా అమలు జరగవు. సరైన check ఏర్పాటుచేసి, ప్రభుత్వంనుంచి తీసుకొనే డబ్బు దుర్వినియోగం కాకుండా చూస్తేనేగాని ఈ చిన్న పరిశ్రమలవలన దేశానికి ప్రయోజనం ఉండదు. ఆ విషయం ఆలోచించి జాగ్రత్తగా చేయాలని కోరుతున్నాను.

నీరా సొసైటీలు : ఈ సొసైటీల గురించి తెలంగాణాలో ఉన్నవారికి, వీటియొక్క అవసరం అంతగా తెలియదు; అవసరంకూడ లేదేమో! కాని ఆంధ్రప్రాంతంలో మధ్యపాన నిషేధంవల్ల కల్లుగీత పారిశ్రామికాలకు నిరుద్యోగం రావడంవల్ల, వారికి వృత్తి చూపించడానికి నీరా సొసైటీలు

పర్వాటు చేశారు. ఈ సొసైటీలలో అన్నీ సక్రమంగా జరుగుతున్నాయని ఎవరూ చెప్పటలేదు. అందరికీ తెలుసు. కాని ఈనాడు యీ కల్లుగీత పారిశ్రామికులు బ్రతకాలంటే నీరాసొసైటీలు ఉండాలి. తేనిచో మద్యపాన నిషేధ చట్టాన్ని దైర్యంగా రద్దయినా చేయాలి. అదేమీ గెయకుండా నీరాసొసైటీలను రద్దుచేయాలనడం సరైన ఆలోచనకాదు. కాని కొన్నివందల ఎకరాలున్న వారు కట్టనివన్ను, ఈ నీరా సొసైటీని ఈ సంవత్సరానికి రు. రెండు లక్షలై చెన్ను కొరకు ఒక్కొక్క చెట్టుకు కట్టేదారుణ పరిస్థితి వస్తోంది. ఈ రకంగా డబ్బు సంపాదించడం మంచిదికాదు. నీరా సొసైటీలను రద్దు చేయాలనే ఆలోచన విడనాడి, నీరాసొసైటీలు తప్పకుండా ఉండేట్లు చూడాలని విజ్ఞప్తిచేస్తున్నాను. ఈ సొసైటీలను యివ్వడంలో పార్టీ పక్షపాతము ఉంది. ఏపార్టీకి చెందినా, కమ్యూనిస్టుపార్టీ అయినా, కాంగ్రెసుపార్టీ అయినా, పక్షపాత వైఖరిఉంటే, ఆ సొసైటీని తీసుకొని లాభం పొందేవారినుంచి సహకారము, అభిమానము పొందుతారేమో గాని, విశాల ప్రజానీకముయొక్క అభిమానము పొందలేరు. ఆ సత్యము ప్రభుత్వదృష్టికి తెస్తున్నాను.

మనరాష్ట్రంలో పారిశ్రామికాభివృద్ధి చాల వెనకపడిఉన్న విషయం అందరికీ తెలిసినదే. పరిశ్రమల అభివృద్ధికి అన్నివిధాల పూనుకొంటామని చెబుతున్నారు. ఏవిధంగానైనా సరే ప్రయత్నించి ఆంద్రప్రదేశ్‌లో పరిశ్రమలను స్థాపించవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉన్నది. ఈ ప్రయత్నములో ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తూ అన్ని పక్షాలవారు సహకరిస్తారు. పరిశ్రమాభివృద్ధికి Industrial Finance Corporation పెట్టి డైరెక్టర్లను వేసుకొంటున్నారు. ఇందులో ఒక శ్రమదం ఉన్నది. ప్రభుత్వ దృక్పథం public sector ను develop చేసేట్టు ఉండాలి. పబ్లిక్ సెక్టర్‌కు, ప్రైవేటు సెక్టర్‌కు conflict వస్తే, పబ్లిక్ సెక్టరుకు అనుకూలంగా మొగ్గేవారిని డైరెక్టర్లుగా వేసుకోవాలిగాని, ప్రైవేటు సెక్టరులో పరిశ్రమలను నడిపేవారిని వేసుకొంటే పబ్లిక్ సెక్టర్ కొంప మునుగుతుంది. అందువలన డైరెక్టర్లను వేసుకొనేటప్పుడు ఆలోచించి పబ్లిక్ సెక్టరుకు అనుకూలించేవారిని వేసుకొంటే పబ్లిక్ సెక్టర్ జయప్రదంగా సాగుతుంది. కనీసం మూడవ ప్రణాళికలోనైనా ఆంద్రప్రదేశ్‌లోని పరిస్థితులను, అవసరాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని పారిశ్రామికాభివృద్ధికి పూనుకొంటారని ఆశిస్తున్నాను. ఇప్పుడు రెండవ ప్రణాళికా కాలము అయిపోతోంది. ఇంతవరకు మన ఆంద్రప్రదేశ్‌లో పరిశ్రమాభివృద్ధికి ప్రభుత్వం ఏమీ చేయలేదనే సత్యం బోధపడుతోంది. ఈ సత్యాన్ని కేంద్రప్రభుత్వానికి తెలియజేయాలని కోరుతూ, నేను చెప్పిన విషయాలు సహృదయంతో ఆలోచిస్తారని ఆశిస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

*శ్రీ కె. లక్ష్మణ్ బాపూజీ : అధ్యక్షా, నేను మొదట ఎక్సైజ్ డిపార్టుమెంటుకు సంబంధించిన పిషయూలు మనవిచేయవలెను. గౌ. సభ్యులు చెన్నారెడ్డిగారు చెబుతూ ఈ Tappers Co-operative Societies విషయంలో చాలామాటలు వినబడుతున్నాయని, వాటి విషయంలో తగుక్రద్ద వహించవలసిన అవసరం ఉన్నదని తెలిపినారు. ప్రతి సంవత్సరం ఈ శాఖకు సంబంధించి వారు తెలియ చేయలేదు.

ఇతర సభ్యులు కూడ ప్రత్యేకంగా గ్రూపుకు చెందిన 15 సొసైటీల విషయం చెప్పారు. ఆ గ్రూపుల అభివృద్ధికి సంబంధించిన statement ఒకటి House కు యివ్వదలచుకున్నాను. గ్రూపు సొసైటీలలో కొన్నిటిలో లోపాలు ఉన్నప్పటికీ సర్వ సాధారణంగా ఈ సొసైటీలు చక్కగా పనిచేస్తున్నాయి, త్రాగే వాళ్ళకు తక్కువ ధరకు సరఫరా చేయడము, గీత పారిశ్రామికులకు ఎక్కువ డీతం, లేక ఎక్కువ ప్రతిఫలం కలగడం, అక్కడ పనిచేసే ఉద్యోగులకు కూడ ఎక్కువ ప్రతిఫలము కలగడము తరువాత, అమ్మేవారికి యిచ్చే commission కూడ ఎక్కువ అవడము మొదలైన లాభాలు కలిగినాయి. ఈ విధంగా మూడు రకాలుగా లాభము కలుగుతూ ఉంది — మూడు అంటే 1. త్రాగేవారు (Consumers) 2. గీసేవారు 3. అమ్మేవారు, ఈ ముగ్గురికి contractor ల కాలంలో ఉన్న పరిస్థితి కంటే ఎక్కువ మంచి పరిస్థితి, ఆదాయము పెరిగిన పరిస్థితి ఉన్నదని నేను మనవి చేస్తున్నాను. కేవలం ఈ statement మీద ఆధారపడే నేను మనవి చేయడం లేదు. నేను కొన్ని సొసైటీల పరిస్థితిని గమనించినాను. అప్పుడే నాకు నమ్మిక కలిగింది. కొన్ని సొసైటీలలో ఈ పరిస్థితి లేకపోవచ్చు. ఫలానా సొసైటీలో చెడుపులు ఉన్నాయని నూచృష్టితే సై కఠినమైన చర్యలు తీసుకొనడము జరుగుతుందని House కు తెలియ జేస్తున్నాను. Contractors దొంగతనంగా వనంలోకి వెళ్ళి, నంబర్లను వేయనటువంటి చెట్లను tree tax కూడ కట్టకుండా tap చేసి లాభము పొందే వ్యవహారాన్ని ఆపడానికిగాను ప్రభుత్వము తరపునంచి ప్రత్యేక ఏర్పాటు ఉన్నప్పటికీ అక్కడక్కడ వారు దురుపయోగము చేయడము జరుగుతున్నది. ఈ 15 సొసైటీలలో 22 వేల చెట్లు — contractors కంటే ఎక్కువ చెట్లు వన్నకట్టి గీశారు. దాని ఫలితముగా ఒక లక్ష 75 వేల రూపాయలు అదనముగా గవర్నమెంటుకు Co-operative societies వల్ల free tax వచ్చినది. సొసైటీస్ కు యిచ్చినందువల్ల ఈవిధముగా గవర్నమెంటుకు లాభము గలిగిందని సభ్యులు గమనించవలసిన అవసరము ఉన్నదని మనవిచేస్తున్నాను. ఉద్యోగుల జీతాలు 10 నుండి 15 రూపాయల వరకు, ఒక్కొక్కచోట 20 రూపాయలవరకు పెంచబడ్డాయి. అమ్మకం commission కూడ అదేవిధంగా

ఎక్కువగా చేయబడింది. అమృతరలు కూడ సీసా 2 అణాలు, ఒక అణా, $\frac{1}{2}$ అణా అని ఉంటుంది — తగ్గించబడ్డవి. పొందుబాటు చేసేటప్పుడుకూడ — **contractors** తీసుకున్న తరువాత **Tapper** కు ఒక్కొక్క చెట్టు 50 రూపాయలు, 60 రూపాయలు, 40 రూపాయలు చొప్పున ఆయా పాంథ పరిస్థితి ప్రకారము యిచ్చేవారు. సొసైటీ పడునుంచి అయితే **contractor** యిచ్చే ధరకంటె తక్కువధరకే సంఘంవారు పొందుబాటు చేశారు. ఒక్కొక్క చెట్టు 5 రూపాయలు, 10 రూపాయలకు కూడ **tapper** కు యివ్వబడినది. సంఘం ఎవరికైతే జీతం యిచ్చి **tap** చేయిస్తున్నదో వారి జీతాలు పెంచబడ్డవి. స్వంతంగా **tap** చేసుకుని అమ్ముకునేవాళ్ళకు చెట్టు తక్కువధరకు యివ్వబడ్డది. ఆయా గ్రామాలలో **rental** కూడ **contractor** కంటె తక్కువధరకే గ్రామ పారిశ్రామికాలకు యివ్వబడినది. ఈ విషయాలు **facts and figures** ను ఆధారం చేసుకుని మనవి చేస్తున్నాను. 15 సొసైటీలలో మొత్తం 2843 మంది సభ్యులు ఉన్నారు. సభ్యులు కాకుండా పనిచేసేవారు 231 మంది ఉన్నారు. ఈ సంఘాలలో నికరలాభం 2 లక్షల 99 వేల రూపాయలు. మూడు సంఘాలలో కరింనగర్ సంఘంలో యంతవరకు 13 వేలు, కామారెడ్డి సంఘంలో 4 వేలు, వరంగల్ జిల్లాలో ఘుమాగు లడరూపాయలు నికరనష్టం కలిగిఉన్న పరిస్థితి కూడ గవర్నమెంటు దృష్టిలో ఉన్నది. ఆ **record** లో కూడ చెప్పబడింది. ఆ సంఘాలకు ప్రత్యేక ఆఫీసర్లను పంపించి పరిశీలన కూడ చేయబడింది. ఒక విషయం మాత్రం సేను మనవిచేయదలచు కున్నాను. సహకార సంఘాలకు సంబంధించి మాట్లాడేటప్పుడు కేవలం చెడుపులు మాత్రమే దృష్టిలో పెట్టుకుంటే సరియైనపద్ధతిగా సహకారభావం ప్రజలలో రప్పించేవారము కామేమోనని సందేహం కలుగుతుంది. టావర్స్ సహకారసంఘములు కానీయండి, **industrial co-operatives** కానీయండి, సహకార షేత్రములలో బాధ్యత గల వ్యక్తులు కార్యరూపంలో దిగినప్పుడే సహకారసంఘం నడవడంలోగల యిబ్బందులు, చిక్కులు మనదృష్టికి వస్తాయి. బాధ్యత గలవారు జోకర్లం కలుగజేసుకుని వాటిల్లో ఉండే లోపాలను ఎప్పటికప్పుడు దిద్ది సక్రమంగా ఆ సంఘాలు నడిపి మార్గదర్శకులు కాగలరు. కనుక **House** లో ఉండే సభ్యులే కాకుండా సమాజంలో ఉండే ప్రముఖులందరు ఈ సహకార సంఘాలలో పాల్గొనవలసిన అవసరం ఎంతో ఉన్నదని మనవిచేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా **tapper's co-operative society** ల విషయంలో చాల శ్రద్ధ వహించవలసిన అవసరం ఉన్నది. మొత్తం 15 సంఘాలలో 2, 3 సంఘాలలో నష్టం కలిగింది, ఆ సమస్యనికీ కారణం ఏమిటి అనే విషయంకూడ పరిశీలన చేయబడింది, సిరిసిల్లా విషయంలో అమృతలాల్ గారుకూడ తెలివిచ్చారు. ఆ విషయము పరిశీలనచేసిన తరువాత అందులో లోపాలు లేవని **report** వచ్చింది. నష్టంకాదు. లాభం

చూపెట్టబడినది. ఒకవేళ 10 వేల రూపాయలు లాభం వస్తే 5 వేల రూపాయలే లాభం వచ్చినది. 5 వేలు వారు తిన్నారు, misappropriate చేశారు అనే నేరం ఉండి, ఆ నేరం ఋజువు కాకపోయినట్లయితే ఇదంతా ఊహలపైన ఆధారపడి చెప్పింది అని అనుకోడానికి కూడ వీలు ఉంది. చెరువులు ఉండవని నేను ఎప్పుడూ మనవి చేయను. సహకార సంఘములలోనే కాకుండా వ్యక్తులు స్వంతం తీసుకుని వ్యవహారం నడిపేటప్పుడు కూడ ఎన్నో చెరువులు జరుగుతూ ఉంటాయి. Contractors కు సంబంధించి ఈ రెండు రోజులలో ఎన్నో నేరములు సభ్యులు చెప్పారు. Contractors ఏ విధంగా దురుప్యోగం చేస్తున్నారో, ఏ విధంగా అధికారులకు లంచాలుయిచ్చి ప్రభుత్వానికి నష్టం వచ్చేటట్లు చేస్తున్నారో చెప్పారు. ప్రతి విషయంలోను చెరువు ఉన్నదని అన్నప్పుడు మంచి ఎక్కడ ఉన్నదోకూడ చూడవలసి ఉంది. చెరువులు House దృష్టికి తెచ్చేటప్పుడు మంచితనం కూడ ఏమిఉన్నదో గుర్తించి, యిది మంచిగా ఉన్నది, యిది చెరువుగా ఉన్నదని చెబితే ఉత్సాహకరంగా ఉంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. సహకారభావంతో పని చేసేటప్పుడు కొన్ని చిక్కులు వస్తాయనే విషయాన్ని గమనించి కార్యరూపంలో నిర్మాణాత్మకంగా వాటిని దూరం చేయడానికి పూనుకున్నప్పుడే ఆ సంఘాలు చక్కగా నడుస్తాయని నా విశ్వాసం: గ్రూపు సంఘాలను ఎత్తివేయవలసింది, తీసివేయవలసింది, అవి సక్రమంగా పని చేయడం లేదని కొందరు మిత్రులు చెప్పారు. నా దగ్గరఉన్న record ప్రకారం 2, 3 సంఘాలుతప్ప మిగతా అన్నిసంఘాలు సక్రమంగా పని చేస్తున్నట్లు, ఆర్థికంగా వారికి నికరలాభములే కాకుండా ఇంకా అనేకవిధాలుగా tappers కు, ఉద్యోగులకు, ప్రభుత్వానికి-లాభం కలిగిస్తూ ఈ సంఘాలు పని చేస్తున్నాయనే విషయం నేను మీకు మనవి చేశాను.

శ్రీ యస్. వి. కె. ప్రసాద్ : వరంగల్ సంఘంలో నష్టం ఎస్తున్నదని చెప్పారు. ఆ సంఘం విషయం ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ కె. లక్ష్మణ్ బాపూజీ : నేను యిప్పుడే చెప్పాను. తమరువిన లేదేమో. High officers ను నేను అక్కడికి పంపించాను. ఒక Joint Registrar, Deputy commissioner, Federation of Tappers' Association యొక్క President ముగ్గురు వెళ్ళి joint గా పరిశీలనచేసి 8 దినాలలో రిపోర్టు యివ్వాలన్నాము. ఇదివరకటి నష్టం లక్ష 50 వేల రూపాయలు make up చేసే పరిస్థితి ఉన్నప్పటికీ అవన్నీ పరిశీలనచేసి report యివ్వమని ఒక కమిటీని వేసి officers ను కూడా పంపించాను. లాభములుకలిగిన సంఘాలలో సంవత్సరమునకు ఒకసారి tappers కు గొంగళ్ళు, bonus, యింకా

medical assistance కూడ యిచ్చే ఏర్పాట్లు చేయడం జరుగుతున్నది. ఇటీవలనే Tappers' Federation ఏర్పరచబడ్డది. ఆ సంఘాలను పరిశీలనచేసి, వాటిలో ఉన్న లోపాలను దూరంచేస్తూ ఉద్యోగులకు, పారిమికులకు ఎక్కువ లాభం కలిగేటట్లు, ఎక్కువ ధాన్యాలు కలిగేటట్లుగా Federation కూడ బాధ్యత వహించాలని నేను ప్రత్యేకంగా వారిని కోరడం జరిగింది. ఆ రకంగా Federation పక్షంనుంచి కూడ ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయనే విషయం కూడ నేను సభ్యులకు మనవిచేయదలచు కున్నాను.

నేను మొదటనే మనవి జేసినట్లు, చెడుగులు లేవని నేను అనడం లేదు. కొన్ని సంఘాలలో చెడుగులు ఉన్నవి. అయితే యీ చెడుగులకు బాధ్యులవారు: వ్యక్తిగత స్వార్థమువలన యివి ఏర్పడుతున్నవా; లేక కంట్రోలు చేయలేని పరిస్థితులు కలుగడం వలన ఏర్పడుతున్నవా, అనే విషయాలు సభ్యులు విమర్శించి ముందు అర్థం చేసుకొనడానికి ప్రయత్నిస్తే, చక్కని సలహాలను యిచ్చే స్థితిలో వుంటారని నేను వారిదృష్టికి తేదలచుకున్నాను. సహకార సంఘాలు, గ్రూపులకు సంబంధించిన విషయాలలో గౌరవ సభ్యులలోనే భేదాభిప్రాయ ముంది. చిన్న గ్రూపులకు, సంఘాలకు మాత్రమే యివ్వమని కొందరు చెప్పారు. కొందరు సభ్యులు అసలు groups కు యివ్వకూడదనిచెప్పారు. ఉన్న groups ను తీసివేయ వలయునని కూడా కొందరు అన్నారు. నేను facts and figures మీ ముందు పెట్టాను. అంతేకాదు ఆడిటర్సును పంపించి, రెండు, మూడు మాసాలలో ఆడిట్ రిపోర్టు పంపించవలసిందిగా కోరాను. ఆ రిపోర్టు వచ్చిన తరువాత సభ్యులు కావలయునంటే వారికి information యివ్వడం నిమిత్తం వాటిని circulate చేయిస్తాను. ఆ రిపోర్టు వచ్చిన తరువాత, ఏదైనా ఒక group ను గురించి ఆలోచించవలసిన అవసరముంటే, తప్పక దానిని గురించి ఆలోచించ బడుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఇకముందు groups కు యివ్వవలయునా, లేదా, అను విషయం ఆడిట్ రిపోర్టు వచ్చిన తరువాత గమనించబడుతుందని మనవి జేస్తున్నాను.

ఇకపోతే excise కు సంబంధించి — adulteration జరుగుతున్నదని చెప్పారు. ఏదైనా ఒక particular case ప్రభుత్వదృష్టికి తీసుకొనివచ్చినట్లైతే దానిపై చర్య తీసుకొనకపోతే అప్పుడు ప్రభుత్వము నిర్లక్ష్యముగా వ్యవహరిస్తున్నదనే మాట చెప్పవచ్చును. గత సువత్సరం నిజామాబాద్ లో ఆ విధంగా జరిగినట్లుగా ఒక కేసు తెలుపబడింది. తక్షణమే ప్రభుత్వం పరిశీలన చేయించగా — అసలు యీ కారణంచేత చనిపోలేదని, రెండుదినాలుగా జబ్బుగా నున్నారని, యింకేదో కారణమున్నదని తెలియ వచ్చింది. Medical examination కూడా జరిగినట్లు నాకు తెలుపబడింది. ఆ విధంగా ఏదైనా కేసులు ప్రభుత్వ

దృష్టికి తీసుకొనివస్తే ప్రభుత్వం వాటిని తప్పక పరిశీలించి, చర్య తీసుకుంటుందని సభ్యులకు హామీని, విశ్వాసాన్ని యిస్తున్నాను.

బకాయాల గురించి చాలామంది మిత్రులు చెప్పారు. అవి సక్రమంగా వసూలు చేయబడడం లేదని ప్లుప్తంగా సభ్యులకు నేను యంతకుముందు చెప్పాను. అయితే ప్రభుత్వం యంతకుపూర్వం యిచ్చిన exemptions, కొన్ని యితర సౌకర్యాలు, బకాయాలు తీర్చవలసినవారికి తెలియకపోవుటవలన వారు ఆ సౌకర్యముల వలన లాభమును పొందలేక పోయినారని చెప్పారు. ఈ విషయాన్ని 'టాపర్స్ ఆర్గనైజేషన్' వారు represent చేశారు. మరల దానిని నేను పరిశీలనకు పంపి, రిపోర్టు అందజేయవలసిందిగా కోరాను. ఆ విషయం యింకా ఆలోచనలో నున్నది. మరల ఆ సౌకర్యములు కలిగించవలయునా, లేదా అను విషయములో నే నిప్పుడేమీ హామీ యిచ్చే పరిస్థితిలో లేనప్పటికీ, నిజంగా ప్రజలు లాభపడే అవకాశం కలుగలేదని ఒక వేళ నాకు ఋజువైతే తప్పక మరల యింకొకసారి ఆ అవకాశము కల్పించుటకు ప్రభుత్వము ఆలోచించగలదని ఆ విధంగా చేయగలదనిమాత్రం మనవి చేస్తున్నాను. **Re-assessment** విషయంలో కూడా యంతకు పూర్వం general గా కొంత చెప్పబడింది. సుమారు 9 వేల కేసులు పున్నట్లుగా తెలిసింది. అందులో యింక వరకు 2½ వేల కేసుల విషయంలో కమిషనర్ గారు స్వయంగా తమ సబార్డినేట్స్ సహాయంతో పరిశీలన చేశారు. కొన్ని కేసుల విషయంలో **re-assessment** అవసర మున్నదని ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చింది. వాటి **re-assessment** చేయించడము జరిగింది. అయితే పునాదిగా అన్ని కేసులకు సంబంధించి **re-assessment** జరగాలనే విషయం కూడా సరియైనది కాదని మనవిచేస్తున్నాను. ఎవరైనా **re-assessment** అవసర ముందని చెబితే, ఎక్కడయినా జరుగకపోతే అది ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురావచ్చును. పై విషయంలో **re-assessment** తప్పక చేయిస్తానని హామీని నేను యిస్తున్నాను.

శ్రీ అమృత్ లాల్ సుక్లాగారు, మరి కొంతమంది మిత్రులు tappers నానాటికి హిందూత్వంలోనికి దిగజారిపోతున్నారని చెప్పారు. నేను వనాలకు వెళ్ళాను. Tappers గీసే ప్రాంతాలకు వెళ్ళాను. Tappers' Societies కు వెళ్ళాను. అమ్మే స్థలాలకు వెళ్ళాను, స్వయంగా చూశాను. పరిస్థితి మాత్రం పూర్వంకంటే improve అయిందని నేను చెప్పగలను. ఎక్కడయినా అటువంటి పరిస్థితి ఉంటే అది exceptional case అని, ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువస్తే దాని విషయంలో కూడా ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకొనబడుతుందనే విశ్వాసాన్ని నేను తెలియ జేస్తున్నాను.

కొంతమంది సభ్యులు **illegal tapping** విషయం చెప్పారు. **Illegal tapping, distillation** అపరాధానికిగాను ప్రత్యేకించి రాష్ట్రస్థాయిలో, జిల్లా స్థాయిలో, ఒక్కొక్క ప్రాంతములో రెండేసి **squads** ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. ఎప్పుడు, ఎక్కడ, ఏవిధంగా **illegal tapping** గాని **distillation** గాని జరిగినా వారు **surprising visits** చేసి వాటిని **examine** చేసి దొంగ తనంగా వ్యవహరిస్తున్నవారిని పట్టుకొనడం జరుగుతున్నది. ఆ విధంగా సక్రమంగా ఎక్కడయినా జరగనట్లు సభ్యులకు తెలిస్తే, వారు కమిషనర్ గారికి గాని, ప్రభుత్వానికి గాని తెలిపితేదానిపై ఖచ్చితమైన చర్యలు తీసుకొనబడతాయనే విశ్వాసాన్ని సభ్యులకు యిస్తున్నాను. గ్రామంలో వుండే దుకాణాలన్నీ సొసైటీలకు ఎందుకు యివ్వకూడదు; ఎందుకు **auction** చేయాలి అన్నారు. ఆవిధంగానే సొసైటీలకు క్రమంగా యిస్తామని, వేలకొలిది సొసైటీలకు యిది ఒక్కసారి అన్వయింపజేసి వెంటనే చేయవలయునన్న సాధ్యం కాదనేవిషయం గౌరవసభ్యులు గమనించాలని కోరుతున్నాను. నాలుగు సొసైటీలు ఏర్పాటు చేయవలయునన్న ఆ నాలుగు సొసైటీలు సక్రమంగా **function** చేస్తున్నవా, లేదా లెక్కలు సరిగా చూపిస్తున్నవా, లేదా అనే విషయాలు పరిశీలించుటకు ప్రభుత్వం పక్షాన ఒక యినస్పెక్టర్ పుండవలయుననే విషయం గమనించాలి. కాని నేడు తక్షణమే అంత **staff** ను పెంచే స్థితిలో ప్రభుత్వం లేదనేవిషయం కూడా గమనించవలసి వున్నదని మనవిచేస్తున్నాను. గత సంవత్సరం 200 సొసైటీలు ఏర్పాటు చేయుటకు ప్రయత్నం చేసినప్పటికీ, వాటిని సూపర్ వైజ్ చేసేందుకు, అక్కౌంట్స్ పరిశీలించేందుకు తగినంత సిబ్బంది నియామకం అసాధ్యం అని రిజిస్ట్రార్లు పక్షమునుండి తెలియజేయబడింది. అందువలననే 50 నుండి 100 సొసైటీలవరకు ఆ సంవత్సరం రిజిస్ట్రు చేయవలయుననే అభిప్రాయం కలిగింది. అయితే యిటీవల నిర్మాణమైన 'టావర్స్ ఫెడరేషన్' స్వంతంగా వీటిని సూపర్ వైజ్ చేసే బాధ్యత, కొంతవరకు తీసుకుంటుంది. ప్రభుత్వంవారి సహకారం వున్న సంఘాలు ఏవిధంగా పనిచేస్తున్నవో వారు చూస్తారు. దీనిని పురస్కరించుకుని ప్రభుత్వం యీ సంవత్సరం, గత సంవత్సరం కంటే, ఎక్కువగా కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీలకు **allot** చేయడానికి ఆలోచించవచ్చుననే ఆశను సభ్యులు కలిగివుండవచ్చును.

శ్రీ వి. ధర్మబిక్షం : 'ఆ Federation లోని సభ్యులెవరు ?

శ్రీ కె. లక్ష్మణ్ బాపూజీ : కేవలం Tappers' Co-operative Societies మాత్రమే సభ్యత్వం కలిగి ఉంటాయి. ఇండ్లప్రక్కనే కల్లుదుకాణాలు ఉండనియడం వల్ల ప్రజల్లో త్రాగుడు అలవాటును ఎక్కువచేసే ఉద్దేశం ప్రభుత్వాని కున్నట్లు కనుపిస్తోంది. అందువల్ల నివాసగృహాలున్న చోట్లలో కల్లు దుకా

చాలు ఉండరాదని శ్రీ మం వ గాయిలుగారు తెలియజేశారు. ఈ విషయంలో ప్రత్యేక కేసు లున్నట్లయితే ప్రభుత్వం గమనించగలదని మనవి చేస్తున్నాను. **Adulteration** విషయం చెప్పారు. నేను దానినిగురించి ప్రత్యేకించి చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. శ్రీ ధర్మబిక్షంగారు ఆంధ్రలోకూడ **Prohibition** తీసేయాలన్నారు. ఆ విషయం ప్రతిసారి చర్చించబడుతున్నది. నేను ఇప్పుడు ప్రత్యేకించి ఏమీ చెప్పనవసరం లేదని మనవి చేస్తున్నాను. **Plantation scheme** గురించి కూడ వారు చెప్పారు. ఇంతవరకు యీ స్కీము విషయమై ఎవ్వరు ప్రభుత్వదృష్టికి తేలేదు. ఈ విషయమై ప్రభుత్వం ఆలోచన చేయలేదు. శ్రీ ధర్మబిక్షంగారు ఇది అవసరం, లాభదాయకం; ఒక వైపు **tappers** కు, ఇంకొక వైపు ప్రభుత్వానికి, మరొక వైపు ప్రజలకు కూడ మేలు జరుగుతుంది అనుకుంటే, ప్రభుత్వానికి **represent** చేస్తే **examine** చేయబడుతుందని వారికి విశ్వాసం ఇస్తున్నాను. **Corruption** విషయంకూడ చెప్పారు. **Corruption Case** వస్తుందేమోనని నేను గత 3 మాసాలనుంచి చూచాను. ఈ విషయం ముఖ్యమంత్రిగారు కూడ కొన్ని దినములక్రితమే సెలవిచ్చారు. వారి చేతిలో కరప్షనుకు సంబంధించిన కేసులలో కొంతమంది పోయారని చెప్పారు. నా చేతిలో ఎంతమంది ధ్వంసం అయ్యారో ననే శబ్దంకూడ వారు వాడినారు. నేను విశ్వాస పూర్వకంగా చెబుతున్నాను. కరప్షన్ విషయం నా దృష్టికిగాని, ప్రభుత్వదృష్టికిగాని వచ్చినట్లయితే ఏమాత్రం సానుభూతిలేకుండా కఠినమైనచర్య తీసుకోడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము. ఇందులో ఏమాత్రం సంశయం అక్కరలేదు. గత 3 మాసాలలో సంతకం లేకుండా, **address** లేకుండా, పెరు లేకుండా కరప్షన్ గురించి కాగితం వ్రాసి పంపిన లేఖలు వచ్చాయి ఒక పెద్ద ఆసీనరు విషయంలో. నేను వానిని **refuse** చేశాను. చింపి, బుట్టడాఖలు చేసి పారేశాను. **Address**, పేరు, సంతకం- ఏమీ లేకుండా శాధ్యత గలవారి గురించి ఏదో కాగితంమీద వ్రాసి పంపిస్తే వాటినిచూచి, క్రద్ద తీసుకోవడం, సరైనదికాదు, న్యాయం కాదు అని మనవి చేస్తున్నాను. ప్రత్యేక పరిస్థితిలో, ప్రత్యేక **case** విషయంలో **evidence** లేదంటే నేను ఒప్పుకొంటాను. ప్రతి కేసులోను **evidence** ఉండదు. ఫలాన **circumstances** ఉన్నాయని మనదృష్టికి తేవచ్చు. అటువంటి ప్రత్యేక పరిస్థితులుంటే ప్రభుత్వం ప్రత్యేకచర్యలు తీసుకోడానికి సిద్ధంగా ఉంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. **Responsible citizen** : చిచ్చి వ్రాత మూలకంగా ఇవ్వవచ్చు. లేకపోతే చెప్పవచ్చు. ఫలానస్థలంలో, ఫలాన విధంగా జరుగుతోందని చెప్పినట్లయితే తగుచర్య తీసుకోబడునని హామీకూడ ఇస్తున్నాను.

శ్రీ ఆర్. నరసింహారెడ్డి : **Contractor** లంచాలు ఇచ్చినట్లుగాని, ఉద్యోగులు వ్రాసుకొన్నట్లుగాని ఉంటే వారిమీద చర్య తీసుకోడానికి అవకాశం ఉన్నదా?

శ్రీ కె. లక్ష్మణ్ బాపూజీ : కంట్రాక్టరు ఎటువంటివాడు, books ఎటువంటివి, background ఏమిటి అనేది పరిశీలించిన తరువాత ఎటువంటిచర్య తీసుకోవాలో ఆలోచించ బడుతుంది. అప్పుడప్పుడు కంట్రాక్టరు చెప్పినది పాతిపు స్తకాలలో వ్రాసుకోవచ్చు, సాధారణంగా వ్రాసుకోడంలో తప్పిదము ఉండవచ్చు. Situation, background చూచిన తరువాత కొద్దిగా నై నా సంశయించడానికి అవకాశం ఉన్నట్లయితే ప్రభుత్వం ఏమి చేయాలో అది చేస్తుందని విశ్వాసం మాత్రం ఇస్తున్నాను.

శ్రీ కె. ఎల్. నరసింహరావు : అధ్యక్షా, ఆకాశరామన్న ఉత్తరాలోస్తే విసి పారేశామన్నారు మంత్రిగారు. కాని, డిప్యూటీ ఛీఫ్ మినిస్టరుగారు వాటిలోకూడ తగు information ఉంటుందేమో చూస్తామన్నారు. ఆకాశరామన్న ఉత్తరాలైనప్పటికీనీ, సరియైన information ఉన్నట్లయితే వాని నాధారం చేసుకొని వారి satisfaction కొరకైనా enquiry చేయిస్తే మంచిదేమో ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ కె. లక్ష్మణ్ బాపూజీ : నేనుమాత్రం ఆలోచించను. ఎక్సైజ్ శాఖ విషయంలో ఉన్నటువంటి పరిస్థితిని, నాకు కలిగిన అనుభవాన్ని గమనించిన తరువాత నేనీవిషయం మనవిచేస్తున్నాను. Deputy Chief Minister గారు చెప్పారంటే వారు ఎటువంటి type of cases గురించి చెప్పారో నాకు తెలియదు. కాని ఇటువంటి కేసులలో విచారించడానికి వీలుండదు. ఏదో కాగితాలమీద ఉపసరులపై ఏదో వ్రాసినప్పటికీ ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందని తెల్పినట్లయితే ఇక వచ్చే దరఖాస్తులకు లెక్క ఉండదు.

Excise arrears విషయంలోకూడ పెద్దవారినుంచి, ధనిక వర్గంనుంచి పెద్ద మొత్తాలు ఇవ్వవలసిన వారినుంచి collect చేయడంలేదనే మాటకూడ శ్రీధర్మభిక్షంగారన్నారు. గత ఏ నెలలనుంచి ఉన్న విషయం నేను మనవిచేస్తున్నాను. పెద్ద cases విషయంలో నేను ఒక్కసందర్భంలోకూడ జోక్యం కలుగ చేసుకోలేదు. ప్రభుత్వస్థాయిలో interfere కాకూడదనేపాలనీ తీసుకోబడినప్పటికీకూడ నేను చిన్న మొత్తాలు బాకీఉన్నవారికి కొన్ని సౌకర్యాలు కలిగించాను. ఇంకాసౌకర్యాలు కలిగించాలని నేను ఆదేశాలిచ్చానని కూడ మనవిచేస్తున్నాను. నా దగ్గర specificగా ఎటువంటి కేసులున్నాయి. ఇంకా ఇటువంటి cases ఉన్నట్లయితే ప్రభుత్వ దృష్టికి తేవచ్చు. 2500 రూపాయల లోపు arrears ఉన్నవారికి ఇబ్బంది కలుగచేయ కూడదని, వంటసామానులమ్మి వసూలు చేయడము నీతికాదని మనవి చేస్తున్నాను. ఇంతకు కొన్ని మాసాల పూర్వము ఉప ముఖ్యమంత్రిగారు యీ floor of the House లోనే యీ విషయం స్పష్టంగా

చెప్పారు. చిన్న మొత్తా లివ్వవలసిన వారిని ఒత్తిడిచేసి, ఇబ్బంది పెట్టి collect చేయడము అక్రమమైన పద్ధతని, దాని నవలంబించ కూడదని వారు స్పష్టము చేశారు. ఇప్పుడు అదే పద్ధతి ననుసరిస్తున్నాము.

Notices సరిగా ఇవ్వడం లేదనీ, ఆ స్థితి వేలం వేయడంలో సక్రమంగా క్రమబద్ధంగా చేయడం లేదనీ ధర్మభిక్షంగారు చెలివిచ్చారు. ఇంతకు పూర్వము కూడ కొంతమంది మిత్రులు ప్రత్యేక కేసుల విషయంలో నాదృష్టి అటువైపు మరల్చారు. తక్షణమే orders pass చేశాము. అన్ని విధులు సంపూర్ణముగా పూర్తి చేయాలనే basis పైన...

శ్రీ వి. కృష్ణాచార్య : Excise arrears ను గురించిన appeals ను entertain చేయడం, సాకర్యం కలిగించడం విషయంలో final decision ప్రభుత్వానిదా, లేక రెవిన్యూ బోర్డుదా?

శ్రీ కె. లక్ష్మణ్ బాపూజీ : గవర్నమెంటు యొక్క నీతి. రెవిన్యూబోర్డు యొక్క చర్య. ఆ చర్యలో ఏమైనా తప్పున్నట్లుంటే ఆ విషయంలో ప్రభుత్వం మళ్ళా పరిశీలిస్తుంది—అదీ position. నోటీసుల విషయంలో ఎక్కడైనా పొర జాటుజరిగితే ప్రత్యేక కేసులు ప్రభుత్వదృష్టికి తెస్తే చర్యలు తీసుకోబడును. ధర్మ భిక్షంగారు ప్రత్యేకంగా 'ఇటాలియా' అని పేరు తీసుకువచ్చి చెప్పారు. దానిని గురించి నేను ఇప్పుడే తెలుసుకున్నాను. వారు ఇంతకు పూర్వం రు. 1,50,000 ల కంటే ఎక్కువగా ఇచ్చేవారు. చాల డబ్బు collect అయిపోయింది. 20 వేలలో, 25 వేల రూపాయలలో కాని వారిదగ్గరనుంచి రావలసియున్నది. వారి ఆస్తి వరంగల్ లో ఉన్నది. దానికి సంబంధించిన ఆర్డరులు ఇటీవలనే జారీ అయినట్లు ఆఫీసరులు నాకు ఇంతకుముందే చెప్పారు. పెద్ద మొత్తాలు చెల్లించేవారున్నారు. వారి విషయంలో శ్రద్ధ వహించడంలేదని కొందరు సభ్యులంటున్నారు. పెద్ద మొత్తాలు లిచ్చేవారి list తెప్పించుతాను. రిపోర్టు వచ్చినతరువాత సరైన శ్రద్ధ తీసుకోనట్లుంటే, గట్టిచర్య తీసుకోబడుతుందని విశ్వాసం ఉస్తున్నాను. సభ్యుల దృష్టికి ప్రత్యేక కేసులు వస్తే ప్రభుత్వదృష్టికి తేవచ్చు. అందువిషయమై తగు లక్ష్య మివ్వబడును.

శ్రీ బి. ధర్మభిక్షం : పెద్ద మొత్తాలు జాకీవున్నవారినుంచి ఎంత recover అయినదో ఒక list, Table పైన పెడితే బాగుంటుంది.

శ్రీ కె. లక్ష్మణ్ బాపూజీ : ఒక short-notice question వేస్తే నేను తెప్పించడానికి ప్రయత్నిస్తాను. శ్రీమతి కమలాదేవిగారు 'హాక్స్ మాలికానా' గురించి చెప్పారు. దొడ్డా నరసయ్యగారు Rule 74 క్రింద నోటీసిచ్చి ఉంటారు. ఈ విషయం నాకు ఇంతకుముందు కూడ తెలిసింది. నా నియోజకవర్గంలో

అది తప్పు అని చెప్పి దిద్దుకోవాలి. అది తప్పు అని చెప్పి దిద్దుకోవాలి. Mistake పుంతు rectify అని చెప్పి దిద్దుకోవాలి.

శ్రీ ఎస్. వి. కె ప్రసాద్ : గుర్తు ఉన్నది కుడా ఇది వర్తిస్తుందా ?

శ్రీ కె. లక్ష్మణ్ దావాజీ : గుర్తు ఉన్నది. వాటిని చూచినవారు వాటిని అనుసరించి ఉంటే దిద్దుకోవాలి.

రెంపావరీ ఛైర్మన్ : ఎన్నికలకు సంబంధించి యాద్యం. రెండువ మంత్రి గారు కూడా సమీక్షించి చెప్పాలి. ఇప్పుడు అందులో కాదు.

శ్రీ కె. లక్ష్మణ్ దావాజీ : అధ్యక్షా, disease ఎవరిమీ వచ్చారు, ఎవరిమీ వచ్చింది? అది వచ్చింది దాని విషయం. దోస్తీమీ ఉన్నదని దానికి సంబంధించి ఏమి progresses అదని అన్నారు. ఆ విషయం చూస్తాను. ఇంకొకరకు ఉన్నదా ప్రావీణ్యం ఉన్నదో, అది ఏ స్టేజీలో ఉన్నదో, ఇంట్లో మెంటు చేసే విషయం ఇంకా ఎవరి ఇష్టమైనా ఉన్నా అని చెప్పాలి. పట్టాదారుల విషయం గురించి చెప్పాలి. పట్టాదారులను వారికి ఇష్టం ఉందా, లేదా అని 'మార్కు' ఉన్నప్పుడు ప్రభుత్వానికి 'మార్కు' ఇష్టము లేదు; మా 'చెట్ల' ఎలాంటి 'మార్కు' అని అంటున్నాడు. అటువంటి చెట్లను ఒక మకాదారికి ప్రభుత్వము ఎలాంటి మార్కు. అటువంటి 'మార్కు' వారికి ప్రయోజనం ఎక్కి మెంటు మార్కుని ఎక్కువ ఉన్నా వారికి ఆ చెట్లను ఒక విస్తృత రకం నివారించే విషయం ఉంది. ఈ సంగతి ఇంకొకసారి చూస్తే చూస్తే మిటింగులో ఉండే అంశం. అది ఒక విషయంలో వచ్చింది. ఇండియన్ టెక్నాలజీ ట్రస్టు, హిందూ టెక్నాలజీ, ఇంట్రాస్ట్రక్చర్ వారిలో ఒకటి ఉంది. ఇందులో న్యూనము ఉన్నది గనుకనే అవకాశం ఉండడంవల్ల ప్రభుత్వానికి వచ్చే హాకీ మార్కెట్ నా రావడం విధిమన్నది. ఇటువంటి చిక్కులు ఎక్కువగా వస్తాయనే విషయము గమనించుకుంటుంది. దాని విషయమై వేరే రిపోర్టు తెప్పించబడుతోంది. అది వచ్చిన తరువాత అంతరంగ శక్తించవచ్చునో, లేకుండా చేయవచ్చునో—పట్టాదారులు ఇష్టము వచ్చినట్లు అటులాడే అవకాశము ఉండకుండా పట్టాదారులకు నష్టం కాకుండా ఈ విషయం గమనించబడును అని మెంబర్లకు మనవిచేస్తున్నాను. టాపర్స్ కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీల లోనికి కాపిలెస్టులు వచ్చారని వాడు చెప్పారు. వారికి 'మేర్ కాసిటల్'గా ఎంతదబ్బు పెట్టుబడి కావాలో, పెట్టుబడి net profits ఎట్లా ఉన్నది ఇటీవల స్టడీ చేశాము. ప్రారంభంలో ఒక గ్రూపు సహకార సంఘానికి ఇవ్వబడినపుడు 50 వేలు, 80 వేలు, లక్షా, రెండు లక్షలు రూపాయలు కావలసిన పరిస్థితులలో టాపర్లు దగ్గర దబ్బులేనపుడు టాపర్లు

Well-to-do వర్గంనుంచి అప్పులు తీసుకొని కాని వేగస్థాయినుంచి కాని అప్పులు తీసుకొని ధరావసులు ఇచ్చేస్తున్నారని తెలిసింది. గతంలో ఆరు సంవత్సరాలలోనే నిరంధరంగా, 'మేలు పెట్టే' రెండు సంవత్సరాలలోనే కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీ నడపడానికి ఎంతో కష్టంగా ఉన్నాయి. అందుచేత అంతాంటా ఎక్కువగానే సొసైటీలలోకి వెళ్ళి అప్పులు తీస్తున్నాను. కేవలం రెండుమూడు సంవత్సరాలు అప్పు అన్ని సంవత్సరాలు అప్పులు తీసుకుని నడిచే పరిస్థితిలో లేవు, అందులో పెట్టుబడిదారులుకు అప్పులు తీరని మనవిచేస్తున్నాను. వాకు ఇటీవల ఒక సూచన వచ్చింది. సొసైటీలో పెట్టుబడిదార్లు, ధనవంతులు ఎక్కువగా షేర్లను ఖరీదు చేసుకుని వల్ల వారికి లాభాలు ఎక్కువగా పోతున్నాయి. దానిని కూడా examine చేయించి ప్రతి పారిశ్రామికానికి టాపర్కు ఒక లిమిట్ వుండాలని ఎ.కా.పి.టి.గా ఇన్వెస్టు చేయడంలో ఇంతకంటే ఎక్కువ 'షేర్లు ఖరీదు' చేయకుండా ఒక పద్ధతిపై వెళ్ళి విషయంకూడా అలోచిస్తున్నాను. కాపిటలిస్టులు సహకార సంఘాలను ఆక్రమించుకొని సొసైటీ నష్టము పొందే పరిస్థితిగా తీర్మానం చేస్తారనే భయం ఉండరాదని మనవిచేస్తున్నాను. ప్రామాణిక విషయమై వేరే ఆప్షన్ వుందని తెలుసు. అప్పున్నాడు కొన్ని విషయాలు తెప్పారు. ఉదాహరణకు కో-ఆపరేటివ్ గ్రామీణులకు భయపెట్టించి కొన్ని వాటిని భాషను వదలిపెడితే, వారు చేసిన సూచనలు నిర్మాణాత్మకంగానే ఉన్నాయి అని తెలుసుకున్నాను. కాని ఆలవాటు ప్రకారంగా ప్రభుత్వానికి threat ఉన్నది. భాషలో మితిమీరిపోవడం జరిగింది. ఇది సరియైనది కాదేమో, అది ఇప్పుడు వుంటే వారికే మనవిచేసేవాణ్ణి. ఆ పద్ధతిగా ప్రభుత్వాన్ని భయపెట్టించేట్లు మాట్లాడితే ప్రభుత్వం భయపడుతుందని అనుకోవడం సరియైనది కాదేమో అని వారు నిర్మాణాత్మకంగా విషయాలను ప్రభుత్వదృష్టికి తెచ్చినపుడు ప్రభుత్వం మేలు కలిగే పనులేమైనా చేయడానికి కలిగిమిలిన పని చేయడానికి అవకాశం ఉంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఎరియర్స్ విషయంలో వారు చెప్పారు. నేను ఇటీవలనే బందరులో 'ఫదరేషన్ ఆఫ్ నీరా సొసైటీస్, హామిగర్ సొసైటీస్' సమావేశానికి వెళ్ళాను. అక్కడ ఎడ్రస్ చేస్తూ నీరా అమ్మదాన్ని మనవేయ వలసిందిగాను ప్రభుత్వం ఇకముందు నీరా అమ్మదానికి సెలవు ఇవ్వదని చెప్పానని ఆ కేసెస్ మీద నేను ఉపన్యాసం ఇచ్చినట్లు వత్రికలలో వచ్చినదానివల్ల అల్లకల్లోలం జరిగిందని వారు సెలవిచ్చారు. నేను అక్కడ చెప్పింది ఇది- ఇకముందు నీరా సొసైటీలకు కేవలం నీరా అమ్మకోడానికి అవకాశం ఇచ్చే బదులు కాటన్ జాగరీ సొసైటీలుగా మార్చడానికి ఎంత తొందరగా అవకాశం ఉంటుందో అంత తొందరగాను చర్యలు తీసుకోవడమని అని. అందరూ కావనపర్తిలోను, ధైరు, ప్రతిచోట నీరా సొసైటీలు నీరా సొసైటీలుగా

లేనని అర్హులను నీరా అప్పుడానికీ మనం అవు ఇవ్వడం సమంజసమా కాదా అనే విషయం లోలోచించడమందుకని నేను స్పష్టంగా చెప్పాను. నా వ్యక్తిగత అభిప్రాయం ప్రకారం నీరా అప్పుడానికీ స్పృహలేదు ఇకముందు ఉంచడం సరియైనదాదు, న్యాయం కాదు అని చెప్పడం గట్టబడింది. దానితో ఇది కూడా చెప్పాను- ఇది policy matter, ప్రభుత్వం దీనిని అంతా ప్రిడిక్షన్ తరువాత లోలోచించడమని అని చెప్పాను. ఆర్థిక మంత్రిగారు విచారించారు. పోలీసు మంచి ఈ అధికారం సమర్థించబడిందని, పాఠశాలలో మూర్ఖులు వచ్చిన తరువాత నీరా స్పృహలేదు నీరా స్పృహలేదుగా function చేస్తాయని అందరూ అనుకుంటే ఇప్పుడున్న నీరా స్పృహలేదు కాదుగా అన్ని అవసరమూ అన్ని నీరా స్పృహలేదు ఇప్పుడానికీ ఏమాత్రం ప్రభుత్వానికి అభ్యుదయం ఉండదని మంచి చెప్పాను. నీరా స్పృహలేదు నీరా స్పృహలేదు పరిధిగా ఉపయోగం చేయడానికాదు ఇంకా నీరా స్పృహలేదు పెంచాలని అనుకుంటే సరియైన పద్ధతినాదని నేను మనవి చెప్పాను. Sugar manufacture చేయడానికి అంతా మంచి గెండు మెగ్నెటైజ్డ్ experiment చేస్తున్నాము. 150 హెక్టార్ల నీరానుంచి 14 హెక్టార్ల మగర్ manufacture అవుతుంది. దీని వల్ల 3 రూపాయలు ఆదాయం వస్తుంది. ఒక టాపర్ ఒక దినంలో సుమారు 150 హెక్టార్ల నీరాను టాప్ చేయవచ్చును. అందువల్ల ఇది economic గా ఉంది. Vacuum Pan, Open Pan అని గెండు పంటాయి. Vacuum Pan లో 14 హెక్టార్లు; Open Pan లో 8 హెక్టార్లు యిల్డ్ మూల్యం yield అవుతుంది. అది experimental stage లో వుండడమే కాదుగా పెద్ద మొత్తం మీద అటువంటి మహిమని అక్కడనుంచి manufacture చేయించి అన్ని నీరా స్పృహలేదు అవుతుంది, నీరా అమ్మబడులు నీరాను మగర్ గా convert చేస్తే నీరా అప్పుడంతలో వుండే లాభంకంటే ఎక్కువలాభం వారికి కలుగుతుందనే విషయం గుర్తించిన తరువాతనే నేను ఆ విధంగా మనవి చేశాను.

అయితే ఏ విధముగా ఎక్కువగా employment కలిగించాలి, ఏ విధముగా tappers కి బలం చేకూర్చాలి అనే దృష్టి ప్రభుత్వానికి లేకపోలేదు. ఆ విషయం వారి నాయకులతో మాటలాడాను, ఇంకా మాటలాడుతున్నాను. పాం-బై ప్రాదప్తు విషయంలో ప్రత్యేక శ్రద్ధవహించి అవసర ముంటే ఖాదీ బోర్డు ప్రభుత్వంనుంచి ప్రత్యేకంగా డబ్బు కేటాయించి వారి activities ను పెంపొందించడానికి ప్రయత్నించాలని పూనుకుంటున్నానని మనవిచేస్తున్నాను. అయితే ప్రభుత్వానికి tappers విషయంలో సానుకూతి లేదనే విషయం శ్రీ గౌతు అప్పున్నాడు సెలవిచ్చారు. అది సరియైనది కాదని మనవిచేస్తున్నాను. వారు మంత్రిగా ఉన్నప్పుడే కానియండి, దాని తరువాత కానియండి ప్రభుత్వ

శ్రీ వి. కృష్ణాచారి : ఇండస్ట్రియల్ కో ఆపరేటివ్ అనేది కో ఆపరేటివ్ లా కిందికి వస్తుందా? దానికే integrated law వస్తుందా?

* శ్రీ కె. లక్ష్మణ్ బాపూజీ : Co-operative Law పని పేరే ఉండదు. ఒకటి Co-operative Law ఉంటుంది. అది లా డిపార్టుమెంటువారి పరిధిలో ఉన్నది. మంత్రిగారు దాని అంశాలపై అటు ఇంకొక కమిటీని ఏర్పాటు చేశారు. అయితే ఆ పరిధిలోని అంశాల్లో యేదో ఆపి వేసి మన మిత్రులు కూడా ఇంకొక "బిల్" తయారు చేయమని ఒక కమిటీ ఏర్పరచారు. అదే సరికి ఇంకా ఆ కమిటీ మూడు మాసములగాంటే ఎక్కువ సమయము ఇచ్చాలని శ్రీ నియ్యర్లు దాఖలుగా సెలవిచ్చారు. నా అభిప్రాయంలో ఆ కమిటీవాడు తండు మాత్రముగా ముగిస్తే కాగుంటుంది. దేశాభివృద్ధికొరకని మనవి చేస్తున్నాను. ఎంతో ఆస్తిని గెల్చే దేశానికి అంత సప్తం అవుతుంది. కానన సభ్యులు అదే వజాలవారు ఆ కమిటీలో ఉన్నారు. వారు ప్రత్యేక సమయం ఇస్తే కొందరగా రిపోర్టు వచ్చి అవుతుంది. కార్యరూపంలో పనులు చేయడానికి వీలుంటుంది. ఒక విషయం మనవి చేయదలచుకున్నాను. నా పేర్కొనల్ కోరిక ఎవరినీ మూలప పంచ వర్ష ప్రణాళికలో చెదర్చి అండ్ టానగ్ కోటి రూపాయలు ప్రత్యేకంగా. అయితే రాష్ట్ర నిజ్జులలోను ప్లానులోను అంత ఉంటుందో లేదో చెప్పలేను. కాని టానగ్ అండ్ చెదర్చి పేరుతో కొన్ని గ్రామాలు మూడవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో కీటాయింప బడతాయని విశ్వాసము మామ్రం వారు ఉన్నది. ప్రభుత్వం ఆ విధముగా ప్రయత్నము చేస్తుంది. ఇకర పరిశ్రమలకు కొంత సూచనలు, కొత్త రోములైన కుటీర పరిశ్రమలను స్పష్టం చేశారు. వాటిని నోట్ చేసుకున్నాను. పరిశీలిస్తాను. కాని సభ్యులు గౌరవ ఇంకా ఏదైనా Small scale and cottage industries sector లో వచ్చే ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువస్తే వాటి ప్రత్యేక పరిశీలన చేస్తానని వామి ఇస్తున్నాను.

శ్రీ టి. జియ్యరుదాసు : నూతనంగా నియమించిన హైవను కమిటీలో terms of reference లో social aspect కూడా చేర్చవలసినదని మనవి చేశాను. దానికి సమాధానం చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. లక్ష్మణ్ బాపూజీ : అదే నేను చెప్పాలనుకున్నాను. వారే నా దృష్టికి తేవడం కాగుగనే ఉన్నది. వారు social aspect మాత్రమే గాక mythological aspect కూడా చెప్పారు. కావున economic aspect గురించి ఆలోచించేటప్పుడు అస్పృశ్యత గురించి, Mythological importance లోకి పోవడానికి వీలుకాదు. అది Economic and Commercial point of view లో పనిచేసే కమిటీగానే ఉండాలి. వీరితో చెప్పే దిపార్టుమెంటు వశమంచి తీసుకోవడే కార్యక్రమాలలో దాని కమిటీకి సంబంధం ఉండదని మనవి చేస్తున్నాను. అయితే కొందరు

మిశ్రములు (మిశ్రస్థి) అంటే - ఆపరేటివు సొసైటీలు ఎంక తొందరగా అర్గ్ స్టేషన్ లు లావాల్ అంటే తొందరగా అర్గ్ స్టేషన్ లు అవుడం గొప్పవారు. కో-ఆపరేటివు డిపార్టుమెంటుకు అండ్ స్టోక్ కో-ఆపరేటివు (కొస్ట) అని సుమారు ఒక సంవత్సరం పైన కొట్టిగా అవుతుంది. బ్ సెలెక్షన్ లో గానీ సుమారు 500 సొసైటీలు రిజిస్టరు అయ్యివి. మిశ్రములు చేప్పినప్పుడు కో-ఆపరేటివు ఇండస్ట్రీయల్ సొసైటీలు రిజిస్టరు అయినా సంక్షేమ అవుడలేదు, సెలక్షన్ కలగడంలేదు సరియైన మద్దతు ఇవ్వడంలేదు అని కో-ఆపరేటివు అనడం, రెండవది సొసైటీలు రిజిస్టరు చేయబడడము లేదు అనడం బరిగిపడి. As a matter of policy ప్రభుత్వం ఇటీవలే ఒక సర్క్యులరు జారీ చేసింది. Khadi and Village Industries ఆదర్శన పట్టు సొసైటీలు ఉన్నప్పటికీ ఎంకవేరిడ్ అ ఖాళీపడ్డ పతంమంది ఎక్సనా స్క్రీము అప్రూవు కాదు అంకవేరిడ్ అది పన్ను కో అయినా రిజిస్టరు అయిపోదు సే సూత్రం చేయబడ్డది. దానికాను ఒక పాలసీ ఇటీవల ఖాళీపడ్డ పతంమంది నిర్ణయం చేయబడినది. Block and Non-block areas కు ప్రత్యేకం డబ్బు కేటాయింపు చేయబడింది. లేకపోతే బలంఉన్న ప్రాంతంమంచి, తొందరగా వచ్చి పనిచేసే ప్రాంతంమంచి ఎక్కువగా వచ్చి ఎక్కువ డబ్బు వారు మత ప్రాంతానికి తీసుకు పోవడం జరుగుతుంది. దానివల్ల సక్రమంగా అన్ని ప్రాంతాలు అభివృద్ధి అయే అవకాశాలు కలుగవు. అందుకాను block wise non-block-wise డబ్బు కేటాయింపు చేయబడి ఆ బ్లాకుమంచి non-block మంచి స్క్రీముల preferential list తప్పించబడి ఒక్కొక్క స్క్రీముకు ఎంత డబ్బు అవకాశం ఉంటే, ఏ స్క్రీము ఏ బ్లాకులో ఏ Non block లో ముందుగా ఉన్నాలో గోర్డు నిర్ణయం చేసిన తరువాత "ఇదిగో ఈ స్క్రీమును మీ ప్రాంతములో మంజూరు చేస్తున్నామి. తక్షణమే రిజిస్టరు చేయవలసినది" అని ఆదేశము ఇచ్చిన తక్షణమే ఒక మాసములోగా రిజిస్టరు కావడము. ఆ డబ్బుకూడా తక్షణమే అందజేయడం, సొసైటీ పని చేయడం యా విధముగా జరుగవలసిన అవసర ముందని గుర్తించే బోర్డు ఆ విధముగా నిర్ణయము చేసినది. ఖాదీ బోర్డుకు సంబంధం కానటువంటి కో ఆపరేటివు ఇండస్ట్రీస్ ఉంటే అసిస్టెంటు డైరెక్టర్లుకు కూడా ఆదేశము ఇవ్వబడినది. క్రొత్త సొసైటీలను అభివృద్ధి చేసేవారు సొంతం తన శక్తితో నడిపేటటు వంటి పరిస్థితిలో ఉండాలి. లేకపోతే ప్రభుత్వ సహాయం కావాలంటాయి. ప్రభుత్వ సహాయం కావాలన్నప్పుడు ప్రభుత్వ సహాయం ఇచ్చి పరిస్థితి ఉన్నప్పుడు మాత్రమే సొసైటీని రిజిస్టరు చేసే వకానీ ఆ సొసైటీకి సహాయము అందజేయండి. లేకపోతే సొసైటీని రిజిస్టరు చేయకుండా గవర్నమెంటుకి పంపించండి. అలవ్యము అనే కార్యక్త మీనైన ఉండదు అని అసిస్టెంటు అండ్ డిప్యూటీ రిజిస్ట్రారులకు తెలియజేకాము. ఉత్పాదకముతో ఇండస్ట్రీయల్ కో

అవ రీటివు సొసైటీ సహాయం ఇస్తుంటే లేదా అనే విషయం ముఖ్యంగా సొసైటీలకు రిజిస్టరు చేయడం, పనులను కాపాడడం, సొసైటీ పర్వసందిం తే దాని ప్రక్రియలు పట్ల సొసైటీలకు అవగాహన ఉండడం, raw material ఉండే తరహా మార్కెట్లను అర్థం చేసుకోవడం, artisans ఎక్కువగా ఉన్నంత తరహా నిర్మాణాలు tools and machinery వస్తుందా లేదా అనే విషయం గమనించడం. సొసైటీలకు అవగాహన ఉన్నంత తరహా నిర్మాణాలు పట్ల అన్నంత మార్కెట్లను అర్థం చేసుకోవడం, సొసైటీ రిజిస్టరు అవడంలో అలసట అయితే అది న్యాయమైన అన్వేషణ మనవి చేస్తున్నాను. ఆ విధముగా తొందర వడడం సొసైటీ మేలు కాదు. సహకార ఉద్యమానికి గవ్వం పోడిన వాళ్ళు అవుతామని, ప్రజల్లో అవిశ్వాసం నిర్మాణం చేసిన వాళ్ళు అవుతామని, అందుకోసం అందరు ప్రజలు, ముఖ్యులు ఇండులో నిగుతాధ్యక్షులు, సీమికోని ప్రచురణలకు అవకాశం ఉన్న సొసైటీలకు సహాయం చేసి, బాటిని strengthen చేసి విజయవంతంగా పడుస్తాయని పేరుతెచ్చే సొసైటీలను అనుమతించడం న్యాయం. కానీ పదే పదే రాష్ట్రంలో అనే ఎదుత కోర్కెంటరి సొసైటీ అనే పేరుతో బాచోట నిర్మాణం చేసి 2000 రూపాయలు ప్రభుత్వం సహాయం చేసి, ప్రక్కనే అదే సొసైటీ నిర్మాణం చేసినదానికి ఒక పాయింట్ రూపాయిలు సహాయం చేసినందువల్ల రెండు కూడా ఆర్థిక స్త్రోమాలు లేనందున defunct అవడం, ఆ ఉమ్మడి వేరే Establishment కొరకు ఖర్చయిపోవడం, మళ్ళీ తరువాతి ప్రభుత్వం నిందించడం ఇది సరియైన పద్ధతికాదని మనవి చేస్తున్నాను.

ఒక పరియాలో ఒక సొసైటీని రిజిస్టరుచేస్తే, ఆ పరియాలో ఇంకో సొసైటీని రిజిస్టరు చేయకూడదని కూడా ఆదేశము ఇచ్చాము. అవిధంగా రిజిస్టరుచేసిన ఆ సొసైటీకి సాధ్యమైనంతవరకు సహాయం చేసి, దానిని స్థిరీకరిస్తే సొసైటీగా మార్చిన తర్వాతనే, ఆ ప్రాంతములో ఇంకో సొసైటీ అవసరముంటే ఏర్పాటు చేయాలి. లేకపోయినట్లయితే, అవిధంగా రిజిస్టర్ చేసిన ఆ ఒక్కసొసైటీ పరియాను ఎక్స్టిండ్ చేసి, ఆ ప్రాంతంలో ఉన్న ఆర్థికాన్ని అందరూ ఆ సొసైటీలో మెంబర్లుగా అయ్యేటట్లు చూడాలని కూడా ఆదేశము ఇవ్వబడింది.

గౌరవనీయులు, మిత్రులు చాలా విషయాలు చెప్పారు. మన ప్రాంతం లోనివారికి ఇండస్ట్రియల్ మైండ్ లేదని అన్నారు. పెద్ద పరిశ్రమలకు సంబంధించిన మంత్రులు భారత ప్రభుత్వము అనుసరిస్తున్న పాలిసిని గురించి చెప్పగలరు. ప్లాన్ స్కేట్ అండ్ కాపేట్ ఇండస్ట్రిస్ కు సంబంధించిన కేంద్ర ప్రభుత్వ ప్లాన్ స్కేట్ ముఖ్యంగా సాధ్యమైనన్ని ఎక్కువ స్కేట్ ములు మనకు అధిం చేటట్లు యీ

ప్రస్తుతము ప్రయత్నము చేయగలదని నేను గౌరవ సభ్యులకు పోషి
 ఇస్తున్నాను. గౌరవసభ్యులు ఇండస్ట్రియల్ ఎస్టేట్ గురించి కొంత విమర్శ
 చేశారు. 1955-56 సంవత్సరానికి అనుకూలమైన పరిస్థితి (జీపి
 పోలిషింగ్ ఇండస్ట్రియల్ ఎస్టేట్) ఉండి అధిప్రాయం వారు ఉన్నది. నిజంగా
 అటుంటి పరిస్థితి ఉన్నట్లుంటే, నేను స్వయంగా గౌరవసభ్యులతో చర్చించి,
 ఉన్నతోపాటును దూరం చేయుటకు ప్రయత్నం చేయగలను. ఇంకా వారు
 ఇండస్ట్రియల్ ఎస్టేట్ అర్థి ఎక్కువగా ఉన్నదని అన్నారు. దానిని సస్పెండ్ చేస్తే
 తేనీ మీద ఇవ్వడం రంగం ఏ బాగుండు. ఏ ఉన్నట్లు వీ వారు దాని అర్థి ఎంత
 అవుతుందో లెక్క పెట్టి, దానికి నిర్ణయించారు. ఆ లెక్క ప్రకారము 3000, ఆ
 అర్థి ఉన్నట్లుంటే, దానిని సస్పెండ్ చేసి తదుపరి అర్థి ఇస్తున్నారని నేను
 దివ్యాంగులను పోషించుటగా చెప్పారు.

శ్రీ పి నరసింగరావు: అవిధంగా సస్పెండ్ చేసి గేయగానే 7500 రు. అర్థి అయి
 నది. అంటే—సస్పెండ్ చేసి గేయకపోతే 1,500 రు. అవుతుంది అన్నమాట.

శ్రీ కె. లక్ష్మణ్ బాపూజీ: గౌరవసభ్యులు వ్యక్తిగతంగా వారు ఆవిషయాలు
 తెలియజేస్తే, వాటిని గురించి నేను చెప్పకుండా పరిశీలన చేయిస్తాను. అవిధంగా
 పోషి ఇస్తున్నాను. అంతటితో గౌరవసభ్యులు తృప్తి పడవలసినది. మనకు
 ఇండస్ట్రియల్ మైన్స్ రావాలనే కోరిక ఉన్నది. ఏమారెడ్డిగారు "రాయల
 సీమ చాలా టీ, వర్ష పరిమాణంగా ఉన్నది; అక్కడ ప్రత్యేకంగా ఇండస్ట్రియల్
 డవలప్ మెంట్ కు ప్రయత్నం చేయాలి" అని అన్నారు. వారు ఆ విషయం
 చెప్పి పూర్వమే ఇండస్ట్రియల్ ఇంటర్వెన్షన్ ఉన్నటువంటి శేష రెడ్డి ఎం. ఎల్. పి
 గారితో మూడవ సోమవారం గారితో ఆ ప్రాంతంలో ఇండస్ట్రియల్ అభివృద్ధి పరచి
 విషయం గురించి మాట్లాడాను. ఆ ప్రాంతంలో ఉన్న ప్రముఖులను సమావేశ
 పరచి, కొన్ని దినాలు కూర్చుని, చర్చించుకొని, ఆ పరియాలో ఏ ఇండస్ట్రియల్
 డవలప్ చేయటానికి అవకాశం ఉంటుందో గమనించి, అందుకు ప్రత్యేక శ్రద్ధ
 పోషించవలయునని అనుకొన్నాము. అయితే ఆ ప్రాంతం ప్రజలలో ఇండస్ట్రి
 యల్ మైన్స్ క్రియేట్ చేయాలి. ఇండస్ట్రియల్ థేషన్ కు ఒక లక్ష రూపా
 యలు ఖర్చు పెట్టాలనే ఉద్దేశ్యము యీ ప్రభుత్వానికి ఉన్నది. అదే ఉద్దేశ్యంతో
 ఇటీవల ఒక ఆర్డర్ ప్రభుత్వము వేసింది. ప్రభుత్వ పతనం నుండి ఇండస్ట్రియల్
 స్టడీ టూర్స్ ఆర్గనైజ్ చేయబడుతాయి అని ప్రభుత్వం తెలియజేసింది. అయితే
 రాను, పోను ప్రయాణం ఖర్చులు సభ్యులే భరించుకోవలసి వస్తుందేమో
 ప్రభుత్వం కూడా కొంత ఖర్చు భరించి, కొంతవరకు సౌకర్యాలు కలిగించే ఏర్పాట్లు
 చేస్తుందని పోషి ఇస్తున్నాను. మొత్తం భారతదేశానికి సంబంధించి మాత్రమే
 యీ ఇండస్ట్రియల్ స్టడీ టూర్స్ ఉండగలవు. విదేశాలకు టూర్ చేసే అవకాశం

ఉండదు. ఇంతకుముందు చిన్న పరిశ్రమల నుండిగావని చేసిన ఎక్సలెంట్ రూపుగారు వంజాప్రప్రాంతానికి వెళ్ళి, అక్కడి పరిశ్రమలను చూసేవిచ్చారు. వారు ఇచ్చిన రిపోర్టు గవర్నమెంట్ దగ్గర ఉన్నది. దానిని పరిశీలిస్తున్నాను. చాలా ఎంటి రిపోర్టు అందజేశారు. దానిని ఎంతవరకు ఉపయోగపడేట్టు ఉందో నిర్ణయించి అన్నది ఆలోచిస్తున్నాను. ఇండస్ట్రీస్ ఎడల క్రెడెంట్ ఇంటర్వ్యూ ఉన్నవారు, ఆర్థిక స్థోమత ఉన్నవారు ప్రతి కిల్లా నుండి కొందరు వచ్చి యీ ఇండస్ట్రీయల్ టూర్స్ లో పాల్గొని, దేశంలోని ఇతర ప్రాంతాలలోని ఇండస్ట్రీస్ ను చూసి వస్తే— వారు తిరిగివచ్చిన తరువాత తమ తమ ఇండస్ట్రీయల్ యాక్టివిటీస్ లో ఇంకా ఉత్సాహంగా పాల్గొనటానికి ప్రోత్సాహము కలుగుతుంది అనే ఆశతో యీ కార్యక్రమము ఏర్పాటుచేశాము. మన దేశాన్ని నాలుగు జోన్స్ గా (నార్త్, సౌత్, ఈస్ట్, వెస్ట్ జోన్స్ గా) చేసి, ఒక్కొక్క జోన్ లో 4 చిట్ రోలాలు యీ ఇండస్ట్రీయల్ వైడి టూర్స్ ఏర్పాటుచేసుకొంటే కాగుంటుంది అనుకొన్నాము. ఆయా ప్రాంతాలలో ఉన్న ఆర్థిక స్థోమత కలిగినవారు, ఇండస్ట్రీస్ ఎడల క్రెడెంట్ ఉన్నవారు యీ వైడి టూర్స్ లో పాల్గొంటే, వారు తిరిగి వచ్చిన తర్వాత ఇంకా ఉత్సాహంతో వారు ఇండస్ట్రీయల్ యాక్టివిటీస్ లో పాల్గొనటానికి అవకాశం కలుగుతుంది. పార్లమెంటులో లైఫ్ ఉన్నటువంటి ఎం. ఎల్. ఏలు, ఎం. ఎల్. సి. లు కూడ యీ వైడి టూర్స్ లో పాల్గొని, తమ తమ ప్రాంతాలలో ఉన్న ఆర్థిక స్థోమత కలిగినవారిని యీ టూర్స్ లో పాల్గొనటానికి ప్రోత్సాహము కలిగించాలని కోరుకున్నాను. వారు తమ యొక్క ప్రాంతాలలో ఉన్న ఆర్థిక స్థోమత కలిగినవారిని యీ వైడి టూర్స్ లో పాల్గొనటానికి ప్రోత్సాహము కలిగిస్తే, యీ ఇండస్ట్రీయల్ అభివృద్ధి చాలా అవకాశము ఉంటుందనే ఆశ ప్రభుత్వానికి ఉన్నది. కొందరు “ప్రయివేట్ సెక్టార్ — పబ్లిక్ సెక్టార్” అంటూ కొన్ని విషయాలు చెప్పటము జరిగింది. స్మాల్ స్కేల్ ఇండస్ట్రీస్ కు సంబంధించినంతవరకు పబ్లిక్ సెక్టార్ అన్న పాయింట్ రాదు. గౌరవ నేతృలు నాయక్ గారు “మొదట ప్రభుత్వము వారే ఇండస్ట్రీస్ ను డెవలప్ చేసి, ప్రభుత్వ పక్షం నుండే పరిశ్రమలను అభివృద్ధి పరచి, తరువాత ఆ పరిశ్రమలను ప్రయివేట్ ఎంటర్ ప్రైసర్స్ కు ఇస్తే, తొందరగా డెవలప్ అవుతాయి” అని అన్నారు. దానిని దృష్టిలో పెట్టుకొని, ఇదివరకే ప్రభుత్వము స్మాల్ స్కేల్ లో ఇండస్ట్రీయల్ యూనిట్స్ ను స్వంతంగా ఎస్టాబ్లిష్ చేసింది. వాటిని సహకార పద్ధతులపై నగాని లేక వ్యక్తిగతంగా గాని ఎవరైనా నడపటానికి సిద్ధంగా ఉంటే, తగు పరతులపై న అటువంటి యూనిట్స్ వారికి అప్పగించాలి అనేటటువంటి అభిప్రాయము కూడ ప్రభుత్వానికి ఉన్నది. అభివృద్ధిలో తగు నిర్ణయాలు తీసుకోవడకాయని హామీ ఇస్తున్నాను.

శ్రీ వాసుదేవ కృష్ణాజీనాయక్ : ఇట్లాంటి విషయాలు గురించి మైదరా బాదు సీట్ నంబరించి కూడ ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ కె. లక్ష్మణ్ దామోదర : మొత్తం ఆంధ్రప్రదేశ్ అంతటికి నంబరించి ఆలోచిస్తున్నాను అని చెప్పాను. మొత్తము ఆంధ్రప్రదేశ్ అన్నప్పుడు అందులో మైదరాబాదు సీట్ కూడ ఉన్నది. ఇండస్ట్రియల్ యూనిట్స్ చక్కగా నడుస్తున్నవా లేదా అనే విషయంలో నగు శ్రద్ధవహించాలి అన్నారు. అందుకు గాను ప్రత్యేక స్టాఫ్ అవసరం ఉంటుంది. దానిని గురించి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నది. టెక్నిషియన్లను ప్రత్యేకంగా ఎపాయింట్ చేయాలని, అవసరమైతే ప్రత్యేక కేడర్ ను క్రియేట్ చేసి, ఎక్కువ సీతాలు ఇచ్చి, ఇండస్ట్రియల్ డెవలప్ మెంట్ కోరకు ప్రత్యేక నిపుణులను ప్రత్యేకంగా ఎపాయింట్ చేయాలనే విషయాన్ని యీ ప్రభుత్వము శీఘ్రంగా ఆలోచిస్తున్నది. ఇండస్ట్రియల్ యూనిట్స్ చక్కగా పనిచేసేటట్లు, టెక్నింగ్ సూపర్ విజన్ ఉరవలసిన అవసరం కూడ ఉంటుంది. అందుకు టెక్నికల్ ఎస్టబ్లిష్మెంట్ అవసరం కూడ ఉంటుంది. ప్రస్తుతం ఈ డిపార్ట్ మెంట్ లో స్టాఫ్ ఎక్కువగా లేదు. స్టాఫ్ పెంచవలసిన అవసరాన్ని ప్రభుత్వం గుర్తించింది. ఆ విషయంలో పరిశీలనలు జరుపుతోంది.

ఎలక్ట్రిసిటీ చార్జెస్ గురించి కూడ కొందరు చెప్పారు. పెద్ద పరిశ్రమలు ఒక వైపు ఉన్నప్పటికీ, చిన్న పరిశ్రమలకు కూడ ఎంతో ఎలక్ట్రిసిటీ ఖర్చు అవుతున్నది. నిజానికి మర ప్రాంతంలో చాలా ఎక్కువగా వవర్ (ఎలక్ట్రిసిటీ) చార్జెస్ ఉన్నవి. అవసరమైతే కొంత డబ్బు సబ్సిడైజ్ చేసి, చిన్న పరిశ్రమలకు చాలా తక్కువ రేటుకు ఎలక్ట్రిసిటీ ఇవ్వాలనే విషయం ప్రభుత్వ ఆలోచనలో ఉన్నది. ఇటీవల ఒక కమిటీని ఏర్పరచి, గొన్ని విషయాలు సేకరించారు. వవర్ రేట్ త్వరగా తగ్గించే విషయాన్ని ప్రభుత్వం శీఘ్రంగా ఆలోచిస్తున్నట్లు, మా డిపార్ట్ మెంట్ వారు ఇచ్చిన నోట్ ప్రకారం తెలుస్తున్నది. నేను కూడ ప్రభుత్వ పక్షంనుంచి వామీ ఇస్తున్నాను. స్మార్ట్ స్కేల్ అండ్ కాటేజ్ ఇండ స్ట్రీస్ కు అవసరమైన ఎలక్ట్రిసిటీని మొత్తం భారతదేశంలో ఉన్న రేటుకంటే తక్కువ రేటుకు సప్లయ చేయటానికి ప్రభుత్వము ఆలోచిస్తున్నది. ఎలక్ట్రిసిటీ చార్జెస్ తగ్గించే విషయాన్ని ప్రభుత్వము సానుభూతితో ఆలోచించగలదని వామీ ఇస్తున్నాను.

స్మార్ట్ స్కేల్ ఇండస్ట్రిస్ కు అర్థిక సహాయము చేయుటకు గాను ఇండ స్ట్రీయల్ బ్యాంక్స్ ఏర్పాటుచేస్తే బాగుంటుందని బాయ్ గారు చెప్పారు. ఇండస్ట్రియల్ బ్యాంక్స్ గురించి ప్రభుత్వం ఎప్పుడో డిసైడ్ చేసింది. స్మార్ట్ స్కేల్ ఇండస్ట్రిస్ కోరకు ఒక బ్యాంక్ ఏర్పాటుచేయాలి; హెండ్ బ్యాంక్

ఇంద్రప్రస్థా కోరలు ఒక బ్యాంక్ ఏర్పరచాలి;—అని ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. దానిని రిపోర్ట్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియావారు ఉన్నట్లేదు. ఇంకావారి, చుట్టూ రిస్కం తీసుకుంటుంటుంది. భారం ప్రభుత్వంవారి “మేము ఇంజనీరులను” అని అన్నారు. ఇటీవల— కొంత కాలానికైతే, ఇంజనీరుల ఒక ఇంజనీరింగ్ వచ్చింది. మన దేశంలోని స్కూల్ స్టూడెంట్స్ ఇంజనీరింగ్ పట్టిక, చాలా అభివృద్ధి అవసరమైన రీతి మొదలైనవి. అలాంటివి కోరుతున్నా, మన భారత ప్రభుత్వంవారు వారిని అవ్వనించారు. మన భారత ప్రభుత్వంవారు అవ్వనించగా వచ్చిన ఇంజనీరింగ్ అది. ఆ ఇంజనీరింగ్ వారు నివేదికను మన ప్రభుత్వానికి సమర్పించారు. ఇంజనీరింగ్ బ్యాంక్ ను, ఇంద్రప్రస్థా డెవలప్ మెంట్ కార్పొరేషన్ ను ఏర్పరచవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉన్నదనే విషయాన్ని వారు తమ నివేదికలో సూచించారు. ఇంద్రప్రస్థా డెవలప్ మెంట్ బ్యాంక్, ఇంద్రప్రస్థా డెవలప్ మెంట్ కార్పొరేషన్ ను ఏర్పరచవలసిన అవసరాన్ని మన ప్రభుత్వ చిట్టా గమనించుకుంటుంది. మేము ఇంజనీరింగ్ కే కారుండా, స్కూల్ స్టూడెంట్స్ ఇంద్రప్రస్థా కే కారుండా, ఇంద్రప్రస్థా డెవలప్ మెంట్ కార్పొరేషన్ ఉండాలి అనే అభిప్రాయాన్ని కూడా తెలిపారు. దానిని గమనించి, ప్రభుత్వం ఇటీవల, మేము ఇంద్రప్రస్థా కోరలు ఒక ఇంద్రప్రస్థా డెవలప్ మెంట్ కార్పొరేషన్ ఏర్పరచుకుంటున్నామని తీర్మానము చేసింది. స్కూల్ స్టూడెంట్స్ ఇంద్రప్రస్థా కే కారుండా ఏర్పరచాలి అనే ప్రభుత్వము ఒక స్కీమును కాంప్లీ చేయుటకు ఆలోచిస్తున్నది. అది ప్రభుత్వం ప్రభుత్వ కన్సిడరేషన్ లో ఉన్నది. కేవలం ఇంద్రప్రస్థా డెవలప్ బ్యాంక్, డైరెక్షన్ లో కార్పొరేషన్ ద్వారా డబ్బు ఇచ్చినంత మాత్రమున సరిపోదు; దానివల్ల ఇంద్రప్రస్థా డెవలప్ కార్పొరేషన్ ఒక మిత్రులు చెప్పారు. ఇంద్రప్రస్థా డెవలప్ మెంట్ కార్పొరేషన్ ఉద్దేశ్యము కేవలం పరిశ్రమలకు డబ్బు ఇవ్వటమే కాదు. ఇంద్రప్రస్థా డెవలప్ మెంట్ కార్పొరేషన్—అని ఏర్పరచుకుంటుంది. ఆ కేవలం డెవలప్ మెంట్ అన్న వర్క్ ను కేవలం ఒక గొప్పవిషయంగా అర్థం చేసుకోవాలి. ఇంద్రప్రస్థా డెవలప్ మెంట్ కార్పొరేషన్ స్వయంగా ఒక యూనిట్ ను ఏర్పరచుకుంటే, దానికి అవసరమైన మెషిన్ల సమకూర్చి, అవసరమైన లై సెన్సు పొంది, అవసరమైన రామెటీరియల్స్ సంతాదించుకుంటుంటుంటే తగు మార్గాలు ఏర్పరచుకుంటే—అవసరం ఉంటే, దానిని కొన్ని దినాలు రన్ చేసి, అభివృద్ధిలోకి తీసుకువచ్చి, దానిని ఇంద్రప్రస్థా ఎడల ఇంటరెస్ట్ ఉన్న ప్రైవేట్ ఎంటర్ ప్రైజర్స్ అప్పగించాలి—అంటుంటుంటే ఉద్దేశ్యము ఇంద్రప్రస్థా డెవలప్ మెంట్ కార్పొరేషన్ ఉన్నదని తెలియజేస్తున్నాను. ఇంద్రప్రస్థా కార్పొరేషన్ కొంత మార్కెటింగ్ లైట్ కూడా ప్రయోజనకరమైన కార్యక్రమము నిర్వహిస్తుంది. కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీలకు రామెటీరి

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి : అధ్యక్షా! నేను బాదుగుపాటి ఉపన్యాసాన్ని కేయదలచుకో లేదు. మిత్రులు చాలామంది మాట్లాడారు. ఈ కాలకు సంబంధించి అంతా ఒకే అభిప్రాయముతో వున్నారు. ఇండస్ట్రీస్ లో మనం చాలా చెనుకొడి వున్నామని, దానిని అభివృద్ధి పరచాలనే విషయంలో అంతా ఒకే అభిప్రాయాన్ని వెలిబుచ్చారు. దానిని ఏవిధంగా ఏవిధంగా అభివృద్ధి పరచాలనే విషయంలో అంతా ఏకాభిప్రాయానికి వచ్చి వుండక పోవచ్చు కాని industries ను వృద్ధిపరచవలసిన అవసరం వుందని అందరూ చెప్పారు. అసలు యావరేజ్ ఇన్ కమ్ 20% వుంటే మనకు 8% వస్తున్నది. దానిని ఎక్కువ చేసుకోవాల్సి వుంది. ఇప్పుడు రైతులమీద ఎక్కువ భారం వేయటంవల్ల వారు భాధపడుతున్నారు. దారిపై భాధను తగ్గించాలంటే industries ను develop చేసుకోవాలి. అనే అంతా చెప్పారు. వారు చెప్పినది నిజమే. Industries లో మనము చాలా చెనుకొడి వున్నామని, ముందుకు పోవలసి వున్నదని నిన్ననే నేను చెప్పాను. Public sector అటుంచి private sector లో మనచేకము ఎందుకు deve-

lop కావటం లేదని మనం ఆలోచించాలి. Public sector లో 18 షుగర్ ఫ్యాక్టరీలు, 5 సిమెంట్ ఫ్యాక్టరీలు, 18 టెక్స్టైల్స్ ఫ్యాక్టరీలు, A.C.S.R కండక్టర్లు ఫ్యాక్టరీలు కటి, ఎలక్ట్రిక్ ఎస్టేబ్లిష్మెంట్, స్పెషలైజ్డ్, సిగరెట్లు ఫ్యాక్టరీలు వున్నాయి. మన ఆంధ్రప్రదేశ్ లో డబ్బు లేకపోయినా ఇతర ప్రాంతాలలో డబ్బుగలవారు చాలమంది వున్నారు. వారికి Public sector లో మన state లో ఎందుకు అవకాశం ఇవ్వరాదని నేను ఆలోచిస్తున్నాను. ఇతర ప్రాంతాలలోని ప్రైవేటు ఇండస్ట్రీయలిస్టును ఆకర్షించటానికి మనము ఏమి చేయాలనే విషయాన్ని నేను వచ్చిన రెండు నెలల నుండి ఆలోచిస్తున్నాను. కొంగమండి వల్ల ఇక్కడ electric charges చాలా ఎక్కువగా ఉన్నాయని నాకు తెలిసింది. మైసూరులో చాలా తక్కువగా ఉన్నాయి. అందుచేత మన ప్రాంతాలలో ఉండే వారు, బళ్ళారిలో వుండేవారు మైసూరు వెళ్ళి అక్కడ పెట్టుకొంటున్నారు. అని నేను తెలుసుకొన్నాను. ఇటీవలనే ఎలక్ట్రిక్ ఇంజనీర్లను పిలిచి ఇతర ప్రాంతాలలో charges ఎలా వున్నాయి? మన ప్రాంతంలో తగ్గించి ప్రైవేటు ఇండస్ట్రీయలిస్టును ఇతర ప్రాంతాలనుండి తీసుకురావటానికి ప్రయత్నము చేయకూడదా? అని అడిగాను. అలా వారిని ఇక్కడకు రప్పించాలంటే కొంత కన్వెషన్ చూపించనిదే వారు రాలేమో! అందుచేత కొంత కన్వెషన్ చూపించి ప్రైవేటు ఇండస్ట్రీయలిస్టును తీసుకువచ్చే విధంగా న్యవహరించాలని ఉద్దేశిస్తున్నాం.

ఇందులో ఇంతకు ముందు ఇక్కడ ప్రైవేటరైజేషన్ తెలంగాణాలో కొన్ని industries ఉన్నవి. ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పడేటప్పటికే కొన్ని వనిచేస్తున్నవి. అవి అన్నీ కూడా బాగా వనిచేస్తున్నవని నేను చెప్పజాలను. కాని ఒకమార్దిగా వనిచేస్తున్నవని చెప్పగలను అనికూడా ఈ మూడు ఫ్యాక్టరీలేనని అనుకుంటాను. మొదటిది సింగరేణి కాలరీసు, రెండవది ఆంజాహిమిల్సు, మూడవది బోధన్ షుగర్ ఫ్యాక్టరీ. ఈ మూడు కూడ కొంత లాభములతోనే వనిచేస్తున్నవి కాని, వట్టము మాత్రము రావడములేదు అని చెప్పవచ్చు. ఇక తక్కినవి అన్నీ కొంచెము ఇంచుమించుగా చెప్పాలంటే, బాగా వనిచేయడములేదనే చెప్పాలి. ఇవి బాగా వనిచేయడము లేదంటే, ఏమి చేయాలి? ఎట్లా చేయాలి? అని consider చేస్తున్నాము. ఏమి మార్పులుచేస్తే, ఇవి revise అవుతాయి అని ఆలోచిస్తున్నాము. ఇందులో కొన్ని కోర్టులలో ఉన్నవి. ఇక కోర్టులకు చెల్లినవి మాత్రము dispose of అయ్యేటప్పటికి 10-15 సంవత్సరములో వట్టుతుంది. అందుకా ఆగవలసివస్తే, వాటిలో ఉన్న machinery అంకా తుప్పుపట్టిపోదా అన్న ఆలోచనకూడ వస్తున్నది. తరువాత నైనా ఉపయోగిస్తుందోలేదో అనే అనుమానము కలుగుతున్నది. ఇది నేను ఉత్తరేణి ఉదాహరణగా చెబుతున్నాను.

నరువాణ glass factory విషయము తెలుతాను. ఇదికూడ కోర్టులోనే ఉన్నది. ఇది తీర్మానము ఎప్పటికీ అవుతుంది? దీనికివున్న machinery చాలా మందిచే. కోర్టులో న్యాయనిర్ణయమైనా త్రి అయిన తరువాత మరల start చేస్తే పనితాగానే చేస్తుందిన్నట్లుగా ఉన్నది. దానిని అట్లాగే ఒక managing agency కి ఇచ్చి చూడటానికి అనేక అవస్థలు పడుతున్నాయి. పోనీ, ఎన్నో సంవత్సరములు కోర్టులో pending గా ఉంటే దానికంటే, ఏదో రాబీగా కొంత వారికి యిచ్చి చేసి, వీళ్ళతో న్యాయనిర్ణయము ముగించుకుని, ఆ ఫ్యాక్టరీని అక్కడినుంచి తీసుకుని వచ్చి ఒక expert సలహాతో మనము దానిని నడవగలమా అనేది ఆలోచించు కుని, ఒక నిర్ణయానికి వస్తే, దానికి compensation ఎంత యివ్వవచ్చును అనేది కూడ చూచుకోవాలి. ఇంత అని నేను అంటే, ఈ మంత్రి వాళ్ళు ఒకటై, వాళ్ళకు బాప్తిగా యివ్వమంటున్నాడు అని నా మీదకు ఆరోపణ రావచ్చు. అందువల్ల opposition party leader ను కూడ కలుపుకుని ఆలోచనచేస్తే, ఏదైనా ఆలోచనవస్తే, అందునను కూడ అందులో కాగస్పామిగా చేయవచ్చును అని అనుకుంటున్నాను. కాబట్టి ఇలాంటి చిక్కు ఒకటి ఉన్నది. ఇప్పుడు ఏదోవిధముగ ఈ factories ను revise చేసి పనిచేసేటట్లుగా చేస్తే కాగా ఉంటుందేమోననే impression నాకు కలుగుతున్నది. Revise చేయదలస్తే, కోర్టుకు వెళ్ళక ముందే చూడాలి. అటు నరువాణ చేయలేము. అవసర IV, V, VI plants కూడ వారికి పోరాడేమోనని అనుకున్నాను. ఈ విషయమును గురించి Industries Department Secretary గారితో చెప్పాను. అది ఏదోవిధముగ రాబీగా పరిష్కారము చేయండి అని అన్నాను. వారు రాబీకి వస్తే మనము కూడ ఏదైనా కొంత ఉపయోగకరముగ ఉంటే, వాటిని తీసుకుని revise చేయటానికి ప్రయత్నము చేద్దాము అని అన్నాను. నేనుకూడ దీనిని గురించి ఆలోచిస్తున్నాను. ఏమైనప్పటికీనీ, నేను మొన్ననే మంత్రిగా వచ్చాను. నాకు యింకా ఈ విషయాలను గురించి తూర్పు వడమర తెలియదు. నాకు యింకా దీని తోకులు అంకుపట్టలేదు. Industries Department ను గురించి పూర్తిగా తెలుసుకోవాలి. ఈ విధము వచ్చేలోపల నాకు తెలుసులేక, పరిశీలన మాత్రమే చేస్తున్నాను. ప్రస్తుత పరిస్థితులలో ఈ Industries ను గురించి ఏమి చేయాలి అనేది అర్థము కావడములేదు. కాని ఒక్కొక్క విషయమును గురించి తెలుసుకుని వీలు అయినంతవరకు notes మాత్రము వ్రాసుకున్నాను. ఇదిగాక యింకను opposition వారితో consult చేయవలసి యున్నది. దీని విషయములో వారితో discuss చేసి, వీలుగాఉంటే వారినికూడ తీసుకునిపోయి చూపించడము మంచిదని అనుకుంటున్నాను. ఉత్తరోత్తరా ఏలాంటి అనుచూకాలు, అభిప్రాయాలు రాకుండా చేసుకోవాలని నా అభిప్రాయము. ఇలాంటి

దాలు పెన్సి అని పంపిణీ చేసే పనులు చేపట్టాలి. కాల్షి, లాల్ ట్రాచిటెంట్ మొదలైనవి పంపిణీ చేయాలి.

శ్రీ కల్లూరు సుబ్బారావు : మీరు ఆ విధంగా ఉన్నప్పుడు, పానీయ నీరు !

శ్రీ పి. సుందరయ్య : మంత్రిగారు ఆ విధంగా ఉన్నప్పుడు మీ అభ్యంతరము లేదు.

శ్రీ ఎ. పి. సుబ్బారెడ్డి : ఇవే ఇందులో ఉన్న విషయములు. కొంతమంది నక్కులు మాట్లాడుతూ కేంద్రప్రభుత్వాన్ని అడగడములేదా, మనకు గా factories, plants కావాలని మీరు చారిమీద తగినంత pressure తీసుకు రావడములేదు అన్నట్లుగా ఆరోపించారు. కేంద్రప్రభుత్వమువారిని fertilizer factory కావాలని అడిగియున్నాము. శరువాక Electrical Equipment factory కావాలని అన్నాము. Iron and steel plant ను కూడ అడిగాము. Low Temperature Carbonization plant అడిగాము. Diesel Engine factory అడిగాము. శరువాక Aorchings and Structural Carbon Block Plant అడిగాము. News Print Factory అడిగాము. ఇంకను Pharmaceutical Plant అడిగాము. ఇవి అన్నీ కావాలని అడుగుతూ వస్తుంటే, "మీ విషయము మేము మనస్సులో పెట్టుకున్నాము. సమస్యలు వచ్చినప్పుడు మీరు కోరినవి అన్నీకూడ మేము consider చేస్తాము" అని చెబుతూ వస్తున్నారు. తీరా అన్నీ settle చేసేటప్పటికి మనము దోక "ఆ యా అంకా అయిపోయినదే! ఇంకా కొంచెము ముందుగా రాకపోయినారా? అంకాకూడ ఏ కెంగాల్ లోనో, ఏ బీవోల్ లోనో ఇంకా ఎక్కడనో fix up చేసి ఉంటారు. మనము పెళ్ళేటప్పటికి అంకా అయిపోయింది. ముందుకు వెళ్ళి ఆలోచిస్తాము" అని అంటున్నారు. ఈలాంటి సమాధానములు చెప్పడము మనము చూస్తున్నాము. ఏ మైనప్పటికీనీ Iron and steel plant మరియు IV plant కోసము ప్రయత్నిస్తున్నాము. దానికి జవాబు వస్తుందని అనుకుంటాము. మనకు వచ్చిన latest information ను బట్టి బహుళ ఈ రెండు అయినా మనకు వస్తాయని అనుకుంటాను. డబ్బు అడిగితే ఇదివరకే ఖర్చు అయిపోయినది ప్రస్తుతము డబ్బు లేదు. డబ్బు వచ్చినప్పుడు విచారిస్తాము అని చెప్పడము కనబడుతున్నది. ప్రతి ఒక్క plant విషయములో కూడ ఇదేమార్పిడి జవాబులు ఇస్తున్నారు. కాబట్టి ఈ Industries ను గురించి ఒక Non-Official day నిర్వహించి ఒక్కడే ఎంపిలీలో చర్చించాల్సిన మనము అందోళన చేస్తున్నాము. ఇక్కడ ఆంధ్రప్రదేశ్ లో కూడ మనము ఏదీని కోరుతున్నాము అనేట్లుగా కోరుకుంటున్నాము. మనము కేంద్రమువారిని అడిగినప్పుడల్లా,

బహుళః మనకు యిచ్చకుండా నిష్పించుకోటానికి యిట్లు Technical Objections raise చేశారనుకుంటాను. పైగా వర ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఎక్కడ పెట్టడానికూడ పరిశీలించి అన్నంత సులభతరముగా చేసి ఢిల్లీ దాకా పంపాను. చాలామటుకు ప్రాంతీయ అవగాహన. మా State లో పెట్టాలంటే మీరు ఏ ఏ conditions కావాలని మీరు అడగండి. మీరు ఎవరి water, ఎలాంటి water కావాలని, మీరు ఎలాంటి temperature కావాలని, ఈ విధముగ పలువిధములుగ అడిగాను. మన ఆంధ్రప్రదేశ్ లో కావాలని నంత ఎండ, నీరు ఉన్నది. నీరు కావాలంటే, నీరు ఉన్నది. ఎండ కావాలంటే, ఎండ ఎండేనా ఉండే ప్రదేశము ఉన్నది. అని కూడా చెప్పాను, ఇది అంతా చెప్పి మీదట వారు కమిటీవారిని పంపించారు. వారు వచ్చారు. చిట్టచివరికి మనకు చెప్పింది వారికి నచ్చింది. సనత్ నగర్ లో ఎర్పాటు చేశారు. బహుళః ఆ Synthetic Drug factory కూడ ఇక్కడనే పెట్టడానికే బహుళముగా గమనించి కూడ వస్తుందనుకుంటాను. అక్కడ ఢిల్లీలో ఉన్న Liosan officer మన పరిస్థితులు అన్నీ తెలుసుకున్న మీదటనే ఎన్నో అడ్డంకులు పుడుతూ ఉంటారు. ఇందులో మనదే కొంతలోపము ఉంటే ఉండివచ్చు. ప్రభుత్వము దానికోసము కొన్ని resolutions పెట్టి, pass చేసి, central government కు పంపితే కూడ మంచిదే ననుకుంటాను.

శ్రీ పి. సుందరయ్య : ఈ Budget Session అయ్యిపోయినది. ఒక రోజున సాయంకాల సమయంలో ఈ శీర్షానాలను తీసుకుని రాగోగులూగు. దానిని మనము అందరము ఏకగ్రీవముగ అంగీకరించాలి. పైగా మన State-Government మీద ఏలాంటి నిర్లక్ష్యభావం Central Government వారు కనబరచు చున్నారో కూడ చర్చలద్వారా తెలియజేయాలి. Pass చేసిన శీర్షానాలను పంపుదామనీ అంటున్నాను. ఆ శీర్షానాలను ప్రభుత్వము తరపున అని కాకుండా, ఈ ఎసెంబ్లీ తరపుననే పంపుకున్నట్లుగా చేద్దాము. ఇదివరకు కూడ సంతకరెడ్డిగారు కూడ ఇలాంటి ఆందోళన ఇక్కడనుంచి పోవడము అవసరమని కూడ చెప్పారు. అందువల్ల ఆ శీర్షానాలను త్వరగా తయారుచేయించి తీసుకుని వచ్చి ప్రవేశ పెట్టవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎ. పి. మహ్మద్ రెడ్డి : ఈ శీర్షానాలను పంపించే విషయములో వాణిమి అభ్యంతరము లేదు. Opposition వారు అందరి వసాయముకూడ కావలసినదే. Madras State కు machine tools plant కావాలని అనుకున్నప్పుడు వారు కూడా ఇట్లాగే resolution pass చేసి పంపిస్తే వస్తుందని అనుకున్నారు. ఈ resolution pass చేసి పంపే విషయములో మనమే defaulters గా ఉన్నామని మనకు తెలుసుకున్నాను. అందువల్ల ఇలాంటి resolutions ద్వారా మనకు

ఏవీపి కావాలి. అంతా పట్టి, ఇక్కడ ఎంపీల్లో pass చేయడము, తరువాత papersలో యివ్వడము అవసరం. ఈ విధముగానే మరి దృష్టిలోకి తీసుకొనిపోవాలి. ఇంకా ఈ దశ ఎంతదూరమై అవుతున్నాను. కాని మన ముఖ్యమంత్రిగారు పట్టి అని అంటున్నారు. ఈ విధముగా చేయడము hunger strike అస్తున్నట్లుగా అవుతుంది. Papersలో కూడా పెద్ద పెద్ద అడరాలతో heading వస్తారు. ఈ విషయములో మేము Leader of the opposition తో ఎక్కిరిస్తున్నాము. కాని పరిష్కారములే గాని పరిష్కారం అడిగితే ఇలాంటి విధముగా మనము చేయకూడదు. పట్టి ప్రభుత్వమేమిది గండితెచ్చరాని సలహా ఇచ్చారు. పట్టి వారు వచ్చి అన్నారని నేను ఊహిస్తున్నాను. వారు ఇచ్చిన సలహా కూడా మంచిదే గనుక మేము మరి పట్టికూడా పోటించాలి. ఇలాంటివి ఇంకా కొలా ఉన్నవి. అంతా పట్టి అడిగింటిదమ్మనా ఎయిగలరా అంటే leader గారు ఎమీ చేయకూడదన్నారు కాబట్టి నేను leader గారి అభిప్రాయంతో ఎక్కిరిస్తున్నాను. మనకు industries చాలా కావాలి. బహుళా pressure on our land వగైరాలి అనుకొన్నా, industries develop చేయాలి.

(Mr. Speaker in the Chair)

శ్రీ వావిలొం గోపాలకృష్ణయ్య : Air Craft Factory ఇక్కడ పెట్టాలని అనుకొన్నది పూనాకు తీసుకొనిపోయారనేది నిజమేనా?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి : ఎవరో అమెరికన్ కంపెనీవారు వచ్చి చూచిపోయారు. ఆ కంపెనీని ఇండియాలో allow చేద్దామా వద్దా అనే విషయంలో Central Government ఇంకా తీర్మానానికి రాలేదు. బహుళా ఆ కంపెనీ వాళ్లు private sector గా ఇక్కడ వాళ్ల factory పెట్టుకోవాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నట్లు ఉన్నది. తరువాత Singareni Collieries దగ్గర Low Temperature Plant ఒకటి పెట్టాలని ప్రైదరాబాదు గవర్నమెంటు చాలా దినాలనుంచి అనుకొంటూ ఉండినది. Research Laboratories తనన్నీ అక్కడ ఉండాలని వాళ్లు recommend చేశారు. దాన్ని Central Government వారు ఒప్పుకొన్నారు. దాన్ని develop చేయడానికి కొన్ని కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెడుతున్నాము. దానికి ఖర్చుపెట్టేదాంట్లో ఈ Capital కూడా అప్పుడే develop చేయవలసినది వాళ్లు అడగబట్టి, అది కూడా వస్తున్నది. ఈ forges గురించి ఒక అమెరికన్ కంపెనీకి ఇటీవలే licence ఇచ్చినారు. ఆ కంపెనీవాళ్లు ప్రైదరాబాద్ లో factory పెట్టాలని చాలా దినాల నుంచి ప్రయత్నం చేశారు. తరువాత బొంబాయిలో కొంతమంది అక్కడ పెట్టలే

వాళ్లకు shares ఇస్తామని వ్యవహారం చేస్తూ ఉండినారు. ప్రాధికారానికి పట్టినట్లయితే మన గవర్నమెంటు కూడా కొన్ని shares తీసుకోవాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నది. అది నిచారణలో ఉన్నది. బహుశా అది ఇక్కడ పెట్టడానికి ఏమి చేయవలసియుంటుందో అది చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము. చేసినై నడంలా చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము. దీని విషయం నిన్న మాట్లాడిన మిత్రులతో చాలామంది మాట్లాడారు. ముట్టమొదట సగ్యనారాయణగారు మాట్లాడారు. వారు మా మీద చాలా కఠినంగా ఉన్నట్లున్నది. ప్రైవేటు చింది వరకు ఒకటే సంగీతమన్నారు. మా దగ్గర ప్రైవేటు చింది వరకు ఒకే సంగీతము ఉండనే ఉండదు. ప్రైవేటు ఒక సంగీతం ఉంటే, గ్రేండ్ ఒక సంగీతం, మధ్యలో ఇంకొక సంగీతం ఉంటుందిగాని ఒకే సంగీతం ఉండనే ఉండదు అని చెప్పుతున్నాను. మేము ఏదో 4 కుంటిసాకులు చెప్పుకామని, Center సహాయం చేయడంలేదు అనో, లేని Finance Corporation సహాయం చేయడం లేదనో అంటున్నామని అన్నారు. తరువాత ఈ నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు, ఇది ఒక white elephant, మన plan దిబ్బ అంతా తిని వేస్తుందని అన్నారు. అది నిజమే. తరువాత ఇంకర రేఖల నుంచి సహాయం తీసుకోడానికి constitution అడ్డము రాదు అన్నారు. నిజమే. జర్మనీ గానీ, అమెరికా గానీ, రష్యా గానీ, ఎవరు తక్కువ రేటుకు ఇవ్వకలిగితే, వారి వద్ద తీసుకోడానికి ఏదో ముఖాడా కాదనదు. కాని Provincial Government వారు అడిగితే, వారు జవాబు చెప్పరు, మీ Central Government ను అడిగి వారిని ఒప్పించుకోని మా దగ్గరకు రండి అని అంటారు. ఏదో కొత్తవిచ్చగాని మాదిరిగా అటువంటివి కొన్నికొన్ని చేసినాను. అలాంటివి కొన్నికొన్ని చేసినప్పుడు, ఏమీ జరగలేదని ఒకవైపు చెబుతూ, నేను చేసినానని మరొకవైపు చెప్పుతున్నారు.

శ్రీ పి. వత్సవారాయణ : Survey అరిగి పలానిది ఉన్నదో లేదో, దాని availability తెలుసుకోవడం వరకే నేను చెప్పాను. Arrangement చేయడమనేది ఆశీర్వాచనముతోలే జరుగుతుంది. Arrangement చేయించుకోడానికి పరచాలేదు. ఊరికే enquire చేయడానికి పరచాలేదు.

శ్రీ ఎ. పి. మద్దారెడ్డి : Enquiry చేసినప్పటికీ, Central Government ఒప్పుకోవాలి. దానికి అందుకే ఈ trade చాళ్ళందరినీ కనుగొన్నాను. కొంపమండి చాళ్ళ రేఖలనుంచి వచ్చి ఇక్కడ దిబ్బపెట్టి ఇక్కడ industries develop చేయడానికి సిద్ధంగానే ఉన్నారు. అయితే Industrial policy అలా ఉన్నది. (Interruption).

Mr. Speaker : Let there be no disturbance. It is a reply but not discussion.

శ్రీ ఏ. సి. మధ్వాకెట్టి : Private individuals విషయంలో కూడా Central Government licence కి పైనే వాళ్లు industries పెట్టగలరు కాని లేకపోతే పిలువరు. సేను ఈ industry పెట్టదలచుకొంటే, వెంటనే పెట్టడానికి పిలువరు. licence తీసుకోవాలి. ఆ licence ప్రకారం చేసుకోవలసిందే గాని ఇష్టంవచ్చినట్లు చేయడానికి పిలువరు. కనుక అందరు కూడా, మేము కూడా మన industries ను develop చేసుకోవాలనే ఉద్దేశంతోనే ఉన్నాము. Industries ఎలా develop చేస్తే బాగుంటుందో, ఆ విధంగా ప్రయత్నం చేయడానికి సేను వెనుదీయవని చెప్పుకున్నాను. తరువాత చెన్నా రెడ్డిగారు, బోధన్ Sugar Factory గురించి, పరువాత రెండవ plan లో మూడవ plan లో మరకు రావలసినంత దబ్బు రావడంలేదని చెప్పుకున్నారు. బోధన్ Sugar Factory లో మొన్న ఒక break down వచ్చింది. దాన్ని గురించి విచారణ చేస్తున్నట్లు లేవన్నారు. ఆ break down గురించి కూడా విచారణ చేస్తున్నామని, అయితే ఆ విచారణకు ఎవరినో కాకుండా, వెంటనే క్లిష్టయ్యారు లాంటి experts ను, పెద్దవాళ్ళను వేసి enquiry చేయించవలెను. Break down వస్తే, దానిని చాచిపెట్టుకొంటే లాభములేదు. "తప్పకుండా దానిని విచారణచేసి, మరల అటువంటిది జరుగకుండా చూస్తాము. ఆ విషయంలో enquiry చేయించడానికి ఒక కమిటీ వేయాలని ఉన్నాము. మరల అటువంటి break down జరగకుండా ఏమిసీయాలో ఆ విధంగా చేసుకోవడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము. అందువల్ల ఏమి విచారణ చేయడంలేదు అని చెప్పడం ధర్మంకాదు." తప్పకుండా ఆ విచారణచేసి, ఎవరు break down కు కారకులో ఎవరిది లోపమో, వారిని punish చేయడానికి వెనుదీయము అని మీకు మనవి చెప్పున్నాను. బోధన్ Sugar Factory లో sugar cane crushing తగ్గిపోయిందని దాని efficiency తగ్గిపోయిందని చాలా మంది చెప్పారు. Private factories కంటే మన factory మూడింతలు చెడ్డది, అయినప్పటికీ కూడా private factories లో 40 లక్షలు వస్తుఉంటే, మన Government Factory లో 35 లక్షలే వస్తుందని చాలామంది చెప్పారు. దానిని గురించి పరిశీలన చేస్తాను. Private factory కంటే మన factory లో బానిసవేట్లు తప్పకుండా ప్రయత్నం చేస్తాము. ఇంకా కొంత మంది మిత్రులు private industries అంటే సర్వరాయమిల్లు, సర్వరాయడు మిగ్గిఫ్యాక్టరీ ఇవి చాలా త్వరగా పైకి వస్తున్నాయి. Co-operative Factories ఆ విధంగా రావడంలేదు, దీనికి కారణం ఏమిటి అని అన్నారు. Co-operative Factories విషయంలో, అయ్యా మీరు ఇంత share capital ఉండంటే, 10 వేలో, 10 లక్షలో ఉండండి అంటే, అది జరగదు. ఎవరు ధాటికి ముందుకురాదు, అదే private factory లో అయితే indust-

rial అయితే, ఏదో నంటాలుపడి ఎక్కడో 10 లక్షలు తెస్తాను, సహకార finance corporation నుంచో గవర్నమెంటు నుంచో కొంత డబ్బు ఎంత రాగలదో అంత తెచ్చుకొంటారు. Rule ప్రకారం, ప్రయివేటు వ్యవస్థలు ఇంత పెట్టుకొనాలి అని ప్రభుత్వము అంటుంది. దానికి ఒక లక్ష నన్నువైనా గాని ఒప్పుకోదు. Co-operative factories లో వ్యవస్థలు share capital పెట్టుకోవడానికి అంత ముందుకు రారు కాబట్టే, దానిని ప్రోత్సహించడానికి ఈ సంవత్సరం వాటిలో కొంత తక్కువగా వారు ఉండినప్పటికీనీ, చాళ్ళను రావలసింది ఇచ్చేసి చాళ్ళను encourage చేస్తున్నాము. అందువల్ల ప్రైవేటు ఫ్యాక్టరీవారికి ఎట్లా వచ్చింది అంటే డబ్బు ఉంటే అన్నీ వస్తాయి, కో-ఆపరేటివ్ సంస్థలు షేర్ కేపిటల్ వనూలు చేయగలిగితే యిస్తారు.

శ్రీ పి. నర్రాజారాయణ : అల్లాగ్ మెంట్ చేసిన సరువాతకూడ నాలుగు ఏండ్లు ఆలస్యమయింది.

మిస్టర్ స్పీకర్ : Speaker అనుమతి సేసే మాట్లాడాలి. ఏదైనా మాట్లాడ వలసి ఉంటే నాతో చెప్పండి.

శ్రీ రాజా యన్. సూర్యనారాయణ రాజు : అధ్యక్షా, ఒక చిన్న విషయం తమ సెలవు అయితే మాట్లాడతాను. 10 లక్షల రూపాయలు పేరు ధనంతో కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీ float చేస్తే ఫ్యాక్టరీ యిస్తామన్నారు. ఈ సంవత్సరం Sugar factories నాలుగు యివ్వడానికి decide చేశారు. కాని ఆ నాలుగురూ float చేయలేదు. మేము విశాఖపట్టణం జిల్లాలో కొత్తకోటలో ఒక ఫ్యాక్టరీ పెట్టడానికి 10 లక్షలతో ఒక సొసైటీ float చేస్తాము, మీరు ఆర్డర్లు యివ్వండి, ఇప్పుడు ఆ నాలుగు సొసైటీలు ముందు ఫ్లోట్ చేస్తే మాకువద్దు, మూడవ ప్రధానిక మొదటి సంవత్సరంలో మాకు preference యివ్వండి అని అడిగితే మాకు యింకా అనుష్ఠా యివ్వలేదు. దయయించి మాకు ఆ chance యిస్తారా?

శ్రీ ఎ. పి. మల్లాది : మా అఫీసుకువచ్చి కనుక్కుంటే అఫీసరును పిలి పించి rules and regulations చూస్తాను. ఇంకా నాలుగు ఫ్యాక్టరీస్ యివ్వ డానికి అవకాశం ఉన్నా. యివ్వాలనే ఉద్దేశం ఉన్నవాడిని, ఏమంటే తప్ప ఉండ యిస్తానని చెబుతున్నాను.

శ్రీ కో-ఆపరేటివ్ మిగర్ : ఫ్యాక్టరీ అంటే రదిమంది కలిసి చేయాలి. నది మట్టి తవ్వాలంటే కొంత ఇంవెస్ట్ ఇవ్వాలి. నిజామాబాదులో కో-ఆపరేటివ్ ఫ్యాక్టరీ యివ్వలేదని అంటూ దావర్ చౌమ్యేగోనాల్, అను

గంటూ, చెప్పినారు. నచ్చినంత యిస్తున్నాము. ఒకప్పుడు సెంట్రల్ గవర్నమెంటు కొన్ని ఫ్యాక్టరీల యిచ్చిన వరుసాన అవి ఎక్కువైనవని ఇకముందు ఇచ్చబలేదని అంటే సముచిత మెండు తీయలేదోయోము. వరుసాన దానిని సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ రిలాక్స్ చేశారు. Co-operative కే కాదు, individuals ను కూడ యిస్తామని చెప్పిన వరుసాన మావద్ద ఉన్న అప్లికేషన్లు రికమెండ్ చేసి పంపాము. నిజామాబాద్ ఫ్యాక్టరీ కే కాదు, చంద్రగిరిలో ఒక ప్రైవేట్ ఫ్యాక్టరీ పెడతామంటే దానినికూడ వసిస్తున్నాము. కేంద్రంవారు మళ్ళీ ఇస్తామంటున్నారు కాబట్టి ఎవరిపై నా సరే ప్రైవేటుయినా సరే, కో-ఆపరేటివ్ సంస్థ అయినా సరే encourage చేయడానికే ప్రభుత్వము సిద్ధముగా ఉన్నది. ప్రాంతీయ విభేదము లేకుండా, ఇండిస్ట్రీస్ డెవలప్ చేయుటకు ఏ ప్రాంతంనుంచి వచ్చినా సరే ప్రభుత్వం సహాయం చేయుటకు సిద్ధముగా ఉన్నది. ఇండిస్ట్రీస్ డెవలప్ చేసుకోవాలి. ప్రాంతీయంగా డబ్బు దొరకనప్పుడు ఇతర ప్రాంతాలనుంచి డబ్బు తెచ్చుకొని చేసుకోవాలిగాని ప్రాంతీయం అనే ప్రశ్న లేదు. కొందరుచెప్పారు, డైరెక్టర్లును వేసేటప్పుడు యంతర ప్రాంతాల నుంచి కూడ తీసుకువచ్చి వేస్తున్నారు. అది మంచిదికాదు అని అన్నారు. ఇతర ప్రాంతాలనుంచి అయినప్పటికీ experts గా ఉన్నవారిని డైరెక్టర్లుగా తెచ్చుకుంటే ఉప్పు అవుతుందా? తప్పకుండా అటువంటి వారిని తెచ్చుకొని పరిశ్రమలను ఎక్కువ ప్రోత్సాహంతో నడుపుకోవాలి. I. A. S. వారిని వేస్తే administrative గా, ఇన్ని గంటలు పనిచేస్తున్నారా, లేదా, యాల్పుప్రకారం బరుగుకోందా, లేదా అనేది చూస్తారు. కాని ఎవరు లోటుగా పనిచేస్తున్నారు, ఎవరు పని చేయుటలేదు అనే technical aspect వారికి తెలియదు, అందు వల్ల తప్పకుండా experts ను వేసుకోవాలి.

శ్రీ పిల్లంమర్రి వెంకటేశ్వర్లు : ఇతర రాష్ట్రాలనుంచి ఇంజనీర్లు తెచ్చుకోకూడదని కాదు, I. A. S. వారివే వేయాలని కాదు. కొంతగా ఎరువులఫ్యాక్టరీ పెట్టుకుంటూ డైరెక్టర్స్ గా మెజారిటీ నంబర్లో non-Andhras ను తెచ్చారు. డైరెక్టర్లును వేసేటప్పుడు మెజారిటీ యితరులకు యిస్తే ఏమవుతుంది?

శ్రీ ఎ. వి. సుబ్బారెడ్డి : పెర్మిటెడ్ ఫ్యాక్టరీకి రామస్వామి మొదలి యార్ గారు డైరెక్టర్లుగా కావడానికి ఒప్పుకొన్నారు. అటువంటి economists విదేశాలన్నీ తిరిగినవారు. ఇటువంటి పెద్దపెద్ద ఫ్యాక్టరీల నిర్వహణలో అనుభవం కలిగినవారి సలహా beginning stages లో మనకు కావాలి. అటువంటివారిని తెచ్చుకోమటలో తప్పు ఉన్నదని అనుకోమటలేదు. 25 కోట్లు కేపిటల్ తో ఫ్యాక్టరీ పెట్టుకొంటున్నా మనము కొంతడబ్బు పెట్టాలి. సెంట్రల్ గవర్నమెంటు ఖండి కొంత తెచ్చుకోవాలి. Shares call for చేయాలి.

జైల్లో ఉన్నావా? పెద్ద ఎత్తున పనిచేసావు? అలాంటిది. కాబట్టి ను
 కంకా ఫ్యాక్టరీని సవరించాలనే ప్రయత్నం ప్రభుత్వం చేసినది కాదు.
 వసూలు అవుతుంది. గుంటూరులో వారికి ఎంత ప్రాంతం ఉంది? అది
 ఎట్టుకోవాలిగాని సుబ్బారెడ్డిని, పట్టాభిరామారావుగారిని అరెస్టు చేసి
 నలుగురు మంత్రిలను కుట్రలో అడ్డుకుని, అందుకల్లా వారికి నష్టము.
 మనకు Industrial Development Corporation ఉన్నది. మనకు పరిశ్ర
 మలను ఎట్లా develop చేసుకోవాలో concrete గా suggestions మిమ్మ
 ఘలానా మాదిరిగా develop చేయాలని కేంద్రం ది ముఖ్యమంత్రికి
 తులై పరిశ్రమలు ఉన్నాయి కావాలి, మనకు industries లేవు, ఏదైనా పరిశ్ర
 మెంటు మనమీద సవరికల్లి ప్రతిమ చూపిస్తున్నది అని భయపడుతున్నాం. అది
 విమర్శలు కాకుండా concrete suggestions ఇవ్వాలని కోరుకున్నాను.
 ప్రైవేట్ సెక్టార్లో పరిశ్రమలు ఎందుకు రావడం లేదు? మన దేశంలో ఉన్న
 ఆలోచనావిహీనతను చూపుతున్నది నిపుణులను ఎవరి సుఖాని అలాంటిది
 కాకుండుంది. ప్రైవేటు సెక్టార్లోనుండి మనకు ఎంతో మిగిలితాయి, వారు
 దొంగతనం చేసి దానిని అమ్మి అమ్మినా ఉంటుంది. అలాంటిది కాదు.
 ఒక్క ప్రైవేట్ మిగిలిత industrialists ఉన్నారా, అది ఎక్కువైతే మిగిల్
 గలుగుతాము అనేది అలోచిస్తున్నాను. (Interruption). అందుకల్లా మన
 రాష్ట్రంలో పరిశ్రమాలివ్వడానికి ఎవరంగా ఉన్నా వాగుంటుందో మనము
 ఆలోచించి ఏదన్నాముగా వని కేంద్రం ఇప్పుడు అడుగు లేదు. ఒకరిమీద ఒకరి
 వారు చేస్తారు, మనము పోయిగా ఉండవచ్చును అని భయపడతా మనము
 కము ప్రయత్నముచేయాలి. గౌరవ సభ్యులు ఎవరైనా సరే ఒక ప్లాన్ గాని,
 ఒక మార్గం గాని, ఏదైనా వారు ఇప్పుడు చేస్తున్న విధానం చేయిస్తాను. అది
 కాకుండాపోతే దానిమీద దిపాల్పంతులయ్యగారు views ఇవ్వాలని చెబుతాను.
 కాకుండా దానిని గురించి ప్రయత్నము చేస్తామని చెబుతున్నాను, మందరి ముగ్గు
 గారు చెప్పిన proportion కాగానే ఉన్నది. కానననననన పరిశ్రమలమీద
 ఒక తీర్మానం పెట్టి ఒక గంటసేపు చర్చించి దానిని కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పంపి
 కాకుండుందని చెప్పారు. నాకు ఆశ్చర్యం లేదని చెప్పాను. అధ్యక్షులవారిలో
 మాట్లాడి ఒక గంటసేపు దానికి allot చేసి discussion జరిపి అందరం
 ఏకగ్రీవంగా pass చేసి పంపిస్తాము.

అంధ వేవరు మిల్లును గురించి చెప్పారు. జపానువారికి అందు
యిట్లాదు. పెండరు పెట్టకపోయినా వారికి యిచ్చారు అన్నారు. వారు
పెండరు లేకుండా పెట్టినారు. ఆ పెండరును దీనినది చేసినది మన గవర్నమెంటు
చేదు. పెట్టకపోయినా పెంటు. వారు వారి నిపుసులతో పరిశీలించి పంపిన

గిపోట్టు ఉన్నది. బహుముఖాలిది 4.9 శాతం అని, సరుకోమవి డ్రైడింగ్ యిస్తామని ప్రాజెక్ట్ గుర్తించబడుతుంది. దీనిని బహుముఖాలిని గవర్నమెంటు యిచ్చింది. అని బాధించింది. ఇంకొక పక్క మంచి మేషిన్ ఉండినా నీసేపేర్, పేరిడ్ మిష్టాకం. ముఖ్యమంత్రిగారు finalise చేశారు. ఆ మేషిన్ల సమాచారము బాలో తలిచింది. వాటూ తలిచింది. ఇంకొక పక్క మంటువారు బాలో నిపుడు బాలో తలిచింది అని lowest quotation అని బహుముఖాలి చేతి పడింది.

Newsprint సరఫరా అయ్యేది, అది ముగిసే ఫ్యాక్టరీలోని 20 ఏకరాలను కొనుగోలు చేసి ఫ్యాక్టరీలోకి వ్రాసుకుంటున్నాము. గాను అప్పటికి కొంత సమాచారం కొంత సరఫరా అవుతుంది. ఇంకా కావాలంటే పంపిణీనాల్గు బానిగోనుండి మంచి paper నుంచి newsprint చేయడానికి పనిచేస్తుంది. దీనిని ద్వితీయ జర్నలిస్టుల రిపోర్ట్ వచ్చినది. ఆ రిపోర్ట్ ను బాలో తలిచింది. ఆ రిపోర్ట్ కాగానే quotations పలికి, ఎవరిది మంచిగా ఉంటే, ఎవరిది సరేగా ఉంటే వాళ్ళది accept చేసి తొందరగా స్ట్రీమ్లోకి వేసు అమ్మిస్తాను. Andhra Paper Mills లో యిప్పుడు 60 ఏకరాలను వయారు చేస్తున్నారు. Third five year plan లో 100 ఏకరాలను వయారులోకి provide చేసి ఉన్నదని నేను మనవిచేస్తున్నాను. Caustic soda plant గురించి చెప్పారు. ఇంకముందు extension of Andhra Paper Mills లో అది combined subject గా ఉన్నది. దానికి సంబంధించి Central Government నుంచి ఒక communication వచ్చింది. "ఈ small plant లో నష్టం వస్తుంది. లాభం లేదు. దీనిని chemicals అయిదు చేసి వాళ్ళదగ్గర కొనుక్కుంటేనే cheap గా ఉంటుంది. ఇందువల్ల యిది మంచిదే అది పెట్టమని" records లో ఉన్నది. ఆ records నేను చూచాను. అది పెట్టకూడదని కాదు. పెద్ద plant ఎక్కడైనా పెడదామంటే వాకు అక్షేపం లేదు. "Attached plant for the use of the paper mills" అని ఇంకముందు ఆ estimates లోనే combined గా ఉన్నది. "అది మనకు గిట్టదు. మంచిది కాదు" అని Central Government కూడ ఉద్దేశించింది. దానిని కూడ నేను చూచాను. అందువల్ల నే దానిలోనుంచి తీసి private sector కు allow చేసినారు. అది చిన్న plant గిట్టదు అని Central Government advice యిచ్చినందువల్ల నే మన గవర్నమెంటువారు చేశారు గాని ఎవరో ఒక private individual ను encourage చేసి దానికోసం మన licence వదులుకొని అందుకు యిచ్చాము అనే రోదదీ లేదు. జరిగింది యిది.

ఇది లాభం లేదు. నష్టం వస్తుందని వారు definite గా చెప్పిన దానికన్న ఎటు అరిగింది గాని—

శ్రీ పి. సుందరయ్య : రాష్ట్రమంతటా private స్వర్ణశీటలు ఉన్నాయి. లేదా అనే నమస్కరణ. Caustic soda factory రాజమండ్రి పేపర్ మిల్లులో integrate అయిఉండి, state Government sector లోనే దానిని continue చేసినట్లయితే అదనంగా లాభం వచ్చే అవకాశాలు ఉన్నప్పుడు private గా ఇవ్వమని కేంద్రప్రభుత్వం advice ఇవ్వడం వచ్చు. ఆ advice ను ఈ ప్రభుత్వము అంగీకరించి ఉండాలి నది కాదు. దానితోనూ fight చేసి ఉండాలి నదని మా point.

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి : అది గిట్టదు. నష్టము అని చెప్పితే వినడానికి వీలైనా గాని ...

శ్రీ పిల్లంపల్లి వెంకటేశ్వర్లు : Future లో 100 ఏళ్లు ఉన్నదని అనుకుంటే అవకాశం ఉన్నది. ఇక్కడ Paper mill ను కాపలా ఉన్నది. ఇన్ని ఉన్నప్పుడు అది economic గానే run చేసి ఉండేవాళ్ళు Public Sector లోనే. అట్టే పెట్టిఉంటే, అలా కాకుండా State Government ను ఉండే ఏదోమైనా వరకులు వీరికి లేకుండా మీరు నయారంటే నీవని మేము కొంటాం అని ముందు వామియిచ్చి చేయడం అనేది సరియైనది కాదు. The reasons given are not correct.

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి : అప్పుడు ఉండే మంత్రవర్గం తీసుకున్నాను ఆ view. అందువల్ల ఆ view correct అనే నేనుకూడ అనుకుంటాను. Public Sector లో పెద్ద machine పెట్టి లాభం వచ్చేటట్లుగా ఉంటే Public Sector లోనే తెచ్చుకుంటామని చెప్పుకున్నాను, కలెక్టరేట్ లో ఏమిటో అయింది. బొంబాయిలో ఏమిటో అయింది. మద్రాసులో ఏమిటో అయింది అంటారు. Irrigation Plans వాళ్ళకు జాప్తిగా ఉండవేమో (interruption) ఇంకా జాప్తిగా ఉండవు. కొద్దిగా ఉంటాయి, అమ్మిగతా amounts కూడ industries కే ఖర్చు పెడుతూ ఉంటారు.

శ్రీ పి. సుందరయ్య : కలెక్టరేట్ లోను, బొంబాయిలోను ఆంధ్రప్రదేశ్ లో Irrigation కోసం State Sector లో పెట్టిన దాని కన్నాకూడ అదనంగానే D. V. C. Corporation కోయినా మొదలగు అన్నింటిలోను ఖర్చు పెడుతున్నారు. దాని కన్నా వేరే కాదు.

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి : Plan amount లో రావడంలేదు. ఏకే Company లో ఉండి అయిపోయింది అనుకుంటాను. Andhra లో కూడ అదే

అనుకుంటారు. Plan amount లో కాకుండా some Russian Companies American Companies constructing one...

శ్రీ పి. సుందరయ్య : కాదు. Plan amount లోనే, State sector లో మాత్రమే అదనంగా ఖర్చు పెట్టినవంగతి నేను చెబుతున్నాను. Private sector నుంచి కాదేకాదు.

శ్రీ ఎ. పి. సుబ్బారెడ్డి : నాడు తెలిసినంతవరకు యిటువంటివన్నీ State Sector లోనే జరుగుతూ వారు. మనం కూడా నాగార్జున సాగర్ ప్రాజెక్టును State Sector లో జరుగుతుంటుంటే improve చేసుకోవచ్చు. అది ఎంతవరకు succeed అవుతామా ప్రయత్నం చేసుకుని ముగియాలంటే అధ్యక్షుల వారి ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను.

Central Sector లో చాలా డబ్బు industries కు గాను కేటాయించు కుని ఉన్నారు. Central Industries పది మనకు కావడంలేదు. బహుళః ఢిల్లీలో ఆ map లో అంధ్రప్రదేశ్ ఉన్నదో, లేదో. Northern India లో మాదిరిగానే Hyderabad చుట్టూ కొండలు కొండలుగా అగువడుతున్న దేమో. Central State Sector లో ఒక tools plant గాని, లేక ఒక మంచి ఫ్యాక్టరీ పెట్టడానికి ఎప్పుడూ ఆలోచించినట్లులేదు. మనవాళ్ళు వెళ్ళి అదిగితే next time ఆలోచిస్తాము. రెండవది వెల్డేటప్పుడు ఆలోచిస్తాము. మూడవది పెట్టేటప్పుడు ఆలోచిస్తాము అని చెప్పి ఆ సమయం వచ్చినప్పుడు నీవోకో, బెంగాల్‌లో యివ్వడం జరుగుతున్నది. ఈ దశా అందరం కలిసి గట్టిగా ప్రయత్నం చేస్తే Third Five Year Plan లో నయినా cent percent కాకపోయినా 90% అయినా succeed అవుతామని ఆశిస్తున్నాను. తెలిసి తెలియని ఉపన్యాసం యిచ్చినప్పటికీ సభవారందరూ నా ఉపన్యాసాన్ని ఓపికతో విన్నారు. అందరికీ తెలుసు develop కాలేదని. దానికి నేను కూడా ఒప్పుకుంటూ ఉంటే, యింకా cutmotions ఎందుకు? కనుక cutmotions ను withdraw చేయమని కోరుకున్నాను.

శ్రీ కె. లక్ష్మణ్ దాషాజీ : Discussion లో ఒక ముఖ్యమైన point వాసుదేవ నాయక్ గారు, కేశవరెడ్డిగారు, సుదర్శనరావుగారు raise చేశారు. అది price preference. Small Industries విషయంలో small sector, big sector సుదర్శన Government consumption కొరకు ఏదైనా వస్తువు అవసరం ఉన్నట్లు ఉంటే ఆ వస్తువు supply చేయడంలో small scale industries లో produce అయినటువంటి goods కు 10% preference యిస్తారు. Government price విషయంలో policy decide చేసినది. Small scale

industries లోనే co-operative and other sector లో ప్రభుత్వం 5% preference price యిస్తారు. Account Committee, Estimates Committee లలో ఈ విషయము objection raise చేసి దీనిని సరిదిద్దాలని కోరినది. Small Scale Industries development and Cottage Industries development and co-operative sector లో ప్రభుత్వం విషయంలో ప్రభుత్వం ప్రభుత్వం ఉన్నప్పుడు price difference కనిపించాలి. వారు కూడ సానుభూతిగానే ఉండవలసింది. నివర్తన పాలసీ policy ని strengthen చేయవలసింది అని నేను ముగిచిస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ : Cut motions కి replies మాన్యువల్ లో ఉన్నది. మంత్రులు members కి యివ్వన్నారు. That is a very good thing. That procedure may be adopted. It will be very useful. That is better.

శ్రీ పి. సి. సుబ్బారెడ్డి : ముందు కూడ యిస్తామని.

మిస్టర్ స్పీకర్ : అది యిదివరకు అనుమతమైనది మనం చూడండి.

Questions కి answers వస్తున్నాయి కోర్తగా, అన్ని ప్రశ్నలు 'యూ అని ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. మీరంతా co-operate చేస్తున్నారు. I am thankful to the ministers. ఆ answers అన్ని press కి పోవాలి. కనుక minister గారు ఆ information అంతా మీరు చెప్పవచ్చు అయినా ఆ answers press కు పంపించేటట్లు చేయాలి, press కి పోవాలి. లాభం లేదుగదా! I draw your attention to this. Press వాళ్లు మీతో చెప్పుకున్నారు. I think that can be done.

ప్లావింగ్ కామిషన్ (శ్రీ పి. రంగారెడ్డి) : Press Correspondents కు అంటారా ?

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఆ. Press Correspondents కు.

శ్రీ పి. రంగారెడ్డి : ఇదివరకు ఎట్లా పోతున్నది ?

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఇదివరకు ఇక్కడ బిల్లి మీద పెడుతున్నారు. వా దగ్గరకు copy వస్తున్నది. ఇప్పుడు కనుక time లేనందువలన...

విద్యార్థి కామిషన్ (శ్రీ ఎస్. వి. పి. చక్రవర్తిరామారావు) : లేవు answer లేని questions కు, యిచ్చాకా మేము sign చేస్తున్నాము. మా లేటెస్ట్ కాగితం పంపిస్తుంటే time బాదంలేదు, Distribution of work లో కూడ పంక కాగితం పంపిస్తుంటే అయిన ప్రశ్నలే తమరు వెయిస్తే సులువుగా ఉంటుంది.

విజ్ఞాన స్ఫూర్తి : ౨౪ ఏ. ౧౯౭౭

శ్రీ ఎస్. వి. పి. పట్నాని రామారావు : 19 వోల యుగ్మము.

మిస్టర్ స్పీకర్ : మీరు answer చెప్పి ఆ సభా సభ్యునితో యిలా మాట్లాడుతూ ఉన్నప్పుడు ఆయన యిచ్చిన press ను, సమస్యను అర్థం చేసుకోవడానికి అర్థం చేసుకోవడానికి (interruption) మధ్యగతిలోకి యిచ్చినట్లుంటే, office కు యిస్తే వాళ్ళు press ను యిచ్చారు.

శ్రీ పి. రంగాచార్య: గౌరవనీయులారా! ఇప్పుడు గాని యివే ఏమియును. నమోదైనది మాత్రమే.

మధ్యర్ ప్పకర్ : Evening 50 (అప్పగించుట) - బా.లు.

శ్రీ వి. సుందరయ్య : అధ్యక్షా, మంత్రిగారు చెప్పినది సంగతం ఏదా అధ్యక్షా, అలాగే అది కాదో చెప్పవలసింది.

మిషన్ స్పీకర్ : సో రావణం లేదు.

మార్కమంత్రి (శ్రీ డి. వంశీవయ్య) : అధ్యక్షా, జనుగుతున్న విషయం మీకు మనవియ్యదు. ఆర్డర్ : answers receive కాబోయినా యిన్ని డినాలుగా ఆలస్యంగా రుగుతున్నదని నెట్టలు ప్రశ్నలు వస్తున్నారు. మీమ ఎట్లలో దాదాపడి, files తప్పించూని ఎట్లలో పుడు ఇలాగారు. పంపిమన్నాం.

మిస్టర్ స్పీకర్ : Answer చెప్పినా, రా.వోయిహా వారు co-operate చేస్తున్నాను. నుకా వని జరుగుతున్నది. ఈ మధ్యాహ్నానికి గాని, సాయంత్రానికి గాని, లేదా ఉదయానికి గాని యిస్తే బాగుంటుంది. ఎందుకంటే అది ప్రాంతీయ చోవాలి గదా! సోదోతే వారు వ్రాసుకోలేరు. మీకు కూడా ఉపయోగం ఉంటుంది. ఇంకా సాధ్యమైనంత వరకూ అవిధంగా చేయండి.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : అధ్యక్షా, మీ అనుమతితో ఒక విషయం మనవి చేస్తున్నాను. ఇవాళ సమాచారం Table మీద వుంటామని ఒక ప్రశ్నకు సమాధానంగా చెప్పారు. కాని, ఆ కాగితాలు యింకా అసెంబ్లీ ఆఫీసుకు కూడా రాలేదు.

మిష్టర్ స్పీకర్ : అవన్నీ వస్తాయి.

శ్రీ వి. మందరయ్య : అదృశ్యము, మీ ఆనుమతితో ఒక విషయం చెబుతాను. పరిశ్రమల మంత్రిగారు కేంద్ర ప్రభుత్వం రాష్ట్రానికి పరిశ్రమల స్థాపన విషయంలో చేయవలసినంత సహాయం చేయలేదని, ప్రతిపక్షాల తరపునుండే గాక, ప్రభుత్వం తరపునుండి కూడా—మా కన్నా గట్టిగా—ఏ పరిశ్రమల

గురించి స్పష్టమయ్యేలా చేయాలని, అవసరమైతే ఈ సమావేశం సోమార్నాటికి లోపలనే కానననకా అధ్యక్షులతో సంప్రదించి, ఆ సందర్భాల్లోనే తగిన అంధ్రప్రదేశ్ సర్కారులను నిర్దేశించాలని ప్రార్థనలు చేశారు. అందువల్ల తగిన చర్యలు తీసుకోవాలని ప్రార్థనలు చేశారు. అందువల్ల తగిన చర్యలు తీసుకోవాలని ప్రార్థనలు చేశారు. అందువల్ల తగిన చర్యలు తీసుకోవాలని ప్రార్థనలు చేశారు. (పార్లమెంట్)

శ్రీ ఎన్. వెంకయ్య : అధ్యక్ష, పారిశ్రామికంగా మన రాష్ట్రం అభివృద్ధి చెందవలయుననే ఆశేదన, అందుకు అధికంగా ఖర్చు, స్తామని మంజూరుగా గట్టిగా చర్యలు గమక పరిశ్రమల వద్దపై నున్న మార్గం తీర్మానములను గూడ పునఃపరిశీలించుకుంటున్నామని మనవి విస్తున్నాను. (పార్లమెంట్)

DEMAND No. II—Excise Department Rs. 68,80,000

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 68,80,000 for
Excise by Rs. 1

(Non-removing of Tadi shop from inside the Jogi-pet village, Andole taluq, which is newly established.)

To reduce the allotment of Rs. 68,80,000 for
Excise Department by Rs. 1

(For non-implementing of prohibition in Telangana region.)

To reduce the allotment of Rs. 68,80,000 for
Excise Department by Rs. 100

(For not reducing the Tadi shops in Telangana area.)

To reduce the allotment of Rs. 68,80,000 for
Excise Department by Rs. 1

(Non-allotting the contracts to tapper associations.)

The motions were negatived.

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 68,80,000 for
Excise Department by Rs. 100

(To criticise the Government for not having started a public scheme to manufacture sugar from

neera in Kasiralla in Chittoor taluk to provide employment to the unemployed ex-tappers)

To reduce the allotment of Rs. 68,80,000 for
 Excise Department by Rs. 100

(To criticise the Department in having stock witness to give false witness in prohibition cases.)

To reduce the allotment of Rs. 68,80,000 for
 Excise Department by Rs. 100

(For discussing the failure of the Government in implementing prohibition in the State.)

To reduce the allotment of Rs. 68,80,000 for
 Excise Department by Rs. 100

(To criticise the Government regarding its failure to eradicate corruption in the Excise Department.)

To reduce the allotment of Rs. 68,80,000 for
 Excise Department by Rs. 100

(To criticise the Government for harassing the poor people and filing false cases upon them.)

The motions were negatived.

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 68,80,000 for
 Excise Department by Rs. 100

(To criticise the Government for collecting tree tax at the rate of Rs. 3 per tree from the tappers.)

The motion was declared to have been negatived.

Sri P. Rajagopala Naidu pressed for a division.

The House divided.

Ayes : 17   Noes : 65

The motion was negatived.

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 68,80,000 for
 Excise Department by Rs. 100

(మునగాల పరగణా వృంతావనపురం నీరా పొత్త తో భూమిని
 రేపాల, రావిచెట్లను పొత్త తీసుండి విడదీసి సహకార సంఘ దిబ్బెరి పాట్కూను
 శంకపరచిన విషయం గురించి.)

To reduce the allotment of Rs. 68,80,000 for
Excise Department by Rs. 100

(బృందావనపురం నీరా పొత్తలో గ్రామములనుండి బియ్యం ఇచ్చేటకు నిరాకరించి కంట్రాక్టరు చేతిలో ఉన్న దుకాణములను ఆ బియ్యం పెట్టట ద్వారా సహకార పాలనీని నీరసపరచినందుకు.)

To reduce the allotment of Rs. 68,80,000 for
Excise Department by Rs. 100

(మునగాల పరగణాలో కల్లుగింజకు అనుమతి ఇవ్వక అలవ్వం చేయు చున్నందుకుగాను.)

To reduce the allotment of Rs. 68,80,000 for
Excise Department by Rs. 100

(నల్లగొండజిల్లాలో గింజ సహకార సంఘము లున్న గ్రామములను సహకార పద్ధతిని దుకాణములు ఇవ్వమని మూడుసంవత్సరములుగా కోరుతున్నప్పటికి వేరే ప్రచేశములకే అవి ఇవ్వున్న సహకార వ్యతిరేక పాలనీని ఖండించుటను.)

To reduce the allotment of Rs. 68,80,000 for
Excise Department by Rs. 100

(తెలంగాణాలో ఆఫుకారీ దుకాణములు గింజ పారిశ్రామికుల కి ఒప్పించి ముస్తాజర్ల దోపిడీనుండి కాపాడుటకు బదులు వేలంపాటలు పెడుచున్నందువల్ల బరుగుచున్న అన్యాయమును గురించి.)

To reduce the allotment of Rs. 68,80,000 for
Excise Department by Rs. 100

(ఆఫుకారీకాఫలో లంచగొండి విధానమును, ఆఫుకారీకాఫవారి దోర్లవర్తి ములను అరికట్టని విషయమును గురించి.)

To reduce the allotment of Rs. 68,80,000 for
Excise Department by Rs. 100

(కలాలీవృత్తికి చెందని కంట్రాక్టర్లు (ముస్తాజర్లు) వమాలు చేయకపోవడమును గురించి.)

To reduce the allotment of Rs. 68,80,000 for
Excise Department by Rs. 100

(కలాలీ వృత్తిమీద ఆధారపడి ప్రతికే గింజ పారిశ్రామికుల బకాయలన్ని దద్దరించువంతుకు నిర్ణీతకే అతికలివముగా బకాయలు వమాలుచేస్తున్నందుకు.)

The motions were negatived.

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 68,80,000 for
Excise Department by Rs. 100

(తలంగానాలో ఆద్యాపిక సూమిలను పేరుగా గీత పారిశ్రామికలకు ఇవ్వరి విజాదున వేలం పట్టి గీత పారిశ్రామికలను వోచుననే మధ్య దళారీలకు ఇచ్చే ప్రభుత్వ విధానం నురించి.)

To reduce the allotment of Rs. 68,80,000 for
Excise Department by Rs. 100

(ఆద్యాపిక సోన్ల టీలను కొన్ని గ్రామాలను కలిపి ఏపనందులను పేరుగా గీత పారిశ్రామికలకు లాభము కాకుండా మధ్య దళారీలకు అవకాశం కలిగించే ప్రభుత్వ పద్ధతి నురించి చర్చించుటకు.)

To reduce the allotment of Rs. 68,80,000 for
Excise Department by Rs. 100

(కరీంనగరం గీత పారిశ్రామిక సొపై టీ గత సంవత్సరం ఎలాంటి లెక్కలు పక్కమమైన పద్ధతిలో చూపించనప్పటికి దానిపై యింతవిరకు పలాటి చర్య తీసుకోనందులకు.)

To reduce the allotment of Rs. 68,80,000 for
Excise Department by Rs. 100

(ఆద్యాపిక పారిశ్రామికలను విహారంగ వేలముగా పెట్టి, గీత పారిశ్రామికలకు పేరుగా యివ్వకుండా వారిని వోచుననే మధ్య దళారీలకు ఇచ్చే ప్రభుత్వ విధానాన్ని చర్చించుటకుగాను.)

The motions were negatived.

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 68,80,000 for
Excise Department by Rs. 100

(For not scrapping prohibition altogether since it had completely failed in its aims and purposes.)

The motion was negatived.

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 68,80,000 for
Excise Department by Rs. 100

(To impress upon the Government to expedite the collection of the arrears of excise in Telangana and

caution the Government in not drastically taking steps to eliminate corruption in the Excise Department in the whole of the State.)

The motion was negatived.

Mr. Speaker: The question is :

To reduce the allotment of Rs. 68,80,000 for
Excise Department by Rs. 100

(తెలంగాణాలో రై నుల పట్టుభూములలోగల బాటి, రిజిస్ట్రేషన్ పాస్, మాలికాన గన 3, 4 సంవత్సరాలనుండి ప్రభుత్వ నుండి నులిని రికవరీ ఉండి కూడ ప్రభుత్వం అనుబంధించబడుతుంది.)

The motion was negatived.

Mr. Speaker: The question is :

To reduce the allotment of Rs. 68,80,000 for
Excise Department by Rs. 100

(తెలంగాణాలో ఇల్లగిన వృత్తియేగల వీధి రుసుములను ఆంధ్రప్రదేశ్ మామిలాలను ఇవ్వక పోపుటగురించి పెద్ద ఆంధ్రప్రదేశ్ సర్కారు సంఘముల పేరుతో వారికి ఇచ్చుట గురించి చర్చించుటకు.)

The motion was negatived.

Mr. Speaker: The question is :

To reduce the allotment of Rs. 68,80,000 for
Excise Department by Rs. 100

(తెలంగాణాలోగల చిన్నచిన్న ఆంధ్రప్రదేశ్ ముస్తాజర్లు పోషిడియున్న ఆంధ్రప్రదేశ్ బకాయిలను ఇండ్లు, పశువులను స్వాధీనపరచుకొని నిర్బంధ వసూళ్లకు ప్రభుత్వం పూనుకొనుటగురించి చర్చించుటకు.)

The motion was negatived.

Mr. Speaker: The question is :

To reduce the allotment of Rs. 68,80,000 for
Excise Department by Rs. 100

(తెలంగాణాలో ఆంధ్రప్రదేశ్ మామిలాలను కేలముమీద యిచ్చే విధానమును రద్దుపరచి గిరీవాసికే చెట్లు అనే పద్ధతిని ప్రభుత్వం అనుసరించబడుతుంది.)

To reduce the allotment of Rs. 68,80,000 for
 Excise Department by Rs. 100

(ఆంధ్రప్రదేశ్ లో మద్యనిషేధమును తొలగించి ప్రభుత్వము యీవాటి రాష్ట్ర) అభివృద్ధి కొరస్థి రాష్ట్రాలకు అవసరమైన ధనమును సంపాదించడంలో విఫలం జరిగినందుకు.)

To reduce the allotment of Rs. 68,80,000 for
 Excise Department by Rs. 100

(నల్లగొండ జిల్లాలో ముహగిరికి రాకారు తిండిన గ్రామాలను చిన గంగుకూరు, ఎర్రండుకూరు, వంగుల్ల, రామాలపేట మొదలగు గ్రామాలలో తాటిచెట్లకు పురుగుపడి వేలాటివెళ్ళి ఎండిపోవడంవలన ఆ పుష్పగలవారికి నష్టం, ప్రధానంగా ప్రభుత్వానికి వచ్చే ఆదాయం నష్టం, పేదవారికి కష్టాలు వ్యవసాయానికి, అండ్లకు అడ్డురవల్సి తాటివనంను నష్టపడకుండా ప్రభుత్వం పరిశీలించి తాటివనమును కాపాడి లేదా పోయినందుకు.)

To reduce the allotment of Rs. 68,80,000 for
 Excise Department by Rs. 100

(అలంగాడూర్ ఆవకాశం కాలుదారులకు కొందరికి తీవ్రవహారాలపై తీర్పుకు నే అవకాశం యివ్వకుండా, కొందరికి ప్రభుత్వం ప్రకటించిన జి. ఓ. ప్రకారం నిష్కారమునందులో ప్రభుత్వానికి దరఖాస్తులు పెట్టాలనేది తీయక పెట్టినందుకు తీర్పు బంధి అవకాశం యివ్వబడదనే ప్రభుత్వ నిధానం ఉన్నందున.)

The motions were negatived.

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 68,80,000 for
 Excise Department by Rs. 100

(For the failure of the Government in enforcing the Prohibition Act in the State effectively.)

To reduce the allotment of Rs. 68,80,000 for
 Excise Department by Rs. 100

(1959-60 లో 2872 ఉద్యోగస్థులకుగాను
 1960-61 లో 2714 గలరు.

158 మందిని తీసివేసి నిరుద్యోగులుగా చేసినదానికి అసమ్మతిని తెల్పుటకు.)

The motions were negatived.

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 68,80,000 for
Excise Department by Rs. 100

(ఎక్సైజు విభాగముల అవియుగ, వేలకు గొప్పము, ఎక్సైజు విభాగముల
కొత్తమును తగ్గి మునుపటివలె, విభాగముల, మునుపటి, మునుపటి
వెనుక వేలకును ప్రభుత్వ విభాగమును చేర్చించుటకుగాను)

The motion was declared to have been negatived.

Sri Dharmabhiksham pressed for a division.

The House divided.

Ayes: 17; Noes: 68;

The motion was negatived.

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 68,80,000 for
Excise Department by Rs. 100

(కల్లగిరి పారిశ్రామిక సహకార సంఘముల నియోజ్యులకు గాను
ఇప్పుడున్న గ్రూపులను రద్దుచేసి గ్రూపులను మునుపటి సహకార సంఘము
నెలకొల్పుటకు విధులు, గ్రూపులకు సహకార సంఘాలనిచ్చి ఎక్సైజు
విభాగము సహాయపడుచున్న ప్రభుత్వ విభాగమును చేర్చించుటకుగాను)

To reduce the allotment of Rs. 68,80,000 for
Excise Department by Rs. 100.

(1946 నుండి 1951 వరకు అనగా మొదట జరిగిన అనంత ఎక్సైజులవాటి
వరకున్న ఆర్థిక విభాగములన్ని రద్దుచేయవలెనని గత ప్రతిపక్షాదు ప్రతిపక్ష
విజ్ఞయం ప్రకారంగా 1956-57 సంవత్సరాల ఆర్థిక విభాగములకు విభాగము
లను రద్దుచేసి వారి దిపాక్షి వద్దో యుక్తంగా వారికి అప్పటివలెను
చేర్చించుటకుగాను.)

To reduce the allotment of Rs. 68,80,000 for
Excise Department by Rs. 100

(సహకార కల్లగిరి పారిశ్రామిక సంఘాలు, ఇప్పుడున్న గ్రూపులను
రద్దుచేసి, గ్రూపు సహకార సంఘాలకు మునుపటి ఇప్పుడున్న మునుపటి
అవియుగ, విభాగములను చేర్చించుటకుగాను.)

The motions were negatived.

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 68,80,000 for
Excise Department by Rs. 100

(అక్కరీ ఎకా యొల వహాళ్ళు గుండ్లంబో చిన్న కొయిదార్ల విషయ
మూలో వివక్షని గూడడం - పెద్దల అధికారపాట్లలోనే చేరటమో, వారి అండ
తోనే నమి ఎకాయలను చాలావరకు మోసో యించు, వటంకు నిరసన
తీరుమోనా)

The motion was negatived.

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 68,80,000 for
Excise Department by Rs. 100

(అక్కరీ కొంట్రాప్టర్ షర్తినే పూర్తిగ న్వరలో రద్దుపరచి సర్వత్రా
గ్లింగు సహకార సంఘాలను అన్ని పార్టీల సహకారంతో పర్చాటుచేసి షర్తతని
అమలు చేరచడంనాకు విచారం తీరునుమా.)

The motion was negatived.

Mr. Speaker : The question is :

"That the Government be granted a sum not ex-
ceeding Rs. 68,80,000 under Demand No. II Excise
Department."

The motion was adopted and grant made.

Mr. Speaker : The question is :

That leave be granted to withdraw all the cut-
motions under Demand No. XXIV, Industries.

The motion was adopted and the leave granted.

Mr. Speaker : The question is :

"That the Government be granted a sum not ex-
ceeding Rs. 1,98,15,900 under Demand No. XXIV-Indus-
tries."

The motion was adopted and the grant made.

Mr. Speaker : The question is :

That the Government be granted a sum not ex-
ceeding Rs. 3,39,63,400 under Demand No. XLII, Capi-
tal Outlay on Industrial Development.

The motion was adopted and the grant made.

